

ՔՐԻՍՏՈՆՅԱԿԵԼՏՈՐՈՆ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Բարրի Սանկտ Պլեյր

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Քրիստոսակենտրոն Երիտասարդական ծառայություն»

Հեղինակային իրավունքը՝ 2010 թ. «Ոիչ առևթ մինհսթրիի» կազմակերպության և
Բարրի Ս. Քլեյրի

Հրատարակվել է «Երիտասարդների ավետարանչության միջոցներ»
կազմակերպության նախաձեռնությամբ, www.reach-out.org

Բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Սույն հրատարակության ոչ մի մաս չի կարելի վերահրատարակել, պահպանել ուրիշ
կրիչներում կամ փոխանցել որևէ կերպ առանց «Ոիչ առևթ մինհսթրիի»
կազմակերպության գրավոր թույլտվության:

Առաջին ամգլերեն հրատարակությունը՝ 2002թ.

Խմբագիր՝ Գայանե Ալավերդյան

Թարգմանիչ՝ Հովհաննես Թովմասյան

Հայերեն հրատարակության աստվածաշնչյան մեջբերումները՝ «Արարատ»
թարգմանությունից:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն	5
Դաս 1-ին. Մեծ պատկեր	9
Դաս 2-րդ. Մտերմություն Քրիստոսի հետ	19
Դաս 3-րդ. Ձերմեռանդ աղոքք	31
Դաս 4-րդ. Առաջնորդների վերապատրաստում	41
Դաս 5-րդ. ՈԽԱՆՈՂՆԵՐԻ վերապատրաստում	55
Դաս 6-րդ. Սովորողների միջավայր	67
Դաս 7-րդ. Ավետարանչության հնարավորություններ	77
Կրկնություն	89
Հաճախակի տրվող հարցեր	101

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Երիտասարդների ավետարանչության միջոցների» կազմակերպությունն ընձեռում է բոլոր այն ժամանակակից միջոցները, որոնք անհրաժեշտ են Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայության համար:

Նյութերն օգտակար կարող են լինել.

- հովիճների (այդ թվում նաև երիտասարդական ծառայության),
  - ծնողների,
  - մանուկների հետ աշխատողների,
  - կամավորների
  - ուսանողների համար:

Մեր տեսլականը

Հիսուսը՝ հաջորդ սերնդի համար

Մեր առաքելությունը

Ամբողջ աշխարհում բազմապատկել առաջնորդների թիվը և անհրաժեշտ տարրերով զիմել նրանց, ովքեր երիտասարդ սերնդին կմղեն Հիսուսին հետևելու:

Մեր ռազմավարությունը

Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայությունը լուրջ փոփոխություն է առաջարկում երիտասարդական ծառայության մեջ՝ տանելով.

- Քրիստոսի իետ առավել խորությամբ մտերմանալու,
- Աստծո ներկայության ու զորության համար արվող ջերմեռանդ աղոթքի,
- Խորացված և երկարաժամկետ ծառայության համար առաջնորդների վերապատրաստման,
- Ուսանողների վերապատրաստման, որը միտված է Քրիստոսի մեջ հասունանալուն,
- Հփումների միջոցով սովորողների միջավայր մուտք գործելու,
- ավետարանչական այնպիսի ծրագրերի մշակման, որի արդյունքում սովորողները կգտնեն Հիսուսին:

Մեր ծառայության ընդգրկման շրջանակները

Համաշխարհային մասշտաբով - Ավետարանչության մեր ծառայություններից օգտվում են աշխարհի ավելի քան երեսում երկրում:

Ազգային – Ավետարանչության մեր ծառայությունը վերապատրաստում և օգտակար նյութեր է տրամադրում տարրեր երկրների քաղաքներում (թե՛ կենտրոնում, թե՛ արվածաններում), ինչպես նաև գյուղական համայնքներում գործող եկեղեցներին և եկեղեցական միություններին:

«Երիտասարդների ավետարանչության միջոցներ» կազմակերպության մասին լրացրիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող են այցելել www.reach-out.org համացանցային կայքը:

Մատադ սերունդն Աստծո սրտի մեջ իր տեղն ունի

Աստված քո սրտի մեջ էլ է տեղ բացել այդ սերնդի համար: Գիտենք, որ երիտասարդների դարձի գալը, հոգնոր աճն ու հաղթական կյանքը եկեղեցու համար առաջնային նշանակություն ունեն: Իսկ ինչպես կատարենք այս առաքելությունը, որպեսզի համահունչ լինի Հիսուսի ծառայության օրինակին. Հիսուսակենտրոն երիտասարդական ծառայության միջոցով, այսինքն՝ իրագործելով այնպիսի ծառայություն, որի առանցքը Հիսուս Քրիստոսն է:

«Ոչ ոք ուրիշ հիմք չի կարող դնել, քան ինչ որ դրված է,
որ է Հիսուս Քրիստոսը»:

Ա Կոր. 3.11

«Նրա մոտ երեխաներ էին բերում, որ դիպչի նրանց,
քայց աշակերտները սաստում էին բերողներին: Իսկ երբ
Հիսուսը տեսավ, բարկացավ ու ասաց նրանց.
«Երեխաներին թույլ տվեք, որ ինձ մոտ գան, ու մի
արգելեք նրանց, քանի որ Աստծո արքայությունն
այդպիսիներին է: ճշմարիտ եմ ասում ծեզ. ով որ
Աստծո արքայությունը երեխայի պես չընդունի, նա
այնտեղ չի մտնի»: Եվ նրանց գիրկն առավ, ծեռքը
նրանց վրա դրեց և օրինեց նրանց»:

Մարկոս 10.13-16

Ինչպե՞ս առավելագույնս արդյունավետ գործել

Հույս ունենք, որ «Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայություն» ձեռնարկից օգտվելով՝ քո ծառայությունն աճբողջովին յուրահատուկ կղամնա: Մեր ցանկությունն այն չէ, որ այս ձեռնարկից բոլոր օգտվողների ծառայությունները միաննան լինեն: Ըստ կառավարման՝ մեր երազանքն այն է, որ քո ծառայության վրա լինի Աստծո յուրահատուկ առաջնորդությունը, որ ոչ մի ուրիշ ծառայություն դրան չնմանվի, որպեսզի Աստված առանձնահատուկ կերպով դրսնորվի քո և քո եկեղեցու միջոցով:

«Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայություն» ձեռնարկն ի ցույց է դնում Քրիստոսի ծառայության «մեծ պատկերը» և ուղղորդում, թե ինչպես պետք է Քիսուսի սկզբունքները կիրառել ծառայության մեջ: Այլ կերպ ասած տալիս ենք կմախքը, որի վրա ինքը ես «միևնու արյուն» դնելու, տալիս ենք տունը, որին ինքը ես վերանորոգելու, «կախվածները», որոնց վրա կարող ես «կախել» որոշ ծառայությունը:

Եթե մեր նյութերից չեք օգտվել կամ ծանոթ չեք մեր մոտեցմանը, վստահեցնում ենք՝ ինչ կարիքն ունենաք, կգտնեք այստեղ: Իսկ եթե ծանոթ եք մեր նյութերին, մասնակցել եք մեր վերապատրաստումն դասընթացներին, ապա այս ծեռնարկը ձեզ հանդար կարող է որպես ուղեցույց ծառայել: Այն կօգնի կարևոր անկարևորից գատելու, գործի մեջ հաստատվելու և ծառայությունն ավելի արդյունավետ դարձնելու: Եթե լրջորեն եք վերաբերելում երիտասարդական մյուս առաջնորդներին, ապա այս ծեռնարկը, որպես վերապատրաստման օգտակար միջոց, կարող եք փոխանցել նաև նրանց:

Ինչպե՞ս ինքնուրույն յուրացնել այս նյութը

1. Նախ՝ որոշիր, թե ինչ հաճախականությամբ կարող ես զբաղվել այս նյութերով. հարկավոր է ընդամենը ութ ժամ տրամադրել՝ մեկական ժամով: Կարող ես անդրադարձնալ շաբաթը մեկ կամ ամեն օր, կամ, եթե մարաքոնյան վագրի տրամադրվածություն ունես, կարող ես երկու-երեք օրում ավարտել որոշ նյութը: Ինքը քեզ համար ժամեր նշանակիր և հավատարմաքար պահի՛ր դրանք:
2. Խորասուզի՛ր նյութի մեջ: Ամեն անգամ, երբ նստես ուսումնասիրելու այն, անջատի՛ր հեռախոսդ, թող քեզ շեղող ոչ մի քան չմնա: Ապա, ժամանակ առ ժամանակ աղոթելով, կարող յուրաքանչօւր դասի նյութը սկզբից մինչև վերջ՝ նպատակներից մինչև գործողությունների պլանը: Փորձի՛ր լսել, թե ինչ է Աստված շշնչում հոգուդ մեջ: Նշումների արա: Օրագի՛ր պահիր և այնտեղ գրառի՛ր այդ ընթացքում ծնված մտքերը ու աղոթքները: Ուսումնառության այս գործընթացով հապշտապ մի՛ անցիր:
3. Մեր համացանցային www.reach-out.org կայքից անվար ներբեռնի՛ր երեք սկավառակների նյութերը: Մի քանի անգամ լսի՛ր դրանք:
4. Գործողությունների պլանի օգնությամբ որոշիր անելիքներդ և իրականացրո՛ւ: Այս ծեռնարկը մտքի վարժանքի համար չէ, այլ, հեռանկարներ տալով, այն քեզ մղում է

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

գործողության, որպեսզի կարողանաս իրական և չափելի քայլերով հասնել նպատակիդ:

5. Անմիջապես սկսիր կատարել մեկ կամ երկու առաջնահերթ գործեր. այն ամենը, ինչը տվյալ պահին կարևորագույնն ես հանարում:

Այս ձեռնարկով ինչպե՞ս առաջնորդել մյուսներին

«Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայություն» ձեռնարկն ի սկզբանե ցույց է տալիս, որ ծառայությանդ կարևորագույն իմբերից մեկը առաջնորդմերի խումբ կազմավորելն է: Վերապատրաստման այս նյութերը կարող ես հեշտությամբ վերածնակերպել, որպեսզի դրանք առավել օգտակար լինեն քո լժակիցների համար և ուղղորդեն նրանց:

Դասընթացը կարելի է անցկացնել խմբով՝ մի հաճգիստ տեղ հավաքվելով, մի քանի առանձին դասերով, որոնց ընթացքում հնարավորություն կունենաս հայտնելու երիտասարդական ծառայության քո տեսլականը և նպաստելու, որ լժակիցներդ նույնպես ձևավորեն իրենց տեսլականը: Նյութը կամավորներին, ծնողներին, ուսանողներին ներկայացնելու համար հաշվի առ հետևյալ հանգամանքներով.

1. Լավ ծանոթացիր այս նյութերին: Նշումներ կատարիր և այդ ամենը լրացրու սեփական պատմություններով և օրինակներով:
2. Որոշիր դասընթացի վայրը: Լավ կլինի հավաքվեք ձեր կամ կամավորներից մեկի տանը, որովհետև կյուրասենյակի ոչ պաշտոնական մթնոլորտը կամ ճաշասենյակի սեղամի շորջ ստեղծվող բարեկամական միջավայրն ուսումնառությունն առավել մատչելի կդարձնի:
3. Սահմանիր յուրաքանչյուր հանդիպման սկիզբն ու վերջը, այնպես, որ ամեն դասի տևողությունը լինի 1-1.5 ժամ ոչ ավելի, ընդ որում 15 րոպե աղոթելու, կրկնելու կամ միջյանց ինչ-որ տեղեկություն հայտնելու, 45 րոպե՝ օրվա թեմայի ներկայացման ու քննարկման համար. Վերջում 15 րոպե տրամադրեք ուսանողների համար աղոթելուն:
4. Նյութեր տուր մյուսներին: Ուսանողների համար գնիր «Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայություն» ձեռնարկի լրացուցիչ օրինակներ. սույն ձեռնարկը, ինչպես նաև մի շարք այլ նյութեր, կարող ես պատվիրել մեր համացանցային www.reach-out.org կայքից:
5. Լավ նախապատրաստվիր: Նախօրոք որոշիր, թե ինչն ինչից հետո ես անելու, ում ինչ ես ասելու և այլն:
6. Սկսիր ժամանակին: Մի՛ չարաշահիր մյուսների տրամադրած ժամանակը:
7. Թույլ մի՛ տուր, որ մասնակիցները քննարկումներից շեղվեն: Հարցերը տո՞ւր կարծ ու

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

կոմիկետ: Յարգի՞ր յուրաքանչյուր մասնակցի կարծիքը: Սուրբ գրքին մո՛տ մնա: Թույլ մի՛ տուր, որ մակերեսային ու անհմաստ խոսքերն անցնեն աննկատ: Ի՞նքը հարցեր տուր: Եվ ամեն ինչ արա՛, որ բոլորը մասնակցեն:

8. Շեշտի՞ր գործնականի կարևորությունը: Յուրաքանչյուր դասի ավարտին բավականին ժամանակ՝ տրամադրիր, որպեսզի մասնակիցները կարողանան «Գործողությունների պլան» բաժնում գրի առնել այն ամենը, ինչ պատրաստվում են կատարել: Այնուհետև նրանց հնարավորություն տուր ասելու, թե ինչ են ուզում անել: Յատկապես թող ասեն մի կոմիկետ գործողություն, որը մտադիր են իրականացնել եկող շաբաթվա ընթացքում: Լավ կլինի, որ ամեն ճեկն ունենա իր կատարելիք գործողությունների համար հաջվետվություն պահանջող ընկեր:

Առաջնորդների համար հաջորդ ներդրումը կլինի «Առաջնորդների վերապատրաստում» շարքի եռահատոր ձեռնարկը, որոնցից առաջինը կոչվում է «Հիսուս Քրիստոսի հետ ամձնական ընթացք», երկրորդը՝ «Կյանքի և ծառայության տեսլականը» և երրորդը՝ «Ուսանողներին առաջնորդելու անհրաժեշտ միջոցները»: Տե՛ս www.reach-out.org կայքը:

Իմ աղոքը քեզ համար

Աղոթում եմ, որ «մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի Աստվածը՝ փառքի Յայրը, իրեն ճանաչելու համար ծեզ իմաստության և հայտնության հոգի տա, որ ծեր սրտերի աչքերը լուսավորվեն, և ճանաչեք, թե ինչ է նրա կոչման հույսը, ինչ է սրբերի մեջ իր ժառանգության փառավոր մեծությունը, և ինչ է նրա զորության գերազանց մեծությունը մեզանում, որ հավատացինք իր կարող զորության հաջողության պես»:

Եկինս. 1.17-19

Յետևենք Յիսուսի օրինակին

Ուսումնասիրելով Ավետարանները՝ տեսնում ենք Յիսուսի ծառայությանը բնորոշ մի գիծ։ այդ մասին Յիսուսը բացատրեց այն բանից հետո, երբ փարիսեցիները նրան մեղադրեցին շաբաթ օրը բժշկություն անելու, ապա նաև իրեն Աստծուն հավասար դասելու համար։

«Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ. Որդին իրենից չի կարող ոչինչ անել, եթե չտեսմի Յորն անելիս, որովհետև ինչ որ նա անում է, հենց Որդին էլ այդ բանը նրա նման է անում»։

Հուն. 5.19

Յոր հետ մտերիմ հաղորդակցության մեջ լինելով՝ Յիսուսը տեսնում և սովորում էր այս ամենը, ինչ պիտի աներ։ Դիա շնորհիվ էլ նրա օրերը ոչ միայն բովանդակալից էին, այլ նաև յուրաքանչյուր օրը յուրահատովկ էր։ Կարող ենք վստահաբար ասել, որ Աստված ուզում է, որ մեր ծառայությունները նույնանուն բովանդակալից ու յուրահատովկ լինեն՝ հիմնված լինելով իր հետ մեր մտերիմ հարաբերության վրա։ Ուստի և «Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայություն» դասընթացը ոչ թե նմանեցնում է բոլորի ծառայությունները, այլ նպաստում է բովանդակալից ու յուրահատովկ ծառայություն ծավալելուն, որի առաջնորդիչ ուժը Յիսուսին շերմեռանդորեն հետևելու փափազն է։ Այսինքն՝ նախ և առաջ հարկավոր է մի սիրտ, որը փափագում է տեսնել Յոր գործերը և ապա կատարել դրանք։

Յիսուսը նայում էր Յորը, մենք էլ՝ Յիսուսին։ Իսկ ի՞նչ ենք տեսնում Յիսուսին նայելով։ Տեսնում ենք բնորոշ գծեր, տեսնում ենք սկզբունքներ, որոնցով առաջնորդվում էր Տերը, և որոնցով ինքներս պիտի ուղղորդվենք։ Յորը երբեք չսահմանափակելով սեփական ընկալման կաղապարի մեջ, երբեք չանտեսելով հարափոփոխ իրավիճակների հրանայականը՝ Յիսուսը, այնուամենայնիվ, որոշակի ռազմավարությամբ էր առաջնորդվում։ Ինչ պիտի՞ն էր այն։

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Քիսուսը հնազանդվում էր Հորը: Գեթսեմանիի պարտեզում Քիսուսի հոգեկան տառապանքներ կրելը նրա հնազանդության վառ օրինակներից է, որն այսօր էլ մեզ է հնազանդության կոչ անում:

Քիսուսն իր աշակերտների համար շատ բան արեց: Անգամ հպանցիկ հայացքով դիտարկելիս պարզ է դառնում, թե որքան նեծ էր այդ ներդրումը Տասներկուսի կյանքում: Եթեք տարի շարունակ աշակերտները կատարելագործման մի յուրօրինակ դասընթաց էին անցնում: Քիսուսի առաջնորդությամբ էր, որ անձնականից հրաժարվեցին և Սուրբ Հոգով լցվեցին, զատ ունկնդրի ու դիտորդական կարգավիճակից անցան ծառայություն առաջնորդելուն: Աստիճանաբար սկսեցին Ավետարանի Բարի Լուրջ տարածել, կոտրված սրտերով մարդկանց մխիթարել, «կապվածներին» ազատագրել և, ի վերջո, շարունակել այն ծառայությունը, որի ականատեսն էին եղել այդ տարիների ընթացքում: Արդյունքում՝ Քիսուսը կազմավորեց առաջնորդների մի խումբ, որն աշխարհը տակնույրա արեց:

Քիսուսի աշակերտներն ել զգալի չափով նվիրվեցին ուրիշներին: Թե՛ Քիսուսի, և թե՛ վաղ շրջանի եկեղեցու ծառայության առանցքում մարդկանց աշակերտ դարձնելն էր, որն ուներ բազմապատկվելու մի հետաքրքիր առանձնահատկություն: Մարդիկ նվիրվում էին ուրիշներին՝ հանուն Աստծո արքայության: Եկեղեցին նոր թափով առաջ էր ընթանում և փոխում շրջապատի մարդկանց կյանքը: Քիսուսին հետևողների մի փոքր խնդիր նվիրվելը և նրանց աշակերտ դարձնելը տակավին մնում է բոլոր հնարավոր ծառայություններից լավագույնը: Եվ եթե աշակերտ դարձնելու այս ծառայությունն արվի Քիսուսի ծառայության պես, ապա կիխսվեն ոչ միայն տվյալ խնդիր անդամները, այլ նաև բոլոր այն մարդիկ, որոնց նրանք կծառայեն:

Ավետարանի Բարի Լուրճ աշխարհով մեկ տարածելը դարձավ աշակերտների կյանքի իմաստը, քանի որ նրանք ականատեսն էին եղել, թե որքան էր ինքը՝ Քիսուսը, կարևորում դա: Նա անցավ մարդկային բոլոր շինուու սահմաններից ու բոլորին հավասար համարեց, բարձրացրեց անառակների, բորոտների, չքավորների, կաղերի ու կույրերի արժանապատկվությունը: Քիսուսն աշակերտներին բերեց հասունության մի նոր մակարդակի, որ նրանք ի զորու լինեն ծառայելու: նույնը պիտի և մենք ամենք, և ծառայելու էլ պիտի լինի եկեղեցու պատերից դուրս:

Քիսուսի ծառայությունը գրավիչ էր բազմության համար. ինչ էլ որ աներ՝ ուսուցաներ, քժշկեր, քարոզեր, դևեր հաներ, իհնգ հացով ու երկու ծկով հազարավոր մարդկանց կերակրեր, ուշադրության կենտրոնում ինքն էր: Կարևոր ո՛չ աշակերտներն էին, ո՛չ ուսուցանելու նոտեցումները, ո՛չ զարմանահրաշ գործերը, ո՛չ խորինաստ ուսմունքը, ո՛չ էլ որևէ այլ բան. կարևոր Քիսուսն էր այն, թե ով էր նա և ինչու էր եկել: Եվ այսօր էլ հենց դրա՝ Քիսուսին կարևորող երիտասարդական ծառայությունների կարիքն ունենք եկեղեցներում: Եթե ծառայության կենտրոնում որևէ այլ բան կա, եթե ծառայությունը սկեռված չէ Քիսուսի վրա, ապա վառ թե ուշ կտեսնենք մեր ծեռնունայն ու ապարդյուն վիճակը, իսկ եթե Քիսուսի պես ծգոտում ենք հավիտենական հետք թողնելու, ապա մեր ծառայության մեջ Քիսուսին պիտի տրվի իրեն արժանի կենտրոնական տեղն ու առաջնությունը:

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Հեշտ չէ անկեղծրեն գնահատել սեփական վիճակը, սակայն հենց դա է ամիրաժեշտ այն վիճակին հասնելու համար, որին ծգտում ենք: Ուստի համարձակվիր պատասխանել այս բարդ հարցերին, որպեսզի պարզես, թե որքան ես կենտրոնացած Շիսուսի վրա: Շրջանակի մեջ առ 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ն ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը:

1. Որքա՞ն եմ ուշադրություն դարձնում և ժամանակ տրամադրում Շիսուսի հետ մտերմանալուն:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

2. Որքա՞ն ժամանակ եմ տրամադրում և ի՞նչ պարբերականությամբ եմ հանդիպում ծառայության անդամների և ծնողների հետ՝ աղոթելու օրանց հետ և նրանց համար, աղոթելու բոլոր օրանց համար, ովքեր Շիսուսի կարիքն ունեմ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

3. Որքանո՞վ է լուրջ կամավորների վերաբերմունքը Շիսուսի, միմյանց և սովորողներին ծառայելու կոչի հանդեպ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

4. Քո ծառայության անդամներից քանի՞ տոկոսն է ընդգրկված աշակերտությանը Բարի Լուրջ ավետող նպատակասլաց որևէ խմբում:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

5. Քո կամավորների և ուսանողների քանի՞ տոկոսն է իրեն համարում կրթօջախներում Շիսուսի մասին ակտիվութեն վկայելու պատրաստ մարդ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

6. Քո ավետարանչության վերջին ծառայությամբ եկած ուսանողների քանի՞ տոկոսն էր աշխարհիկ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Այս հարցերի անկեղծ պատասխանները կնպաստեն պատկերացում կազմելու քո երիտասարդական ծառայության եերկա վիճակի մասին: Հուսով ենք, որ դրանք քո մեջ փոփոխություններ անելու ցանկություն կառաջացնեն: Եթեազա ամեն դասում կլիմեն տվյալ թեմայից բխող հավելյալ հարցեր, որոնք նախատեսված են մտածել տալու համար:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ինչպե՞ս պատկերացնել «Քրիստոսակենտրոն Երիտասարդական ծառայության» տեսլականը:

Տեսլականը պարզ պատկերացնելու համար կարդանք Մատթեոս 9.35-38 խոսքերը, որտեղ ակնարկվում է մեր ծառայության տեսլականի մասին:

«Յիսուսը ման էր գալիս բոլոր քաղաքներում ու գյուղերում, ուսուցանում նրանց ժողովարաններում, արքայությամ Ավետարանը քարոզում, ժողովորի մեջ ամեն ցավ ու ամեն իիվանդություն բժշկում: Եվ նա, ժողովուրդներին տեսնելով գրաց նրանց, որ հոգնել ու ցիրուցան էին եղել, ինչպես ոչխարները, որ հովիվ չունեն: Այն ժամանակ իր աշակերտներին ասաց. «Յունձը շատ է, բայց մշակները՝ քիչ: Առդ՝ հնձի Տիրոջն աղաչեցնք, որ իր հունձի համար մշակներ ուղարկի»:

Մատթեոս 9.35-38

Յիսուսն ինչպե՞ս էր մարդկանց հետ վարվում՝ ըստ վերոնշյալ (9.35-36) խոսքերի:

Յիսուսն ի՞նչ հուշեց իր աշակերտներին իր տեսլականի մասին (9.37-38):

Մակերեսորեն նայենք, թե խորությամբ ուսումնասիրենք չորս Ավետարանները, միևնույն է, կտեսնենք այն մոտեցումը, որով Յիսուսն իրականացնում էր իր ծառայությունը:

Նկարագրենք Երիտասարդ սերնդին

Ինչպե՞ս նկարագրեց Յիշուսն իր մոտ հավաքված բազմությանը Մատքեռս 9.37-ում:

Ինչպե՞ս կնկարագրես այսօրվա բազմությանը:

- Հոգմած
- Ցիրուցան եղած
- Ինչպես ոչխարներ, որ հովհվ չունեն

Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ Յիշուսի նկարագրությունն արդիական է ցայսօր:

Յուրաքանչյուր 24 ժամվա ընթացքում

17,297 երեխայի՝ դպրոցից հեռացնելու գործերն են քննում,

367 երեխա ձերբակալվում է թմրամիջոցներ օգտագործելու պատճառով,

7,883 երեխա խոշտանգումների է ենթարկվում կամ տնից դուրս վրնդվում,

180 երեխա ձերբակալվում է բռնարարքներ գործելու պատճառով,

4,248 երեխայի ձերբակալում են,

9 երեխա դառնում է մարդասպանության գոհ,

2,861 երեխա դպրոցից դուրս է մնում,

5 երեխա ինքնասպանություն է գործում,

1,329 երեխա ծնվում է դեռահաս աղջիկներից,

1 երեխա մահանում է ՄԻԱՎ-ից:

* Ուսումնական տարվա 180 օրերի, օրական յոթ ժամերի հաշվարկով. (c) Երեխաների պաշտպանության իիմնադրամ (Children's Defense Fund):

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համարներին անուններ տանք

Գտի՞ր Մատթ. 9.36-ում առկա այն բառը, որն ասում է, թե Հիսուսն ինչ զգաց բազմության հանդեպ:

Գրիիր մի երիտասարդի կամ պատամու անուն, ով համապատասխանում է Հիսուսի նկարագրությանը:

Ինչպիսի՞ն են նրա կենսակերպը, վերաբերմունքը, սովորությունները, նախնական գրադարանը և գրադարանները:

Արդյո՞ք այդ մարդու հանդեպ զգում ես այն, ինչ Հիսուսն էր զգում իրեն շրջապատող բազմության հանդեպ:

Գրի՝ առ այդ մարդու համար արված քո աղոթքը:

Այս ձեռնարկում ինչ որ սովորես, կիրառի՛ր տվյալ մարդու օգտին և ոչ միայն նրա համար, այլ նաև հանուն Քրիստոսի:

Տեսնենք, թե ինչի ենք հասնում

Ավելի՝ ուշադիր կարդա Մատթ. 9.38 խոսքը: Իր աշակերտներին Հիսուսը պարզ ու հստակ կերպով հայտնում է այն մոտեցումը, որ հարկավոր է ունենալ «հոգմած ու ցիրուցան եղած, առանց հովվի մնացած ոչխարների» պես նարդկանց հանդեպ: Նկատի՛ր, թե ինչ պարզ է այս մոտեցումը:

Հիսուս. «Աղաչեցի՛ք հունձքի Տիրոջը... որ մշակներ հանի... իր հունձի մեջ»:

Գործողություն	Այլոթեւ Հետևել Հիսուսին	ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏԵԼ Բազմապատկել առաջնորդների թիվը	ԱՎԵՏԱՐԱՍԵԼ Հասնել մարդկանց
Ուազմավարություն	Մտերմություն Քրիստոսի հետ Զերմեռանդ աղոթք	Առաջնորդների վերապատրաստում Ուսանողների վերապատրաստում	Մուտք գործել սովորողների միջավայր Ավետարանչական ծրագրեր մշակել

Պատկերացնել «մեծ պատկերը»

Երբ կարողանանք «մեծ պատկերը» պարզորոշ կերպով պատկերացնել, ոչ միայն կիմանանք, թե ինչպես պետք է զարգացնել եկեղեցու համապատասխան ծառայությունը, այլ նաև այն, թե ինչպես է հնարավոր նպատակին հետամուտ լինել՝ ամեն ուսումական հաստատության ամեն սովորողի կյանքը փոխել՝ նրան ծանոթացնելով Քիսուի հետ:

Խորհի՞ր մեծ պատկերի մասին

Մատթեոս 9.35-38 խոսքերից բխող ռազմավարությունը հենված է վեց եական տարրերի վրա, որոնք Յիսուսը հետևողականորեն դրսենորում է բոլոր չօրս Ավետարաններում: Խորհի՞ր, թե ինչպես կարող են այդ տարրերը հիմնավորվել քո կյանքում և քո ծառայության մեջ:

Քրիստոսի հետ առավել խորությամբ մտերմանալ.

Ինչպե՞ս խորացնենք մեր հարաբերությունը Քրիստոսի հետ: Զգտիր Յիսուսի հետ մտերիմ կապ ունենալ և քատ դրա ապրիր. հնազանդվիր Քրիստոսին, հենց դրանով էլ քո շրջապատի մարդկանց ցույց կտաս նրա վերաբերմունքը (Մարկ. 1.7-8):

Ձերմեռանդ աղոթք.

Ինչպե՞ս ես աղոթում, որ Աստծո ներկայությունն ու զորությունը դրսենորվի քո ծառայության մեջ: Յավաքական աղոթքի մի այնպիսի մոտեցում մշակիր, որ աղոթեն կամավորներիդ, ծնողներիդ և ուսանողներիդ հետ մեկտեղ (Մատթ. 18.18-20):

Առաջնորդների վերապատրաստում.

Ինչպե՞ս պետք է ի հայտ բերել բանիմաց և լուրջ առաջնորդների՝ երկարաժամկետ ծառայության համար: Տուր ամեն անհրաժեշտն այն մարդկանց, ովքեր երիտասարդներին ավետարանելու և աշակերտ դարձնելու կամեցողություն ու կարողություն ունեն (Մարկ. 1.16-20):

Ուսանողների վերապատրաստում.

Ինչպե՞ս պետք է աշակերտ դարձնել երիտասարդներին, որպեսզի ձգտեն հոգևոր կյանքով ապրելու և իրենց ընկերական շրջապատում դրական ազդեցություն բռնելու: Փոքր խմբերում պարբերաբար հավաքվելու միջոցով ուսանողներին կոչ արա առավել լրջորեն վերաբերվել Յիսուսի հետ ունեցած իրենց հարաբերություններին (Մարկ. 3.13-15):

Մուտք գործել երիտասարդական միջավայր.

Ինչպե՞ս է պետք շահագրգռել առաջնորդներին, ծնողներին ու երիտասարդներին, որպեսզի մուտք գործեն ուսանողական միջավայր: Ժամանակ անցակցու նրանց հետ, նրանց «դրաշտում» և պահը ծիշտ օգտագործի նրանց օգնելու համար (Մարկ. 1.40-42):

Ավետարանչական ծրագրերի մշակում.

Ինչպե՞ս պետք է ավետարանչական ծրագրեր կազմել, որպեսզի կամավոր երիտասարդները գործեն իրենց ընկերական շրջապատում: Այս հարցում խիստ կարևոր է հաշվի առնել ազգային առանձնահատկությունները. ինչպե՞ս է ընդունված անհավատ ընկերներին ներկայացնել Յիսուսի Բարի Լուրը (Մարկ. 4.1-2):

Գործնական քայլեր

«Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայության» «մեծ պատկերն» ըմբռնելը նշանակում է, որ հասկացել ես իհմնական նյութը: Կատարիր հետևյալ քայլերը, որպեսզի ավելի պարզ տեսնես քո տեսլականը:

- Անգիր տվյալիր Մատթեոս 9.35-38 հատվածը: Այնքան ասա, որ այդ խոսքերը միաբան մտքիդ ու սրտիդ մեջ:
- Յիշիր այն ուսանողին, ում մասին ասացիր, թե «հոգնած ու ցիրուցան եղած, հովիվ չունեցող ոչխարի պես» է, և նրա նկարը դիր այս գրքույի մեջ, որպեսզի մտապահես, թե ինչ մարդկանց ես ծառայելու:
- Լրացրու հետևյալ էջի առյօւսակը, որպեսզի պարզ լինի, թե քո ընթացիկ ծառայության որ գործողություններն են համապատասխանում «Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայության» տարրերին և որոնք ոչ: Կազմիր ընթացիկ գործողությունների ցանկ, ապա նշո՞ւմ արա կա՞մ «համապատասխանում է», կա՞մ «չի համապատասխանում» սյունակում:

2-7-րդ դասերում առավել հանգամանորեն կքննարկվի «Քրիստոսակենտրոն երիտասարդական ծառայության» յուրաքանչյուր տարրը, դա կնպաստի քո ծառայության համար տեսլականի առաջացմանն ու իրականացմանը:

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Աղոթք	Վերապատրաստում	Ավետարան- չություն	Հայոցվարություն ԿՀ
		Մաքյանձևածանի հոգու կուտածություն	
		Ամոհութեազ վաշնասահան	
	Տաստոռամատուսդի կաքսասայուռնու		
	Տաստոռամատուսդի կաքսասայուռնու		
	Տեսանու սյունաբյունեազ		
	Տռպ կոտութեա դասկանուցադու		

Հետևենք Հիսուսի օրինակին

Հայրը, Որդին և Սուրբ Հոգին մեզ մտերմանալու կոչ են անում:

Հայր Աստված. «Սկզբում Աստված...». այս խոսքերով է սկսվում Աստվածաշունչը՝ ժամանակից առաջ Աստված կար: Երբ ժամանակը եղավ, ևս ամեն բան արարեց՝ «ստեղծեց երկինքն ու երկրը» (Ծննդ. 1.1): **Աստված կա,** գոյությունուն ունի և արարումից ի վեր իր արարչագործության տերն է ու տիրակալը: Սաղմոսերգուն ասում է. «Տե՛՛ը երկնքում հաստատեց իր աթոռը, և նրա քագավորությունը տիրում է բոլորին» (Սալմոն 103.19): Աստվածաշնչում ծայրից ծայր կրկնվում է այս մասին: Օրինակ, Եփսացիներին Պողոսն ասում է, որ նա է «մեկ Աստվածը և ամենքի Հայրը, որ ամենքի վրա և ամենքի հետ ու ձեր ամենքի մեջ է» (Եփսն. 4.6): Բազմիցս գրված է նաև, որ Աստված լինելու է առհավետ: Ապագայում տիրելու է, ինչպես տիրել է և տիրում է: Հովհաննես առաքյալն իր հայտնության մասին վկայում է ասելով. «Եվ ամեն արարած, որ երկնքում է և երկրի վրա, երկրի ընդերքում և ծովում, նրանք բոլորը, որ նրա մեջ են, լսեցի, որ ասում էին. «Գահի վրա նստողին ու Գառանը լին օրինությունը, փառքն ու կարողությունը հավիտյանս հավիտենից»» (Հայտն. 5.13): Աստված իշխում ու թագավորում է իր արարչագործության ու իր արարածների վրա:

Որդի Աստված. Հայր Աստված իր ամբողջ իշխանությունը տվել է Հիսուսին: Հիսուսն է այդ մասին վկայում ասելով. «Երկնքում ու երկրիս վրա ամբողջ իշխանությունն ինձ տրվեց» (Մատթ. 28.18): Պողոս առաքյալը հաճախ էր հաստատում Հիսուսի գերակա իշխանությունը: Այդ իշխանական գորության մասին այսպես է նշում Եփսացիներին գրելիս.

«Եվ ինչ է նրա գորության գերազանց մեծությունը մեր մեջ, որ հավատացինք իր կարող գորության հաջողության պես, որ Քրիստոսի մեջ գործադրեց նրան մեռելների միջից հարություն տալով, և նրան իր աջ կողմը նստեցրեց երկնավորներում: Ամեն իշխանությունից և պետությունից, գորությունից և տեղությունից վեր, և ամեն անունից էլ վեր, որ անվանվում է ոչ միայն այս աշխարհում, այլ նաև այս հանդերձալում: Եվ ամեն

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

բան հմազանդեցրեց նրա ոտքերի տակ, նրան եկեղեցու գլուխ դրեց՝ բոլոր բաների վրա»:

(Եկեղեցիս 1.19-22)

Փորձելով ներկայացնել Յիսուսի իսկությունը՝ եքրայեցիներին ուղղված նամակի հեղինակը գրում է (1.3), որ Նա.

- Ժառանգ է Աստված Որդուն «ամեն բանի ժառանգ դրեց»:
- Արարիչ է Աստված Որդու միջոցով «աշխարհը ստեղծեց»:
- Արտացոլող է Որդին Աստծո «փառքի լույսն է», Յիսուսն Աստծո հայելային պատկերն է, «նրա էռթյան նկարագիրը»:
- Պահպանող է Որդին յուրաքանչյուր վայրկյան տիեզերքի ամեն մի համակարգ «կրում է իր զորության խոսքով»,
- Մաքրագործող է Որդին խաչելության ենթարկվեց «մեր մեղքերը մաքրելու» համար,
- Իշխող է Յարությունից հետո Որդին «նստեց Աստծո մեծության աջ կողմում բարձունքներում», որտեղից իշխում ու թագավորում է:

Անկասկած Յիսուսը Տեր է: Եվ մի օր պիտի «Յիսուսի անունին ծնրադրեն երկնավորները և երկրավորները, և ամեն լեզու դավանի, որ Յիսուս Քրիստոսը Տեր է Հոր՝ Աստծու փառքի համար» (Փիլիպ. 2.10-11):

Սուլը Հոգի Աստված. Որդին ճանապարի է հարթում, որ Հոգին բնակվի մեր մեջ, որպեսզի ճանաչենք Աստծուն, գիտակցենք, թե Յիսուսն ինչ է կատարել մեզ համար և ապրենք Հոգու զորությամբ: Պողոս առաքյալն ասում է. «Քանի որ դուք որդիներ եք, Աստված ձեր սրտերի մեջ իր Որդու Հոգին ուղարկեց, որ աղաղակում է «Աքրա» (Յայրին)» (Գաղ. 4.6): Ու քանի որ որդիներ ենք, այլս մեղքի ստրուկներ չենք: Ավելին. «Քրիստոսով Աստծո ժառանգ ենք» (Գաղ. 4.7): Բնակվելով մեր մեջ՝ Սուլը Հոգին մշտապես փափագ է բորբոքում Յիսուսի հանդեպ, մեզ զորություն է տալիս ապրելու այնպես, ինչպես նա է կամենում և խոստանում, որ հավիտյան նրա հետ պիտի լինենք: Այդ պատճառով Պողոս առաքյալը մեզ հորդորում է. «Հոգով զնացեք ու մարմնի ցանկությունը չեք կատարի... եթե Հոգով ենք ապրում, Հոգով վարվենք» (Գաղ. 5.16, 25):

Կարող ենք եզրակացնել, որ Յայրը, Որդին և Սուլը Հոգին հավետ իշխում են տիեզերքում, ընդ որում՝ նաև մեզ վրա: Որպես Աստծո ուստրեր ու դուստրեր՝ նրա հետ մտերիմ կապի մեջ լինելով մենք նախընտրում ենք ապրել Աստծո իշխանության ներք՝ Քրիստոսի տիրակալության տակ: Սեր առօրյա որոշումներում ընդունում ենք այս իշողությունն ու ասում. «Դու Աստված ես, ես՝ ոչ»: Սենք ձգտում ենք Քրիստոսին հանձնել մեր խոհերն ու հովացերը, տրամադրությունն ու գործերը:

Աստծո շնորհը. Յիսուսը մեր Տերն է և փափագուն է մեզ հետ մտերիմ լինել: Այդ

Ինարավորությունն ըստ արժանվույն ընդունելու համար պետք է հնազանդվենք նրան: Երբ ամեն օր նրան ենք հանձնում մեր հույսերը, երազանքները, ցանկություններն ու որոշումները, ապա կարող ենք նրա ներկայության մեջ ապրել ամեն պահի, նրա սերը վայելել ամեն օր:

Պողոս առաքյալը պարզորոշ կերպով ներկայացնում է, թե ինչ է նշանակում Հիսուսին հնազանդ կյանքով ապրելը: Պողոսն ուներ իրեն տաճող մի ցավ՝ «խայթ»: Ծանոթ է, չէ՞: Սա գուցե ֆիզիկական թուլություն է, հիասթափություն, սիրելիի կորուստ կամ սովորություն դարձած մի մեղք: Ամեն մեկս գիտենք մեր «խայթը»: Աստված Պողոսի «խայթով» նրա մեջ հարատև կոտրվածություն է առաջացնում: Աստված ուզում է, որ մենք էլ կոտրված լինենք, քանզի միայն կոտրված լինելու դեպքում կարողանանք լիարժեք հանձնվել Քրիստոսին: Պողոսն Աստծուն շատ էր խնդրել, որ այդ «խայթը» հեռացնի իրենից: Իսկ Աստված չհեռացրեց, այլ միայն ասաց. «Բավկական է քեզ ին շնորհը, որովհետև իմ գորությունը տկարության մեջ է իրագործվում» (Բ Կոր. 12:9):

Սեփական ուժերով անկարող ենք քրիստոնեական կյանք ապրել: Դա հնարավոր է միայն Աստծո շնորհիվ Նրա խաչի ու հարության արդյունքում մեզ համար տրված գերբնական կարողությամբ: Կոտրված ու տկար վիճակում է, որ սովորում ենք ապրել նրա շնորհով: Այդ շնորհով է, որ Աստված մեզ գորություն է տալիս և օգնում, որ Պողոսի պես կարող լինենք ասելու.

«Արդ ավելի հոժարությամբ իմ տկարություններով կպարտենամ, որպեսզի Քրիստոսի գորությունն իմ մեջ բնակվի: Ուստի Քրիստոսի համար գոհունակությամբ համբերում եմ տկարությունների, քնանամանքների, վշտերի, հալածանքների և նեղությունների, որովհետև եր տկարանում եմ, այն ժամանակ գորանում եմ»:

Բ Կոր. 12:9-10

Կոտրված լինելով է, որ ընդունում ենք Քրիստոսի ներկայությունն ու գորությունը:

«Օ,՝ Աստված իմ, ես ծաշակել եմ քո քաղցրությունը, և այն հագեցրել է իմ՝ բայց և ավելին ուզելու ցանկություն առաջացրել: Ախ ցավով եմ ասում, թե ոդքան շատ ունեմ քո շնորհի կարիքը: Ամազում եմ, թե ոդքան քիչ եմ ցանկացել: Օ,՝ Աստված իմ, Եռամի՛ Աստված, կարուտել եմ քեզ, կարուտել եմ քեզ կարուտելուն, ծարավ եմ առավել ծարավ լիմելուն»:

Ա. Թողեր

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Մտերմության հրավեր. Աստված, որ համայն տիեզերքի տերն ու տիրակալն է, խորապես սիրում է մեզ և մեզնով ուրախանում: Հենց այս պահին անգամ խանդավառությամբ հետևում է մեզ: Նա Քրիստոսի միջոցով մեզ իրեն մոտենալու հնարավորություն է ընծեռել. մեզ տվել է այն ամենը, ինչ անհրաժեշտ է իրեն ճանաչելու և սիրելու համար: Նա ամեն մեկին իրեն սիրելու կոչ է անում ասելով. «Սիրի՛ քո Տեր Աստծուն քո ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով և քո ամբողջ մտքով» (Սատր. 22.37): Նա սիրելու հորդոր է անում ամեն օր, մեզ է տենչում և մեզ իրեն ձգտելու հնարավորություն է տալիս: Եթե ամեն օր ապրենք նրան ավելի լավ ճանաչելու և ավելի ինքնանոռաց սիրելու փափագով, ապա ավելի ու ավելի շատ կճանաչենք Հիսուսին:

Անձնութացության աղոթք

Հայր, անձնատուր եմ լինում քեզ. արա ինչ
ուզում ես,

Ինչ անեն՝ շնորհակալ կլինեմ:

Պատրաստ եմ ամեն բանի, ընդունում եմ ամեն
բան:

Քո ձեռքն եմ հանձնում իմ հոգին
իմ սրտի ամբողջ սիրով, որովհետև սիրում եմ
քեզ, Տեր:

Ինձ պետք է հանձնվել քեզ, անձնատուր լինել
քեզ՝ անմնացորդ
Եվ անսահման վստահությամբ,
Քանզի դու իմ Հայրն ես:

Ամեն:

Չարլզ դե Ֆուկուլդ

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Պատասխանիր այս հարցերին՝ շրջանակի մեջ առնելով 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ը ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը: Գրանից հետո գրի՞ր մի կարծ շարադրություն այն մասին, թե Քիսուսի հետ ավելի խորությամբ մտերմանալու համար ինչ որոշումներ ընդունելու կարիք ունես:

1. Որքա՞ն է քո փափագն առ Աստված:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Որքա՞ն է Աստծո փափագը քո նկատմամբ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. Որքա՞ն է, քո անկեղծ կարծիքով, Աստված սիրում քեզ՝ իմանալով քո մասին ամեն ինչ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Որքա՞ն են մաքուր սիրտող, միտքող, կյանքող ու շփումներդ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. Աստծո տեսանկյունից դու որքամո՞վ ես սուրբ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. Որքա՞ն ես մտերիմ Աստծո հետ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Ի՞ն անկեղծ, կոնկրետ որոշումները Քիսուսի հետ ունեցած իմ հարաբերության մասին:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐ

Ինչպե՞ս հետամուտ լինենք Հիսուսի հետ մտերիմ հարաբերություններ ունենալուն, որով և ավելի խորությամբ կսիրենք նրան:

Նպատակը սերն է

Երեք անգամ կարդա՝ Ա Տիմոթեոս 1.5-ը. Վիրձիր սահմանել նշված բառերը: Ամեն անգամ այս խոսքերը կարդալիս մի նոր նշում արա, մի նոր միտք գրիր: Այս խոսքերն իրոք կարող են նպաստել Հիսուսի հետ մտերմանալու մեր փորձերին:

«Պատվիրանի վախճանը (նպատակը) սերն է սուրբ սրտից, բարի խղճմտանքից ու անկեղծ հավատից»:

Սերը գալիս է

- սուրբ սրտից,
- բարի խղճմտանքից,
- անկեղծ հավատից:

ԴԱՆՈՒՆ ՀԻՍՈՒՄԻ ՀԵՏ ՄՏԵՐՄՈՒԹՅԱՆ

Ինքո՞ք քեզ այս հարցերը տո՛ւր և խորիիր սուլբգրային խոսքերի մասին, որպեսզի հարթես Հիսուսին մերձենալու ճանապարհ:

Սուլրը սիրու

1. Ունե՞մ արդյոք պիոծ նտքեր հակառակ սերի մարդկանց նկատմամբ (Բ Տիմ. 2.22):
2. Արդյո՞ք տրտնջում եմ, բողոքում, ուրիշներից դժգոհում (Փիլ. 2.14-15):

Բարի խղճմտանք

1. Խսկապես հարգում ու պատվո՞ւմ եմ ծնողներիս, ընտանիքիս մյուս անդամներին (Եփես. 6.1-4):
2. Ասելությունն ու վիրավորանքն ինձ թույլ չե՞ն տալիս ներել ինչ-որ մեկին (Մատթ. 6.14-15):
3. Սիսա՞լ եմ վարվել ինչ-որ մեկի հետ (Մատթ. 5.23-24):

Ամկեղծ հավատ

1. Արդյո՞ք ստում, գողամում կամ խարում եմ (Կող. 3.9):
2. Կա՞ արդյոք իմ կյանքում որևէ ոլորտ, որում Հիսուսն առաջինը չէ (Մատթ. 6.33):

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

- Այսօր 15 րոպե առանձնացի՞ր ու խորհելով գրի՝ առ այն ամենի մասին, ինչով, ըստ քեզ, հաճելի ես Աստծուն:
- Նախորդ էջից, որ գրել էիր քեզ անհանգստացնող բաների մասին, ընտրի՞ր մեկը՝ ամենատժվարը, և գտի՞ր այն քայլը, այն վճռական գործողությունը, որ պիտի անես՝ ի հնազանդություն Աստծոն: Այդ հարցում քո անվարան հնազանդությունը քեզ էլ ավելի կմնանական Քրիստոնություն:
- Աստծուն խնդրի՞ր, որ քեզ հուշի, թե ինչ է պետք ամել և այդ բանն անելու ուժ տա: Այսպես կրկնի՞ր ու հաղթական եղիր քեզ տանջող բոլոր հարցերի նկատմամբ:
- «Հաճախակի տրվող հարցեր» կոչվող բաժնում կարդա՞ Քրիստոնի հետ առավել խորությամբ մտերմանալուն վերաբերող հիմք հարցերն ու պատասխանները: Այստեղ կգտնես ներում ընդունելու և ներելու, վատ սովորություններին վերջ տալու, կյանքի պահանջների հանդեպ ճիշտ դիրքորոշում ունենալու և Յիսուսին ավելի լավ ճանաչելու մասին կարևոր մտքեր:
- Շարունակի՞ր Աստծոն հետ քո առանձնության պահերը: Ժամանակի ընթացքում դա կդառնա քո ամենանվիրական ժամանցն ու ամենակարևոր սովորությունը:

«Յոգևոր հասունության ուսկե կանոնը ոչ թե իմացությունն է, այլ հնազանդությունը: Հնազանդության քայլի հետևում Ամենակարող Աստծոն իրականությունն է»:

Օսվալդ Չամբերս

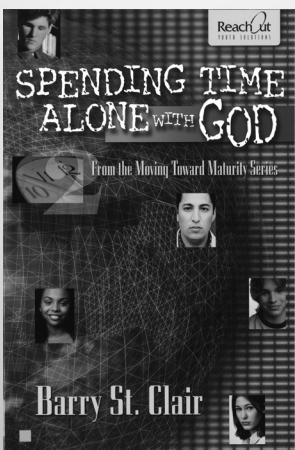
ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀԵՏ ԱՌԱՎԵԼ ԽՈՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄՏԵՐՄԱՆԱԼՈՒ ՄԻԶՈՑՆԵՐ

«ՀԻՍՈՒՄԻՆ ՀԱՎԱՍԱՐԸ ՉԿԱ»

Բարորի Ստ. Ջլեյրը քեզ մի հետաքրքրաշարժ ու հիանալի ճամփորդության է հրավիրում, որտեղ պիտի հանդիպես Աստծոն Որդուն: Կճանաչես Յիսուսին՝ ինչպես որ է: Իրոք, որ հաճելի է Յիսուսի ընկերը լինելն ու նրա հետ քայլելը: «Յիսուսին հավասարը չկա» ամսագրում ճամփորդությունը շարունակվում է 40 օր ու գիշեր: Այդ ընթացքում պիտի անցնես Յիսուսի կյանքի ու մահվան, հարության, համբարձման ու երկրորդ գալստյան հետ կապված եղելություններով: Յարցականի տակ պիտի դրվեն Յիսուսի մասին քո բոլոր պատկերացումները, և արդյունքում պիտի փոխվես հենց դու:

«ԱՍԾՈ ՀԵՏ ԱՌԱՆՁԱՆԱԼՈՒ ԲԵՐԿՐԱՆՔԸ»

Ինչպե՞ս կարող ես առավել խորությամբ մտերմանալ Յիսուսի հետ: Դրա համար հարկավոր է ժամանակակից կապը: Ինչպես մարդկանց, այնպես էլ Յիսուսին ճանաչելու համար պետք է նրա հետ լինեն՝ որքան շատ, այնքան լավ: Եվ ինչքան շատ ես զգուում նրան մոտենալ, այնքան նա ավելի ու ավելի է մոտենում քեզ: «Աստծո հետ առանձնանալու բերկրանքը» գիրքը կօգնի Յիսուսին հանդիպելու, եթե դու ամեն օր:

- Աստվածաշունչ ես սերտում,
- սուրբգրային խոսքեր ես անգիր անում,
- աղոթքի մեջ նրան ես փնտրում,
- փառաբանում ես նրա մեծությունը,
- գոհանում ես նրա բարության համար,
- մեղքերդ ես խոստովանում,
- քեզ համար մի բան ես խնդրում,
- ուրիշների համար բարեխոսություն ես անում...

Անհրաժեշտ նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

«ԿԱՐԵՎՈՐԵՆՔ ԿԱՐԵՎՈՐԸ»

«Կարևորենք կարևորը» գրքի ամեն էջից պարզ երևում է, որ հեղինակը՝ Դեյվ Բասբին, ամբողջ կյանքում Աստծուն է փնտրել: Այս գիրքը նա գրել է իր մահից չորս տարի առաջ: Գիրքը մեծ հաջողություն է ունեցել. ավելի քան 50,000 օրինակ վաճառվել է: Այժմ իր կնոջ Լուաննայի լրամշակմանը այն վերահրատարակվել է: Այս նոր հրատարակության մեջ յուրաքանչյուր գլխից առաջ Դեյվի անտիպ օրագրերից հատվածներ են մեջբերված, իսկ յուրաքանչյուր գլխից հետո քննարկման ու ինքնաքննության հարցեր են տրված: Դեյվ Բասբին մի իսկական առեղծաված էր: Չնայած իր ֆիզիկական տկարություններին շաքարախտին, սրտի, սարդի ու մի շարք այլ հիվանդություններին, նա մի աննկարագորելի ուժ էր ստանում և սեփական կյանքով ապացուցում բ Կորնթացիս 12.10-ի ճշմարտացիությունը, որն ասում է. «Երբ որ տկարանում եմ, այն

ժամանակ զորանում եմ»: Ասել, թե Հիսուսը Դեյվի միակ հույսն էր, ոչ թե գեղեցիկ խոսք կլինի, այլ ամենօրյա իրականություն: Զգարմանա, որ Աստծո ներկայությունը համակիքեց այդ տողերը կարդալիս ու դրանց մասին խորհելիս, կարևոր կարևորելիս:

Խորհուրդ ենք տալիս կարդալ նաև.

- Բրեննան Մաննիգի «Աբբայի զավակը»,
- Բիլ Թրոլի, Բրուս Մաք-Նիկոլի և Զոն Լինչի «ճշմարիտ դեմքը»,
- Փիտր Սկազզերոյի «Զգացմունքային առումով առողջ հոգևոր կյանք»,
- Բրենտ Կուրտիսի և Զոն Էլորեջի «Արբազան սիրավեպ» գրքերը:

Այս նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում Քրիստոսի հետ առավել խորությամբ մտերմանալու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակիր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է քեզ համար Քրիստոսի հետ մտերմանալը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու նրան առավել լավ ճանաչելու համար:

Ո՞ւմ առջև պատասխանատու կլինես քո առաջընթացի համար:

Որտե՞ղ ես հանդիպելու Քրիստոսին:

Ե՞րբ ես նրան հանդիպելու համար ժամանակ հատկացնելու:

ՔՐԻՍՏՈՆԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևենք Հիսուսի օրինակին

Որդիս մի շապիկ ուներ, վրան գրված էր. «Հիսուսով ես սատանայի անձնական մղձավանջն եմ»: Ձերմեռանդ աղոթել նշանակում է դիտել, թե ինչպես է Հիսուսը մոտենում, նահանջի մատնում սատանայի խավար իշխանությունը և դրա փոխարեն հաստատում իր լուսո թագավորությունը: Իսկ եթե ցերմեռանդորեն չենք աղոթում, սատանան է դաբանում մեր անձնական մղձավանջը: Խավարի իշխանությունը հսկայական թվով երեխաների է իր ճիրամների մեջ առել: Ձերմեռանդ աղոթքն այն միակ գենքն է, որ ազատ կարձակի Աստծո արքայությունը՝ մարդկանց անդունից հանելու և նրանց ժայռի վրա հաստատելու, նրանց խավարի իշխանությունից փրկելու և լուսու թագավորության մեջ ընդունելու համար: Առ Հիսուս Քրիստոս ցերմեռանդ աղոթքով են սատանայի երբեմնի գերիները դառնում նրա անձնական մղձավանջները:

Երրայեցիս թրի հեղինակը մի պատկեր է ներկայացնում, որ հասկանանք, թե ինչու պիտի ցերմեռանդ աղոթքը դառնա մեր պաշտպանության առաջին գիծը՝ թե՝ մեր անձնական կյանքի, թե՝ մեզ մոտ վերապատրաստվող սովորողների, թե՝ աշխարհասիյուր բյուրավոր պատանիների համար:

«Լիովին կարող է փրկել նրանց, ովքեր իրենով մոտենում են Աստծուն, որովհետև միշտ կենդանի է, որպեսզի նրանց համար բարեխոսություն անի»:

(Եր. 7.25)

Հիսուսը կարող է: Այս փաստը չընկալելու պատճառով է մեր աղոթքն այդքան տվյալ: Իսկ Երրայեցիս թրի հեղինակն այդ բանն ընկալել էր: Վերադառնանք նույն թրի առաջին երկու խոսքերին ու համոզվենք, որ Հիսուսն իրոք կարող է, որովհետև.

- Նա ամեն բանի ժառանգ է Հորից ստացել է շատ ավելի, քան աշխարհի ամենահպատակ մարդը, քան ողջ աշխարհի հարստությունն ընդհանրապես:
- Նրա միջոցով Աստված աշխարհը ստեղծեց. միայն պատկերացրո՞ւ, որ Ծիր կարին համաստեղծության մի ծայրից մյուսը հասնելու համար մեզ հարկավոր է

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

100,000 լուսային տարի, իսկ լուսային մեկ տարին 5.88 տրիլիոն մրդն է և Ծիր կարին էլ բյուրավոր համաստեղություններից լոկ մեկն է. դեպքում պատկերացրու, թե նրա միջոցով Աստված ինչ է ստեղծել:

- Նա Աստծո փառքի լույսն է արտացոլում՝ Յիսուսին նայել նշանակում է Աստծո լուսանկարը տեսնել. ինչպիսին որ Աստված է, այնպիսին Յիսուսն է:
- Նա իր գորության խոսքով ամեն բան կրում է, պահպանում նրա միայն մեկ խոսք բավական է, որ միշտնավոր կենդանի օրգանիզմներ՝ բջիջից մինչև վիդ, ապրեն, որ միշտարդավոր համակարգեր՝ համաստեղություններից մինչև էկոհամակարգեր, գործեն:
- Նա իրենով կատարեց մեր մեղքերի մաքրումը՝ իր արյունը թափելով՝ բացեց մեր մաքրության արահետու՝ մեր մեղքերի ներումն ու իրեն մոտենալու ճանապարհը:
- Նա նստած է Աստծո մեծության աջ կողմում. Խաչելությունից ու Յարությունից հետո Յիսուսն այժմ բազմած է Աստծո աջ կողմում և թագավորում է ողջ տիեզերքի վրա:

Յիսուսի կարողությունն անասելի է. անկասկած նա կարող է լիովին փրկել: Նա իր այդ կարողությունը գործի է նմում բոլոր նրանց հանար, «ովքեր իրենով մոտենում են Աստծուն» (Եբր. 7.25):

Մենք կարող ենք մոտենալ, որովհետև «երկինքներով անցած մեծ քահանայապետ ունեմք՝ Աստծո Որորում՝ Յիսուսին... Ով ամեն բանով փորձված է մեզ նման, բայց առանց մեղքի» (Եբր. 4.14-16):

Եվ մոտենալիս էլ պետք է իշխան, որ «միշտ կենդանի է, որպեսզի բարեխոսություն անի» (Եբր. 7.25): Եթե հաղորդակցվում ենք Յիսուսի հետ, նա էլ, Յոր աջ կողմից, հաղորդակցվում է մեզ հետ: Յովիաննես առաքյալն իր զարմանահրաշ տեսիլքով հայտնում է, թե ինչպիսին է մեր աղոթքը:

«Եվ խնկերի ծովայ սրբերի աղոթքների հետ հրեշտակի ծեռքից Աստծոն առջև բարձրացավ: Յրեշտակն առավ խնկամանն ու նրա մեջ սեղանի կրակից լցոնեց և երկրի վրա գցեց, և ծայմեր, որոտումներ, փայլակներ ու երկրաշարժ եղավ:»

Դայտն. 8.4-5

Ուտելուց առաջ սեղանն օրինելու, մեր ծրագրերի համար նրա օրինությունը խնդրելու կամ մի անգիր արած աղոթք ասելու փոխարեն Աստված մեզ իրեն մոտենալու կոչ է անում: Իսկ եթե հնազանդվում ու մոտենում ենք նրան նրա շնորհաց գահին, մեր առջև բացվում է այս կյանքն ապրելու ճիշտ ուղին, ստանում ենք դրա համար անհրաժեշտ իմաստությունը, գորությունն ու վստահությունը և այն ամենը, ինչի կարիքն ունենք: Եվ այդ ամենը՝ ջերմենանդ աղոթքով:

Աղոթքն այն միջոցն է, որով ի կատար է ածվում դեպի իրեն մոտենալու Աստծո կոչը:

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Պատասխանիր այս հարցերին՝ շրջանակի մեջ առնելով 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ը ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը: Դրանից հետո գրի՞ր մի կարծ շարադրություն այն մասին, թե ջերմեռանդ աղոթելու համար ինչ որոշումներ ընդունելու կարիք ունես:

1. Որքա՞ն ես սիրում աղոթել:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

2. Որքա՞ն ես հավատարիմ մնում Աստծուն ամեն օր հանդիպելու որոշմանը:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

3. Պատամիների համար աղոթելու նպատակով որքա՞ն հաճախակի ես հանդիպում ծառայության մյուս անդամների հետ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

4. Որքա՞ն հաճախակի ես հանդիպում երիտասարդական ծառայության առաջնորդների հետ ուսումնական հաստատության համար կամ հենց ուսումնական հաստատությունում աղոթելու նպատակով:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

5. Քեզ մոտ վերապատրաստվող ուսանողների քանի՞ տոկոսն է ամեն օր Աստծո հետ առանձնանում:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

6. Քեզ մոտ վերապատրաստվող ուսանողների քանի՞ տոկոսն է հաճախում ամենշաբաթյա աղոթաժողովներին:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Իմ անկեղծ, կոնկրետ որոշումները ջերմեռանդորրեն աղոթելու մասին:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ինչպե՞ս պետք է առավել ջերմեռանդորեն աղոթենք և մյուսների համար էլ ջերմեռանդ աղոթելու մթնոլորտ ստեղծենք:

Աղոթել սիրո՞ւմ ես

Դու իսկապե՞ս սիրում ես աղոթել, թե դա պարտականություն է քեզ համար:

«Սիրեցնք աղոթել: Աղոթելու կարիք հաճախակի զգացեք օրվա ընթացքում և մի հապաղեք աղոթել: Աղոթքն այնպես է ընդլայնում մարդու սիրտը, որ այն ի վհճակի լինի ընդունելու Աստծո մերկայության պարգևը: Խնդրեցնք և փնտրեցնք, ու ձեր սիրուն այնքան կմեծանա, որ նրան կընդունի ու կպահի հարազատի պես»:

Մայր Թերեզա

Յիսուսը սիրում էր աղոթել

Եթե Յիսուսի կյանքը բեմադրության վերածենք, ապա նա կլիմի աստղը, մյուսները՝ օժանդակ դերակատարներ, իսկ աղոթքը՝ ամբողջ բեմադրության ֆոնը: Կարդա՛ ու խորհի՛ր այս խոսքերի մասին, որ տեսնես, թե ինչպես է բեմադրությունը ծավալվում:

Յիսուսն սկսեց աղոթք անել (Ղուկ. 3.21-22),

Նա շարունակում էր աղոթք անել (Ղովկ. 5.19):

- Անեն օր շարունակաբար աղոթում էր (Մարկ. 1.35):
- Աղոթում էր մեծ որոշումներից ու իրադարձություններից առաջ.

Ղուկ. 6.12-13՝ աշակերտների ընտրությունից,

Ղուկ. 9.16՝ հինգ հազարին կերակրելուց,

Մատթ. 15.36՝ չորս հազարին կերակրելուց,

Մատթ. 14.22-23՝ ջրի վրայով քայլելուց,

Ղովկ. 11.41-42՝ Ղազարոսին հարություն տալուց,

Մատթ. 26.26-29՝ Վերջին ընթրիքն ուտելուց առաջ:

- Նա իր ամբողջ կյանքն ապրեց աղոթքով (տես՝ Ղուկ. 5.16):

Իր մահն անգամ պսակեց աղոթքով (Ղուկ. 22.39-44, 23.46):

Նա շարունակում է աղոթել (Եբր. 7.25):

«Տեր Յիսուսը տակավին աղոթում է. երեսուն տարի ապրեց, երեսուն տարի էլ ծառայեց, տարավ մի ահասարսուր մահ և ահա երկու հազար տարի շարունակ աղոթում է. տես, թե որքան է կարևորում աղոթքը»:

Ս.Դ. Գորդոն

Յիսուսն իր Հոր հետ շփվելու մեջ փափագ ուներ և ուզում է, որ մենք էլ նման փափագ ունենանք մեր Երկնային Հոր հետ մտերմանալու համար:

ԴՈՒ ԶԳՈՒՄ ԵՍ ԱՍՏԾՈ ԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Առավելագույն ջանքերն անգամ ուժ չունեն առանց աղոթքի
Ինչ-որ բանի հասնելու քո ցանկությունը վերագնահատի՞ր հետևյալ խոսքերից հետո.

«Աղոթքը ոչ միայն մեր բարձրագույն պատիվն է և մեր ամենաբաղդալի բերկրանքը, այլ նաև ձեռքբերումներ ու հաջողություններ ունենալու համար մեր ամենահուժկու զենքը: Բոլոր մյուս միջոցները մեզ ցեխից չեն հանի, ինքնավստահության հետևանքով առաջացած քառսից դուրս չենք գա. այդ ամենը միայն դեպի փակուղի է տանում: Մյուս բոլոր միջոցները մեզ մի շյուղի պես փորորկուն ծովի ալիքներից դուրս չեն հանի, մեր կյանքի նավակն այդ ծովում տեղ չի հասնի առանց դեկի, առանց կողմնացույցի, առանց նավավայրի: Ինչ էլ կառուցես, եթե գործես առանց ամենակալ Բարձրյալի, ով ամեն բան տանում է իր հավիտենական ծրագրի համենատ, ապա բոլոր ջանքերո, որքան էլ հանճարեն լինեն, ի վերջո, հօդս են ցնդելու» (F. J. Huegel, “Prayer: Our Highest Privilege,” Decision, June, 1996):

Աստծո ամենափոքր գործի մեջ էլ առատ գորություն կա

Դժվար չէ հասկանալ գորություն/աշխատանք հարաբերակցությունը: Երեմիայի միջոցով Աստված ասում է.

«Կանչիր ինձ, և ես քեզ պիտի պատասխանեմ, և ես քեզ պիտի մեծամեծ ու անհասանելի բաներ իմացնեմ, որ դու չգիտես»:

Եղեմ. 33.3

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Երբ աղոթենք («Կանչիր ինձ»), Աստված մեզ **խոստում** կտա («պիտի պատասխանեմ քեզ»), որ նա իր **զորությունը** կտա մեզ («Ես քեզ պիտի մեծամեծ ու անհասանելի բաներ իմացնեմ, որ դու չգիտես»):

Չարլզ Սաբերջենը՝ XIX դարի հայտնի հովիվը, սիրում էր ժողովից առաջ մարդկանց եւեղեցով մաս տալ: Հատկապես սիրում էր Օրանց նկուղ տանել. «Ահա՛, - ասում էր նա, - սա էլ մեր եւեղեցու հետզիայի կայանն է»: Այս բանն ասելով՝ բացում էր դրուն ու ցույց տալիս այն սենյակը, որ զօր ու գիշեր լեփ-լեցուն էր աղոթող մարդկանցով. այս մարդիկ ծնկաչոք աղոթում էին անդադար:

Ի՞նչ կլինի, եթե քո կազմավորած երիտասարդական ծառայության թիմի անդամներն էլ այդպես աղոթեն:

ԻՆՉՊԵ՞Ս ՀԵՏԱՄՈՒՏ ԼԻՆԵՆՔ ԶԵՐՄԵՇԱՆԴ ԱՂՈԹՔԻՆ

Ամեն օր Աստծոն հետ առանձնանալով.

Այսպես վարվելով՝ ավելի խորությամբ կճանաչենք Աստծուն և ավելի շատ կսիրենք նրան: Քրիստոնեական կյանքի կարևորագույն հատկանիշը հենց սա է՝ Աստծոն հետ առանձնանալ ամեն օր. այդպես են վարվել Աբրահամն ու Մովսեսը, Պողոս առաքյալը. այդպես պիտի վարվենք ես և դու: Աստված ուզում է, որ այս հարցում լրջմիտ լինենք:

«ԱՍՏՎԱԾԱԾՈՒՆՉ ԶԿԱՐԴԱՍ, ԶԵՄ ՆԱԽԱԲԱԾԻ»

Ուրիշների հետ աղոթելով.

Աստված պատրաստ է մեզ տալու իր երկնային բոլոր բարիքները: Մեր աղոթքներով է որոշվում, թե կստանանք այդ ամենը, թե ոչ: Ահա, թե որն է զորությունը:

«Եշմարիստ եմ ասում ձեզ. ինչ որ երկրի վրա կապեք, երկնքում էլ կապված կլինի, և ինչ որ երկրի վրա արձակեք, երկնքում էլ արձակված կլինի: Դարձյալ ծշմարիստ եմ ասում ձեզ. եթե ձեզանից երկուսը երկրի վրա միաբանվեն, այն ամենը, ինչի համար որ խնդրեն, կլինի իմ թորից, որ երկնքում է: Որովհետև ուր որ երկու կամ երեք հոգի իմ անունով հավաքված լինեն, ես այստեղ, նրանց մեջ եմ»:

Աստթեռս 18.18-20

Զորություն է գալիս, երբ երկուսով կամ երեքով ենք աղոթում:

Ինչպես կազմենք աղոթախումը:

Աղոթաժողովներ իրավիրեք անհավատների համար աղոթելու նպատակով:

Այցելեք

3

Քրիստոնյաների

անգամ շաբաթական

ոչ քրիստոնյա ընկերների
համար աղոթելու

Աղոթքը Յիսուսի զորությունը քո միջոցով
տարածում է մարդկանց վրա:

Գործնական քայլեր

- Անգիր սովորիր Հովհաննես 5.19 խոսքը:
- Որոշիր օրն առնվազն 20 րոպե Տիրոջ հետ առանձնանալ, մինչև այն սովորություն դառնա:
- Քրավիրիր երիտասարդական ծառայության այլ առաջնորդների՝ անգամ ուրիշ եկեղեցիներից ու միություններից, որպեսզի պատասխների ու երիտասարդների համար աղոթելու նպատակով միաբանվեն քեզ հետ: Կարող եք հետևել երեք սկզբունքին. Երեք աղոթող, հանդիպման երեք վայր, շաբաթական երեք անգամ և աղոթքն էլ լինի կոնկրետ երեք անձի համար:

Աղոթքների հրաման

այցելել

3

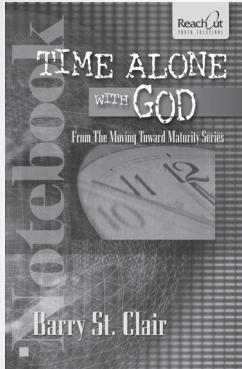
քրիստոնյաների
1 _____ 2 _____ 3 _____
անգամ շաբաթական
Կիր. Երկ. Երք. Չրք. Ղնգ. Ուրբ. Շք.
ոչ քրիստոնյա ընկերների համար
աղոթելու
1 _____ 2 _____ 3 _____

- Ուսանողների հետ խոսիր աղոթքի կարևորության մասին, հորդորիր, որ նրանք նույնական ամեն օր առանձնության պահեր անցկացնեն Տիրոջ հետ:
- Ուսանողներին խրախուսիր, որ ջերմեռանդորրեն աղոթեն: Դրա համար խորիուրդ տուր, որ նրանք ևս կազմեն երեք հոգուց բաղկացած խմբեր և հավատարմաքար հավաքվեն ու աղոթեն:

Աղոթքին նպաստող նյութեր

Առանձնության պահերի նոթատետր

Ի՞նչ ես անում, երբ Աստծո հետ առանձնանում ես:

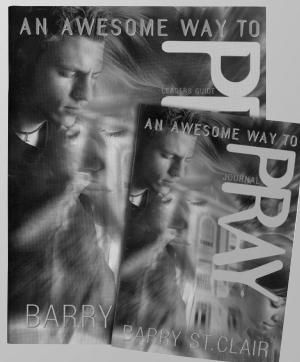

Զրուցում ես Աստծո հետ և դադար առնում, որպեսզի լսե՞ս նրան: Եթե դժվարանում ես արյունավետ անցկացնել ժամանակը, ապա այս նոթատետրը հենց քեզ համար է: Այն կնպաստի, որ դու.

- Վաղ արթնանա ու Աստծուն հանդիպես,
- լսես, թե Աստված այդ հանդիպումների վերաբերյալ ինչ գործնական խորհուրդներ կտա,
- Աստվածաշունչը խորաթափանցությամբ հասկանաս,
- Աստծո հետ հաղորդակցվելով՝ ազդեցիկ աղոթքների ծրագիր ստանաս:

Աղոթելու հրաշալի եղանակ

Ուսանողներն ավելի խանդավառված կապրեն, ավելի ջերմությամբ կսիրեն իրենց ընկերներին, ավելի սիրով անձնական վկայություն կտան, եթե ավելի շատ աղոթեն: Այս դասընթացի տևողությունն ութ շաբաթ է, որը կարող է ճակատագրական լինել թե՝ քեզ համար, թե՝ դասընթացին մասնակցողների, թե՝ այն մարդկանց համար, ում համար աղոթքում եք: Դամացանցային կայքից կարող եք ներենանել 80 էջից բաղկացած «Աշակերտական օրագիրը»: Կա նաև առաջնորդների համար նախատեսված ծեռնարկ, որտեղ կարող եք օգտակար խորհուրդներ և նյութեր գտնել:

Այս նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում ջերմեռանդորեն աղոթելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակիր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է ջերմեռանդ աղոթքը քեզ և քո ծառայության մեջ ընդգրկված մյուս մարդկանց համար կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու ջերմեռանդորեն աղոթելու համար:

Ո՞ւմ հետ պիտի կազմես աղոթողների եռյակ:

Որտե՞ղ եք աղոթողների եռյակով հանդիպելու:

Ե՞րբ եք աղոթողների եռյակով հանդիպելու:

Յետևենք Յիսուսի օրինակին

Առաջնորդ դառնալու մի հեշտ ճանապարհ կա՝ դասեր քաղել ուրիշների սխալներից: Սակայն այս մոտեցումը վտանգավոր է և երկար ճանապարհ չունի: Յիսուսն այսպես հաստատ չէր վարվի: Սակայն զարմանահրաշ է նաև Յիսուսի ընտրությունը: Սուրբ Յոգու առաջնորդությամբ նա ընտրեց Տասներկուամբ, ովքեր առաջին հայացքից միաբանության որևէ հույս չին ներշնչում: Պարզ է, որ Յիսուսն այդ մարդկանց մեջ մի քանի էր տեսնում, որ սովորական մարդն անկարող էր տեսնել: Այլապես ո՞վ կը ներեր Յոհոնի համար աշխատող հարկահավաքին (Մատթեոսին), Յօհոնի դեմ պայքարող ազգայնականին (Յախանձահույզ Սիմոնին), Թովմասին՝ կասկածամիտ, կամ էլ ինքնավստահ ու տաքարյուն Պետրոսին: Ի վերջո՝ Յուդային ո՞վ կը ներեր, եթե իմանար, որ դավաճան է... Պատմական տվյալների համաձայն՝ նրանք պատանիներ էին: Ո՞ր ենթեցին թույլ կտա, որ պատանիները խորհրդի անմասներ դառնան: Իսկ Յիսուսն ի՞նչ էր կարծում: Իհարկե, շատ քան չգիտենք, քայլ մի քան հաստատ գիտենք. Եթե Յիսուսն ավարտեց այս անկատար աղանորդների եռամյա վերապատրաստումը, նրանք աշխարհը տակնուվա արեցին: Ի՞նչ պիտի սովորենք Յիսուսից, որպեսզի կարողանանք ընտրել ու վերապատրաստել այնպիսի առաջնորդների, որոնք կշարունակեն առաջալների գործը:

Փշուրներ: Եթե Յիսուսն իր աշակերտների սրտին էր նայում, տեսնում էր մեծամտություն, գորոգություն, ինքնավստահություն: Իսկ ինչպիսի՞ն էին նրանք երեք տարի անց. հուսախար մարդիկ, ովքեր նայում էին իրենց փշրված երազանքներին ու զարմանում. «Այս ի՞նչ արեցինք: Յիմա ի՞նչ պիտի անենք»: Վերնատանը նրանք թաքնված էին, վստահ, որ ոչինչ չէին կարող անել իրենց իրավիճակը փոխելու համար: Յիսուսը նրանց բերել-հասցել էր մի կետի, որտեղ նրանք ախտի կարողանային հասկանալ, թե որտեղից է գալիս ճշմարիտ առաջնորդությունը: «Ոչ թե զորությունով է, ոչ թե ուժով, այլ իմ Յոգով, - ասում է Զորաց Տերը» (Ձաք. 4.6): Միայն դրանից հետո Յիսուսը նրանց վստահեցրեց, որ «դուք զորություն կստանաք» (Գործք 1.8): Մեր մեջ առաջնորդի հատկանիշներ կծևավորվեն, եթե նախ ընդունենք Խաչը, թույլ տանք, որ Յիսուսը մեզ «կոտրի» և ապա այդ «փշուրներից» ստեղծի այն զավակին, ով նրա փառքը կարտացոլի: Մեր Լժակից առաջնորդները նույնապես կամեն, եթե նախ Խաչն ընդունեն, անձնազոհ լինեն և թույլ տան Աստ-

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ծուն, որ իրենց վերափոխիսի: Առաջնորդմերը, ուրեմն, քաջ գիտակցում են, որ առաջնորդելուց առաջ պիտի հետևեն Քրիստոսին, զնան նրա անցած ճանապարհով, ամձնատուր լինեն, որպեսզի Աստված նրանց առաջնորդության կոչի:

Ամբողջ գիշեր չէր քնել: Հիսուսը Տասներկուսի ընտրությունն անտարբերությամբ չարեց, այլ նրանց ընտրելուց առաջ «սար ելավ՝ աղոթք անելու, և ամբողջ գիշերն անցկացրեց առ Աստծված աղոթելով» (Ղոկ. 6.12): Մենք ասել ենք. «Մարդուն գործից ազատելու լավագույն ժամանակը նրան գործի ընտրութելուց առաջ է», այսինքն՝ «սխալ առաջնորդմերից խուսափելու լավագույն եղանակը նրանց չընտրելն է»: Բայց ինչպէս իմանանք, թե տվյալ մարդիկ ինչպիսին են: Պետք է նրանց ընտրության որոշումն Աստծոն առջև բերել և աղոթքով ու աղաշանքով խնդրել, որ Աստված կատարի ընտրություն: Առաջնորդմերի խմբի հաջողությունն ուղղակիրուեն կախված է Աստծոն միջանտությունից՝ թե՝ նրանց ընտրության հարցում, թե՝ նրանց ընթացիկ գործերում:

Տեսլական: Հիսուսն ընտրեց Տասներկուսին: Սակայն, ինչ-որ տեղ, Տասներկուսն ընտրեցին Հիսուսին: Նա ասաց նրանց. «Իմ հետից եկեք, ու ես ծեզ մարդկանց որսորդ կանեմ» (Մատթ. 4.19): Նկատենք, որ այս կանչն անհատական էր, ոչ թե ուղղված էր զույգ-զույգ կանգնած մարդկանց կամ նրանց խմբին: Որոշումն անհատական պիտի լիներ: Հիսուսի կանչը մերարօւմ էր տեսլական. այն, թե ինչ են դարձալու նրանք: Նախ պիտի իրեն հետևեին: Հոգևոր իրականության մեջ պաշտոններ գրադեցնելու կարիք չկա, խնդիրը մեկնեկու քաջալերելն է, սատարելն ու օգնելը. առաջնորդելու համար անհրաժեշտ հատկանիշներն այսպես են ծևավորվում:

Հիսուսն իր աշակերտմերին խստացավ, որ «մարդկանց որսորդներ» պիտի դառնան. նրանք չպիտի պահակներ դառնային, կամ ինչ-որ կազմակերպություն հիմնադրեին, նրանք կոչված էին աշխարհօք փոխելու: Տեսլականը պարզ էր և հստակ: Մենք էլ կարող ենք առաջնորդմերի մեր խմբին այդ նույն տեսլականը տալ:

Կարևոր մարդկային հարաբերություններն են: Հիսուսը լավ գիտեր հարաբերությունների արժեքը. չէ՞ որ մի ամբողջ հավիտենականություն կատարյալ ու ներդաշնակ հարաբերություն ունեն Հոր և Հոգու հետ: Ուստի գիտեր նաև, թե ինչու է կանչում Տասներկուսին: Առաջիկա երեք տարիների ընթացքում նրա հիմնական ուշադրությունն այս Տասներկուսի վրա էր լինելու: Մի թե ուրիշների հետ շփումներ չուներ: Դե, իհարկե ուներ: Մի թե չէր ուսուցանում մեծ զանգվածների: Գիտենք, որ նրանց սովորեցնում էր Աստծոն ճանապարհները, սակայն յուրաքանչյուր օրվա ավարտին, Հոր հետ իր հարաբերությունը նորոգելուց հետո, նրա համար կարևոր Տասներկուսն էին:

Երիտասարդական ու պատանեկան ծառայության առաջնորդմերը սիրում են երեխաներին: Մանուկների հետ շփվելու ունակության շնորհիվ է, որ ստանձնել են նրանց առաջնորդելու պատասխանատվությունը: Բայց քանի հետ կարող են ունենալ առանձնահատուկ կապ: Տասներկուսից ոչ ավելիի: Եթե մեր ծառայության մեջ ընդորինակում ենք Հիսուսին, եթե հավատում ենք, որ պատանիները փոխվում են հարաբերությունների մի-

ջոցով, ապա մենք ևս պիտի Հիսուսի պես առաջնորդների խումբ կազմավորենք, վերապատրաստենք և լիազորենք նրանց:

Հետաքրքիր փոխլրացումներ: Հիսուսն այնպիսի խումբ կազմեց, որում մարդիկ ոչ թե նման էին միմյանց, այլ ընդհակառակը, տարրերը: Նրանց անհատական տարրերություններից բախումներ էին լինում, և այդ բախումներից էլ կրակի կայծեր էին ելնում: Դա վատ չէր: Նրանք օժնված էին զանազան շնորհներով: Խմբում դա առողջ մրցակցություն էր ստեղծելի: Հիսուսը գիտեր նաև, որ այս խումբն ունի այն, ինչ անհրաժեշտ պիտի լիներ իր համբարձումից հետո ստեղծված եկեղեցուն: Օրինակ՝ Պետրոսն առաքյալ էր («և այս վեմի վրա պիտի կառուցեմ իմ եկեղեցին»), իսկ Փիլիպպոսն ավետարանիչ էր և այլն: Ոչ մի առաջնորդ նման չէ մյուսին: Իսկ երիտասարդական ծառայության անհրաժեշտ են տարրեր շնորհներով օժնված մարդիկ: Այս բազմազանությամբ է հավասարակշռություն ստեղծվում: Իսկ հավասարակշռությունն էլ բերում է Հիսուսի ծառայությունն իրագործելու հոգևոր գորություն:

Ժամանակ էր հատկացնում: Աշակերտներին ընտրելուց հետո Հիսուսը գրեթե անընդհան նրանց հետ էր: Սկզբում ավելի շատ էր բազմության մեջ գործում, սակայն հետզհետև սկսում է ավելի ու ավելի երկար ժամանակ անցկացնել աշակերտների հետ: Իհարկե, պատամիներին գրավում են մեծամասշտար միջոցառումները, սակայն ինչ-որ փոփոխություն պիտի տեղի ունենա մեր մոտեցման մեջ, եթե ուզում ենք Հիսուսին ընդորինակել: Առանձին անհատներին ժամանակ տրամադրելու ու նրանց հետ մտերմանալն ամրապնդում է ամբողջ ծառայության հիմքը:

Բազմապատկվող աճ: Իր աշակերտների հետ շփվելու Հիսուսի նտքում միշտ Մեծ պատգամն էր.

«Երկմքում ու երկրիս վրա ամբողջ իշխանությունն ինձ տրվեց: Ուրեմն գմացեք, բոլոր ազգերին աշակերտ դարձեք՝ նրանց մկրտելով Յոր, Որդու և Սուրբ Յոգու անունով, նրանց սովորեցրեք, որ այն ամենը, ինչ ծեզ պատվիրեցի, պահեն: Եվ ահա ես ծեզ հետ եմ ամեն օր, մինչև աշխարհի վերջը: Ամեն»:

(Սատր. 28.18-20):

Սա Մատթեոսի տարրերակն էր: Այս պատգամը գրառված է նաև մյուս 3 Ավետարաններում (Մարկ. 16.15-16, Ղուկ. 24.47-49, Յովի. 20.21-22), գրված է նաև Գործքում (1.8): Հիսուսի իշխանության ներք աշակերտներն իրենց հերթին պիտի աշակերտ դարձնեին ուրիշներին. սա շարունակվելու է, մինչև աշակերտներն աշակերտներ ունենան «բոլոր ազգերից»:

Այս պատգամը պետք է արդեն վաղուց ավարտած լինեինք՝ ծեռքի տակ ունենալով

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական, տեխնոլոգիական, գրական, լրատվական, հրատարակչական բոլոր անդամակցությունները: Բայց, ավաղ՝ չենք ավարտել: Ինչո՞ւ. որովհետև մոռացել ենք Հիսուսի այն պատգամը, որ աշակերտների թիվը պետք է բազմապատկենի:

ՏԱՐԻ	ԱՆԴԱՄՆԵՐ	ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐ
	ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԹՎԻ ԱՌ	ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԹՎԻ ԱՌ
1-ին	1	1
2-րդ	2	2
3-րդ	4	6
4-րդ	8	18
5-րդ	16	54
6-րդ	32	162
7-րդ	64	1,458
21-րդ	1,048,576	7,016,615,523

Հետևյալ աղյուսակը մեզ օգնում է տեսնելու, թե ինչ զգալի տարրերություն կա այս երկու մոտեցումների միջև: «Անդամների» սյունակում տե՛ս, որ եթե յուրաքանչյուր անդամ տարեկան մի նոր անդամ թերի, ապա 21 տարում անդամների թիվը կիասմի 1.048.576-ի: Սյուն՝ «Աշակերտների» սյունակում տե՛ս, որ եթե մեկը մեկին մեկ տարի շարունակ ուսուցանի, աշակերտ դարձնի, ապա հաջորդ տարի այս երկուսը աշակերտ կդարձնեն երկուական այլ մարդկանց, ապա այս վեց հոգուց յուրաքանչյուրը հաջորդ տարվա ընթացում աշակերտ կդարձնի երկու նորերի և այսպես շարունակ: Բազմապատկման պարունակությունը 21 տարում 7 միլիարդ աշակերտ կլինի (ողջ աշխարհի բնակչությունը), և այդ ամենը սկսվեց Հիսուսի մեկ աշակերտով: Իսկ ի՞նչ կլինի, եթե ծեր խումբն առնվազն չորս կամ տասներկու աշակերտների զարգացմամբ գրադի: Հիսուսը գիտեր, որ Մեծ պատվիրանը («Սիրի քո Տեր Աստծուն») և Մեծ պատգամը («Բոլոր ազգերին աշակերտ դարձնեք») պիտի իրականանան առաջնորդների միջոցով: Ու թեն արժանի չենք, այնուամենայնիվ, մեզ այդ նույն առաջնորդների վերապատրաստելու և լիազորելու գործն է փոխանցել:

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Պատասխանի՞ր այս հարցերին՝ շրջանակի մեջ առնելով 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ը ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը: Դրանից հետո գրի՞ր մի կարծ շարադրություն այն մասին, թե ինչ կարիքներ ունես անձնական զարգացման, առաջնորդների վերապատրաստման ու նրանց աշակերտ դարձնելու քո ծառայության մեջ:

1. Որքա՞ն է իմ ազդեցությունն կամավորների, ուսանողների, նրանց ծնողների վրա:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Որքա՞ն են կամավորները պատրաստակամ նոր բաներ սովորելու:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. Որքա՞ն են ինքս պատրաստակամ կամավորներին նոր բաներ սովորեցնելու:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Ինչպիսի՞ն է կամավորների ընդիհանուր հոգևոր վիճակը:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. Որքա՞ն են կամավորները մտերիմ միջյանց հետ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. Որքա՞ն են կամավորները մտերիմ ուսանողների հետ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

«Իմ անձնական զարգացման, առաջնորդների վերապատրաստման և նրանց աշակերտ դարձնելու իմ ծառայության կարիքները»:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ինչպես վերապատրաստել բանինաց և լուրջ առաջնորդների՝ երկարաժամկետ ծառայության համար

Առաջնորդների խմբի նպատակը

Հովհաննես 17.20-26 հատվածում արձանագրված են այն խմբանքները, որոնք Դիսուն առ Աստված հղում է համուն աշակերտների: Գտի՞ր, թե նրա որ խոսքն է վերաբերում հետևյալ երեք կետերից ամեն մեկին:

- Նվիրում Քրիստոսին
- Նվիրում միմյանց
- Նվիրում աշխարհին ծառայելուն

Դիսուսի այս խոսքերից ելնելով՝ ինչպես կծառակերպես առաջնորդների քո խմբի նպատակը:

Առաջնորդությունն ազդեցություն է:
Առաջնորդը՝

- գիտե, թե ուր է գնում,
- իրեն հետևող մարդիկ ունի:

ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԻ ԽՄԲԻ ԱՌԱՋԸՆԹԱՑԸ

Ուսումնափրելով Յիսուսի ծառայության եռամյա շրջանը՝ տեսնում ենք, որ զարմանահրաշ կերպով նա աշակերտներին քառափուլ փորձառություն է տալիս: Տեսնում ենք նաև, որ բոլոր այս չորս փուլերում, որոնց սահմաններն այնքան էլ հստակ չեն, մի ընդհանուր բան կար: Կարո՞ղ ես գտնել այդ ընդհանրությունը:

Առաջնորդների վերապատրաստման չորս փուլերը

1. Նախ ես եմ անում (Ղուկ. 4.31-37 և 38-44):

2. Ապա այդ նույնն անում եմ նրանց ներկայությամբ (Ղուկ. 5.1-11):

3. Այժմ նրանք են անում իմ ներկայությամբ (Ղուկ. 10.1-17):

4. Ի վերջո՞՝ նրանք անում են, իսկ ես հեռվից եմ սատարում նրանց (Ղուկ. 24.44-49 և Գործքն ամբողջությամբ):

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ի՞նչ էր անում Հիսուսը: Առաջնորդության վերոհիշյալ չորս փուլերում նախ Հիսուսն էր գործում, ապա նրա աշակերտները: Բայց ի՞նչ էին անում նրանք: Քամենատիր հետևյալ հատվածները նշված խոսքերի հետ ու հայտնաբերիր այն ամենը, ինչ կատարեց նա, ում մասին գրված էին մարդարեական խոսքեր:

**Ահա կգա Մեսիան ու կկատարի. ի՞նչ՝
տե՛ս Եսայիա 61.1-3 խոսքերը:**

Տեր Եհովայի Յոգին ինձ վրա է, և Տերն օժել է ինձ.

Նա ուղարկել է ինձ աղքատներին ավետիք տալու,

Կոտրած սիրու ունեցողներին բժշկելու,

գերիներին ազատություն հրատարակելու և

կապյալներին արձակում:

Տիրոջ համար հրատարակելու ընդունելության տարին

Եվ Վրիժառության օրը մեր Աստծո համար:

Բոլոր սգավորներին մխիթարելու համար, Սիոնի

սգավորների համար որոշելու,

որ նրանց փառք տրվի մոխրի փոխարեն,

ուրախություն սգի փոխարեն,

գովության պատմուճան հանգած սրտի փոխարեն:

Եվ նրանց այիտի կոչեն «Արդարության բւեկնիներ»,

որ Տերը տնկել է իր փառավորության համար:

**Եվ եկավ Հիսուսը՝ Մեսիան, ու կատարեց այս ամենը
(տե՛ս Ղուկաս 4.18-19).**

Տիրոջ Յոգին ինձ վրա է, որի համար էլ օժեց ինձ.

Նա ինձ ուղարկել է աղքատներին ավետարանելու,

սրտով կոտրվածներին բժշկելու,

գերիներին ազատություն քարոզելու, կույրերին
տեսողություն,
ճնշվածներին ազատ արձակելու,
Տիրոջ ընդունելի տարին քարոզելու:

Այդ նույնն անում էին աշակերտները (Մարկ. 6.12-13).

«Եվ նրանք դուրս ելամ. քարոզում էին, որ մարդիկ ապաշխարեն: Չատ դևեր էին հանում, շատ հիվանդների յուղով օժում էին և բժշկում նրանց»:

Այժմ հերթը մերն է (Հովհ. 14.12).

«Նշմարիտ, Ծշմարիտ եմ ասում ձեզ. ինձ հավատացողն այն գործերն ել կանի, որ ես եմ անում, և դրանցից ել ավելի մեծ բաներ կկատարի, որովհետև ես իմ Յոր մոտ եմ գնում»:

Ի՞նչ է այդ կատարելիքը.

- Բարի Լուրը քարոզելը,
- հիվանդներին ու վիատվածներին բժշկելը,
- չարից ճնշվածներին ազատագրելը:

Յիսուսին ճամաչելուց հետո Երիտասարդական ծառայության առաջնորդների մեծագույն արտոնությունն այն է, որ նրանք կարող են Յիսուսի ծառայության ծեռքը մեկնել քաղցած, վիրավոր ու հուսահատ Երեխաներին ու պատանիներին:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

Պատկերացրու, որ առաջնորդների խումբը գնալով ավելի լավ է ճանաչում Հիսուսին, ավելի հաճախ են հանդիպում միասին աղոթելու համար և ավելի շատ ժամանակ են անցկացնում ուսանողների հետ: Այժմ մի քայլ առաջ գնանք և պատկերացնենք, որ առաջնորդների խումբն ունի Հիսուսի կատարած անելու՝ Բարի Լուրջ հոչակելու, կոտրված սրտերն ամռելու, գերիներին ազատություն տալու գորություն: Ահա թե ինչ այս պատկերացնումը, այս տեսլականը կարող է իրականանալ, եթե հավատարմաքար կատարեն հետևյալ գործնական քայլերը:

- 1. Աղոթք.** առանց առօրյա խնդիրներով շեղվելու աղոթիր Աստծուն, որպեսզի իմանաս, թե ում է նա կանչում անդամակցելու առաջնորդների խնդիրն:
- 2. Առաջնորդում.** շատ գործեր կարելի է հանձնարարել, բայց ոչ առաջնորդների խումբն առաջնորդելու գործը: Ակզրում առաջնորդների հիմնական առաջնորդը պետք է իր գործն ինքնուրույն կատարի, իսկ եթե մյուսները սովորեն և ունենան այն ամենը, ինչ ամերաժեշտ է առաջնորդելու համար, ապա նրանք ել կարող են ուսանողներից առաջնորդներ ընտրել և վերապատրաստել:
- 3. Ընտրություն.** առաջնորդների խնդիր կազմը կարող ես տարբեր մարդկանցից ընտրել: Ուսանողներին ծառայելու մասին խոսի՞ր քո աշխատավորների, պատահների ծնողների և զանազան այլ մարդկանց հետ, և յուրաքանչյուրը քո՞ղ մտածի անելիք ո՞ւնի սովորողների հետ, թե ոչ:
- 4. Նվիրում.** եթե ինչ-որ մեկը հետաքրքրություն է ցուցաբերում այս ծառայության նկատմամբ, ապա լավ կլինի նախ անձամբ համոզվի դրանում, ապա ի վհճակի լինի գրավոր արտահայտելու իր որոշումը: Պետք է գրավոր ներկայացնել առաջնորդների խնդիր անդամակցելու մանրամասները (տես «Հիսուս Քրիստոսի հետ անձնական ընթացք» ծեռնարկի 4-րդ էջը):
- 5. Նախապատրաստում.** Առաջնորդների խնդրով նախ պետք է անցնել «Առաջնորդների վերապատրաստում» դասընթացը՝ սկսելով «Հիսուս Քրիստոսի հետ անձնական ընթացքից»: Յուրաքանչյուրի համար պատվիրիր ծեռնարկի մեկական օրինակ: Ամեն դասից առաջ ընթերցիր այդ օրվա նյութը, ուշադրություն դարձրու «Առաջնորդների վերապատրաստում» երահատոր ծեռնարկի «Քննարկումների ուղեցույց» բաժիններին: Նախապատրաստվելը խիստ կարևոր է հաջողության համար:
- 6. Հանդիպում.** հանդիպումը պետք է բոլորի համար հարմար ժամի նշանակել, լավ կլինի մեկի տանը, ամեն անգամ 1-1.5 ժամով հավաքվել: Հանդիպման ժամանակ քող առաջին 15 րոպեն նվիրված լինի աղոթքին, 45 րոպեն՝ քննարկումներին և 15 րոպեն՝ երիտասարդական ծառայության գործերին:

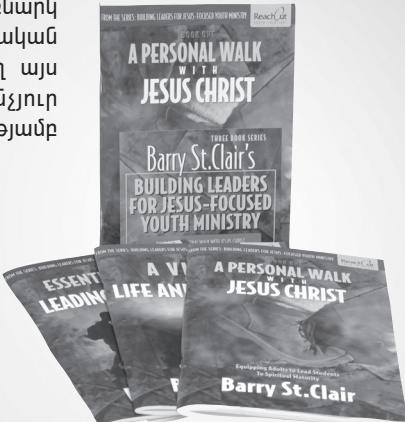
- 7. Ներդրում.** շաբաթ առ շաբաթ հանդիպելով՝ այս մարդկանց պետք է օգնես, որ ավելի լավ ճանաչեն Յիսուսին, ի հայտ բերեն իրենց հոգևոր պարզմերը և հասկանան, թե ինչպես կարող են գործածել այդ պարզմերը՝ հօգուտ սովորողների:
- 8. Գնահատում.** ամեն հանդիպումից հետո վերլուծություն արա՛, մտածի՛ր, թե ինչ կարելի է անել հանդիպումների բարելավման համար։ Խնդիրներից մի՛ խուսափի՛ր, այլ լուծի՛ր դրանք և անհրաժեշտության դեպքում փոփոխություններ կատարի՛:

«Առաջնորդների վերապատրաստում» դասերի շաբթը

Դասերի «Առաջնորդների վերապատրաստում» շաբթը կամավոր առաջնորդներին ուղղված ծեռնարկ է, որում առկա են սուլրգույթին, գործնական խորհուրդներ և հորդորներ: Դեշտ ընթերցվող այս ծեռնարկն ունի երեք հատոր, յուրաքանչյուր հատորում 12 դաս, որոնք կարելի են հեշտությամբ հարմարեցնել եկեղեցու այլևայլ ծրագրերին:

«Դիսուս Քրիստոսի հետ առծնական ընթացք» (1-ին հատոր). առաջնորդներին օգնում է առավել մտերիմ հարաբերություններ հաստատելու Դիսուսի հետ:

«Կյանքի ու ծառայության տեսլական» (2-րդ հատոր). ընդլայնում է առաջնորդների անձնական կյանքի ու ծառայության տեսլականը:

«Ուսանողներին առաջնորդելու անհրաժեշտ միջոցները» (3-րդ հատոր). առաջնորդներին տալիս է այն հմտությունները, որոնք պետք են սովորողների վրա ազդեցություն ունենալու համար:

Առաջին հավաքածուն ներառում է համացանցից ներբեռնելի 6 պատգամներ՝ Բարիի Սամկո Քլեյրի, Դեյվ Բասբիի և Լուի Գիգլիոյի ձայնագրությունները:

Այս նյութերը կարող են պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼՈՒ ՄԻջոցներ՝ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

«ԽԹԱՆ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ»-1

Այս գրքի 1-ին հատորն ուղղված է երիտասարդների թիվ 1 առաջնորդներին՝ նրանց ծնողներին: Ծնողները գիտեն ինչպես վարվել և ինչպես ընկերանալ իրենց զավակների հետ: Այս գիրքը նրանց հորդորում է Աստծուն սիրել ամբողջ հոգով ու սրտով և այդ նույնն էլ փոխանցել զավակներին: Ծնողներն իրենց զավակների դաստիարակության հարցում ունեն վճռորոշ դեր:

«ԽԹԱՆ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ»-2

Այս հատորն ուղղված է եկեղեցիներին՝ ինչպես կարող են եկեղեցիները նպաստել ծնողների գործին: Գիրքը բավականին պարզ է և գործնական միտվածություն ունի: Կարելի է ծնողների խումբ կազմել և օգտվել այս նյութերից, մասնավորապես՝

- դասգրքից, որում առկա են թարմ տեսակետներ և օգտակար խորհուրդներ,
- օրագրերից, որոնք նպաստում են յուրացրած նյութերն օգտագործելուն և գնահատելուն,
- առւղին CD-ներից, որոնցում կան ոգևորիչ և օգտակար պատգամներ,
- DVD-ներից, որոնցում առկա են 6 փոխներգրքուն պատգամներ, յուրաքանչյուրը՝ 55-րոպե տևողությամբ, որտեղ տարբեր ծնողներ պատմում են այս հարցում իրենց ունեցած դժվարությունների և հաջողությունների մասին,
- առաջնորդի ուղեցույցից, որը նախատեսված է փոքր խումբ կազմելու և առաջնորդության հետ կապված խնդիրների լուսաբանման համար:

ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒՅՆ ներառում է երեք տեսակ օժանդակ նյութեր, «Խթան ծնողների համար» գրքերը, խտասկավառակները և օրագիրը:

Այս նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում առաջնորդներին վերապատրաստելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերհիշելով՝ մշակիր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է առաջնորդներին վերապատրաստելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու առաջնորդներին վերապատրաստելու համար:

Ովքե՞ր են այն առաջնորդները, որոնց ախտի վերապատրաստես:

Որտե՞ղ եք հանդիպելու դասընթացն անցկացնելու համար:

Ե՞րբ եք սկսելու և որքա՞ն ժամանակ եք շարունակելու առաջնորդների վերապատրաստման դասընթացը:

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՈՒՄ

ԴԱՅ 5-ՐԴ

Հետևենք Հիսուսի օրինակին

Ողջ պատմության ընթացքում Աստված իր կարևորագույն գործերն ի կատար է ածել ոչ թե բազմության ու մեծամասնության միջոցով, այլ քչերի, անհատների: Հիսուսի ներդրումն այդ մի քանի տարիների ընթացքում այդ մի քանի տղաներին այնպես փոխեց, որ նրանց միջոցով «աշխարհը տակնուվար եղավ» (Գործ 17.6): Ուսումնասիրենք, թե ինչ արեց Հիսուսն այս մարդկանց կյանքում. հետևենք Հիսուսի օրինակին, որ մեր շանքերն ու եռանդն իզգու չկորչեն:

ԸՆԹՐՈՒԹՅՈՒՆ. Աշակերտ դարձնելու գործընթացը մեկնարկեց ընթրությամբ: «Եվ այս օրերին սար ելավ՝ աղոթք անելու, և ամբողջ գիշերն անցկացնեց Աստծուն աղոթելով» (Դուռկ. 6.12) և առավելույան «իր աշակերտներին կանչեց, ընտրեց նրանցից տասներկուսին, որոնց էլ առաջյալ անվանեց» (6.13): Հիսուսը նրանց հնարավորություն տվեց իր մտերիմները լինելու, իրեն հետևելու և ընդորինակելու: Նա նրանց «առաջյալներ» կոչեց (6.13): Ի սկզբան նա պարզ ու հստակ ասաց, որ նրանք իր սուրբանդակները պիտի դառնան: Նա ընտրեց տասներկու մարդու և մի յուրահատուկ և բազմազան խումբ կազմեց: Իր ծառայության ապագան նա վստահեց սովորական մարդկանց՝ այն համոզնությունով, որ իրեն հետևելով՝ նրանք կդառնան աշխարհը վերափոխուներ: Դու է, շուրջ հավաքելով սովորական, տակավին չկայացած ու շատ բաներից անտեղյակ ուսանողների՝ կփոխեն, կրարելավես նրանց կյանքը, և նրանք էլ իրենց հերթին կփոխեն աշխարհը:

Շփումներ. Հիսուսն իր գործն առաջյալների հետ շարունակում էր՝ նրանց հետ հաճախակի և սերտորեն շփվելով: Նրանց վերապատրաստումը ոչ թե համաժողովներ հաճախելով կամ դասի գալով էր, այլ միմյանց հետ շփվելով, նրանց իր հետ լինելու հնարավորություն տալով (Մարկ. 3.14): Ուսումնական ծրագրում կար միայն մի կետ՝ ժամանակ անցկացնել Հիսուսի հետ: Հիսուսն իր աշակերտներին ասել էր. «Դեպի իհն եկեք» և «Իհննից սովորեք» (Սատթ. 11.28-30): Նրանք էլ հնազանդել էին այս կանչին ու չին ձանձրացել: Նրանց տեսածք խիստ զարմանալի ու հրաշալի էր. Հիսուսը ջուրը գինի դարձեց, 5,000 մարդու մի կտոր հացով կերակրեց, փոթորիկը մեղմեց: Հիսուսի հետ կողք կողքի՝ նրանք տեսան, թե ինչ է կենդանի, գործող հավատքը: Հիսուսի հետ շփվելով՝ սովորեցին վստահել Աստծուն:

Բեզ հետ էլ շփվելով՝ ուսանողներն Աստծուն վստահել կսովորեն, թեզ նայելով՝ կենդանի հավատք կտեսնեն:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Առանձնացում. Շատերն էն Հիսուսին հետևում: Ղուկասն ասում է, որ անգամ «մեծ բազմություններ էն նրա հետ գնում» (Ղուկ. 14.25). Իրապուրված էն նրա իրաշագործ ծիրքով, հանրահայտ լինելու հանգամանքով: Հիսուսը, սակայն, «մաղում է» նրանց և մնում իսկական նվիրյալների հետ (տե՛ս Ղուկ. 14.25-34): Եվ աշակերտներին էլ հորդորում է, որ իրեն կարևորեն ամեն բանից ավելի վեր բոլոր հարաբերություններից (14.26), վեր բոլոր ցանկություններից (14.27), և վճարեն իրեն հետևելու մեջ գինը (14.27): Մի բան պատմեց նրանց, որպեսզի լավ մտածեն, թե ինչ զոհաբերության պիտի զնան իրեն հետևելու համար՝ վերջուն ասելով. «Արդ այդպես էլ ծեզանից ամեն մեզը, եթե իր ամքողը ունեցվածքից չհրաժարվի, չի կարող իմ աշակերտը լինել» (14.33): Սրանից հետո շատերը հեռացան: Տասներկուսը մնացին: Այս առանձնացման շնորհիվ էր, որ Հիսուսի աշակերտները դարձան երկրի «աղջ» (14.34), որ համ տան այս դառն ու փուչ աշխարհին: Ուսանողներին աշակերտ դարձնել նշանակում է նրանց սովորեցնել Հիսուսին կարևորել ամեն ինչից առավել՝ իրենց հարաբերություններից, գործերից, ցանկություններից, կյանքից առավել: Արդյունքում՝ նրանք կառանձնանան իրենց կյանքով ու խոսքով, ուրիշ ուսանողներ էլ կկամքնան առնել այդ ախորժաքեր համը:

Սվիրում. Աշակերտների հետ շփվելիս Հիսուսը նրանք էր տալիս, իր կյանքով նրանց ապրելու օրինակ ծարայում: Ոչ թե ասում էր. «Այսօր աղոթքի մասին ենք սովորելու», այլ պարզապես աղոթում էր, աղոթում այնպես, որ նրանց մոտ ընդորինակելու փափագ էր առաջանում, այնքան, որ մի օր, այլևս չհամբերելով, խնդրեցին, որ իրենց սովորեցնի աղոթել այնպես, ինչպես ինքն էր աղոթում (Ղուկ. 11.1-4): Աշակերտները մշտապես նրանից ինչ-որ բան էն ստանում նրա վերաբերմունքը, կարծիքը կյանքի այս կամ այն հարցի մասին: Նրանից կյանք էն ստանում (Հովի. 1.4, 6.35): Ուսանողներին աշակերտ դարձնելը նույնպես կարող է կյանքին համ տալ, եթե նրանք տեսնեն մեր ապահակերպը, մեր լավ ու վաստ կողմերը: Կարևոր այն է, որ մենք մշտապես ձգտենք, որ Հիսուսը դրսորվի մեր միջոցով:

Սեր. Եթե Հիսուսի՝ աշակերտների հետ ունեցած հարաբերությունից հանենք սերը, ապա ինչ էլ որ մնա, ցիրուցան կլիմի: Հիսուսը սիրում էր իր աշակերտներին: Ոչ միայն խոսքով, այլև գործով: Երբ Հովհաննեսը մտաբերում էր Հիսուսի հետ անցկացրած կյանքի ամենածանր պահերը, ի՞նչ հիշեց. թե ինչպես Հիսուսը «նրանց մինչև վերջ սիրեց» (Հովի. 13.1): Հիսուսի աշակերտի գլխավոր չափանիշը սերն է. Հիսուսի և միմյանց համեմայ տածած ամշեց սերը: Հիսուսն ինչպես ս էր դրսորում իր սերն աշակերտների համեմայ: Այդ ծանր ու տագնապալի պահին անգամ նա ստանձնեց ամենացածր ծարայի գործը՝ լւաց աշակերտների ոտքերը (Հովի. 13): Իսկ ինչպես՝ պիտի ուսանողները ճանաչեն Քրիստոսին: Նրանց համեմայ քո ցուցաբերած սիրով: Ինչպես՝ իմանան, որ քո սերն ամկեղջ է: Իրեն համար կատարած քո գործերով:

Նախապատրաստում. Հիսուսն անտարակույս կարող էր կատարել ամեն բան, սակայն տեսնում ենք, որ նա նաև աշակերտներին էր տարբեր գործեր վստահում (տե՛ս Մատթ. 10): Այսպես վարվելով նա աշակերտներին նախապատրաստում էր իր մահից հետո նրանց կատարելիք գործերի համար: Նա պատրաստվում էր հեռանալ, նա մոտենում էր իր կյանքը զոհաբերելու մեծագույն գործին: Իսկ աշակերտները դեռ պիտի

մնային և պիտի շարունակեին Բարի Լուրջ տարածելու գործը: Ուստի Յիսուսը նրանց սովորեցրեց կարևոր բաները, սովորեցրեց սեփական օրինակով, տվեց նրանց անհրաժեշտ իշխանությունն ու կարողությունը: Նրանց նախապատրաստեց գալիք թշնամնքներին ու հալածանքներին, նաև խստացավ, որ կստանան այն, ինչի կարիքն ունեն (10.19-20): Հորդորեց չվախնեալ (10.26), կարուրել երկնայինը (10.32-39), ասաց, որ մարդիկ կարծագանքեն (10.40-42): Ուսանողներին ուսուցանելու ընթացքում կգա ժամանակ, երբ նրանց ինչ-ինչ գործեր տալու անհրաժեշտություն կզգանք և այդ պահին պետք է լավագույն կերպով հետևենք Մատթեոս 10-ի խոսքերին:

Բարեխոսություն. Յիսուսը հաճախ էր բարեխոսում իր աշակերտների համար: Տես, թե ինչպես է աղոթում նրանց համար Յովիաննես 17-ուն: Այս աղոթքը Յիսուսն ասում է այն ժամանակ, երբ իր առջև խաչն էր, իսկ աշակերտները շփոթահար էին եղել: Այս աղոթքի շնորհիվ Աստված նրանց պահեց: Յիսուսը խնդրեց, որ Աստված նրանց պաշտպանի (17.11-12), ուրախություն տա (17.13), սրբացնի (17.17-19): Տեսք նույնպես կարող ենք աղոթել մեր աշակերտների պաշտպանության, ուրախության ու սրբացման համար: Պետք է նրանցից ամեն մեկի համար առաձին-առանձին աղոթենք, պետք է նրանց համար հաճախակի աղոթենք:

Գնահատում. Յիսուսը հաճախ էր գնահատում աշակերտներին, և դա անում էր հանուն նրանց բարօրության ու հասունացման: Յանդիմանում էր, օրինակ, նրանց անխոհեմ խոսքերը (Ղոկ. 10.17-20), ոչ ճիշտ կարծիքները (Ղովհ. 13.36-38) և սխալ նպատակները (Մարկ. 10.35-45): Յիսուսը նաև նախառում էր նրանց (Ղոկ. 9.51-56, Մարկ. 8.31-33), պատասխանում նրանց հարցերին (Մատթ. 18.21-35, 19.23.26 և այլն):

Ուսանողների համար արժեքավոր են ծեր անկողմնակալ գնահատականները: Բոլորս էլ հակված ենք սխալելու, սակայն կարևոր դրանք հասկանալու ու ճիշտ ուղղու վրա կանգնելու է, ճիշտ ճանապարհին վերադառնալը: Չեր անաշառ գնահատականները կօգնեն, որ ուսանողներն ավելի ու ավելի նմանվեն Քրիստոսին:

«Վերարտադրում». Յիսուսը գիտեր, որ ծառայության նպատակը ոչ թե լոկ ուսուցանելը է, այլ աշակերտ դարձնելը: Դեռևս իր ծառայության սկզբում նա աշակերտներին ասաց, որ «մարդկանց որսորդներ» պիտի դառնան (Մարկ. 1.17), իսկ հետո պատվիրեց «աշակերտներ դարձնել» (Մատթ. 28.18-20): Այս, ինչ Յիսուսն արեց իր աշակերտների հետ, վաղ շրջամի եկեղեցին կատարեց իր անդամների հետ, և հենց այս «հոգևոր վերարտադրությունն էր», որ աշխարհը տակնուվրա արեց: Ավագները պիտի սովորեցնեն կրտսերներին և այսպես տարածեն ծառայության ազդեցությունը:*

Յիսուսի արածն իր աշակերտների համար գործնական էր և իրական: Եթե ուսանողներին սովորեցնենք այնպես, ինչպես Յիսուսն էր սովորեցնում իր աշակերտներին, ապա ուսանողները եկեղեցու հասարակ անդամներից կդառնան լուրջ և հասուն աշակերտներ: Նրանք հանուն Յիսուսի արմատապես կփոխեն աշխարհը:

* Այս մտքերը քաղված են Որեքրտ Քոլմանի «Ավետարանչության ծրագիր» աշխատությունից, իսկ որոշ գաղափարներ ել Քոլմանի մտքերն ամփոփող «Ապրելու խորհուրդներ» գրվածքից:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Պատասխանիր այս հարցերին՝ շրջանակի մեջ առնելով 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ը ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը: Դրանից հետո գրի՞ մի կարծ շարադրություն ուսանողներին ուսուցանելու և աշակերտ դարձնելու կարիքի և արժեքի մասին: Հետևյալ հարցերի ճիշտ պատասխանը տալու համար կատարի՞ անհրաժեշտ ուսումնասիրությունները:

1. Զեր ուսանողների քանի՞ տոկոսն է պարբերաբար հաճախում շաբաթական ժողովների:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

2. Զեր ուսանողների քանի՞ տոկոսն է հեռամում պատամեկան ծառայությունից 9-12-րդ դասարաններում:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

3. Զեր ուսանողների քանի՞ տոկոսն է ջերմեռանդորրեն ջանում Քրիստոսին ավելի լավ ճանաչել:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

4. Զեր ուսանողների քանի՞ տոկոսն է անդամակցում աշակերտության որևէ նպատակասլաց խմբի:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

5. Զեր ուսանողների քանի՞ տոկոսն է ուսուցանում և փորձում աշակերտ դարձնել առավել կրտսեր պատամիների:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

6. Զեր ավարտական կուրսի ուսանողների քանի՞ տոկոսն է մտադիր ամբողջ սրտով հետևելու Հիսուսին և նրա հետ ապրելու (գրի՞ ավարտական կուրսի բոլոր ուսանողների անունները և դրանցից նշիր այն մարդկանց անունները, ովքեր Հիսուսին նոտենալու մտադրություն ունեն):

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

«Ուսանողներին աշակերտ դարձնելու կարիքն ու արժեքը»

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ինչպե՞ս վերապատրաստել և աշակերտ դարձնել ուսանողներին այնպես, որ փոխվի նրանց կյանքը, և նրանք էլ դառնան ուրիշների կյանքի փոփոխության միջոց:

Երբ ուսանողներն ավարտեն դասընթացը, ինչքանո՞վ փոխված կլինի նրանց կյանքը: Ինչպիսի՞ն է քո ծառայության արդյունքը:

ՈՒՍՈՒցման սկզբունքներ

Կարդա՛ք Շիմոքեռու 2.1-2 խոսքերը վեց անգամ և ամեն անգամ կարդալիս նշումներ արա ու փորձի՛ր գտնել աշակերտ դարձնելու սկզբունքներ:

«Արդ դու, իմ որդյան՝, զորացի՛ր այն շնորհով, որ Քրիստոս Յիսուսով է: Եվ այն բաները, որ ինձանից լսեցիր շատ վկաներով, հավատարիմ մարդկանց հանձնիր, որ կարողանան ուրիշների սովորեցնել»:

Բ Շիմոքեռու 2.1-2

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Մեկ նախադասությամբ մեկնաբանի՞ր յուրաքանչյուր սկզբունքը:

1. Ընդունում.

«Արդ դու, իմ որդյակ, զորացի՞ր այն շնորհով, որ Քրիստոս Հիսուսով է»:

2. Քարաքերություն.

«...դու... ինձնից (Լսեցիր) (Պողոսի և Տիմոթեոսի միջև):

3. Վստահում.

«...հանձնիր»:

4. Իրատեսություն.

«...շատ վկաներով»:

5. Խմբի ձևավորում.

«...հավատարիմ մարդկանցով»

6. Վերաբարագրություն.

«...ինձնից... քեզ... հավատարիմ մարդկանց... ուրիշներին»

Վերապատրաստելու և աշակերտ դարձնելու սահմանումը.

Փոքր խմբի շրջանակներում ուսանողներին միմյանց հետ հաղորդակցվելու հնարավորություն է ընձեռվում, որը պետք է ուղեկցվի կարգապահությամբ, միմյանց հաշվետու լինելով և իրար քաջալերելով. այս ամենի արդյունքում նրանք ծիշտ ապրելու որոշում են ընդունում, հասունանում են և ծառայության մեջ ընդգրկվում:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

Պատկերացրու երիտասարդների մի փոքր խունք, որն ուզում է հոգեպես հասունանալ և թրիստոսին առավել լավ ճանաչել: Ի՞նչ քայլեր է հարկավոր ծեռնարկել այս խմբի համար:

1. Աղոթել

Տիրոջը խնդրիր՝ քեզ ցույց տա, թե ում և ինչպես պետք է աշակերտ դարձնես: Աղոթիր մյուս առաջնորդների համար: Աղոթիր, որ ուսանողներն ընկալունակ լինեն, որ Աստված նրանց հետաքրքրություն ու ուժ տա հավատարմորեն հաճախելու դասընթացին:

2. Երազել

Պատկերացրու, թե ինչպես կարող է այս ուսանողների կյանքը փոխվել, և ինչպես կարող են նրանք փոխել ուրիշների կյանքը: Այս համգամանքն ի՞նչ ազդեցություն կունենա ձեր եկեղեցու և նրանց ուսման վայրի վրա:

3. Ընտրել

Մեկ առ մեկ զրոյցիցիր այն ուսանողների հետ, որոնց Աստված նախանշել է: Յայտնիր նրանց քո տեսիլքի մասին: Նրանց թեր որոշում ընդունելու կետի: Կարևոր է, որ նրանք լավ հասկանան, թե ինչի են գնում՝ համաձայնելով մասմակցել ուսուցման քառայությանը:

4. Նվիրվել

Դրական որոշում կայացրած ուսանողների հետ կազմակերպիր հանդիպում և մանրամասնորեն բացատրիր «Անձնական նվիրում» կետը («Հիսուսին ընդունելու մասին» գրի 11-րդ էջում): Յասկացրու, որ սա նշանակում է թե՛ ժամանակի տնօրինման, թե՛ ընդհանրապես կարևոր գործերի փոփոխություն: Ապա նաև օգմիր հասկանան, թե դա որքան կնպաստի թրիստոսին առավել խորությանք ճանաչելուն, հոգեպես հասունանալուն, ամիրաթեշտ հնտություններ զարգացնելուն և բուհում առավել ազդեցիկ դառնալուն:

5. Նախապատրաստվել

Անեն շաբաթ լրացրու քո գրի համապատասխան հատվածը: «Դեպի հասունություն» շարքի «Առաջնորդների ուղեցույցը» օգտակար խորհրդներ կտա այդ խունքը առաջնորդելու մասին: Այնտեղ կան նաև այնպիսի հարցեր, որոնք նախատեսված են ուսանողների համար: Դրանք կարող եք արտագրել քարտերի վրա և քննարկելու համար տալ նրանց: Լավ կանեք «Առաջնորդների ուղեցույցը» չտանել, այլ ամեն անգամ հանդիպմանը գնալ նախապատրաստված:

6. Առաջնորդել

Դուք ես առաջնորդը, ուրեմն և ստեղծի՞ր առաջ ընթանալու մթնոլորտ: Տիրոջ խնդրի՞ր, որ քեզ Քրիստոսին արտացոլող առաջնորդ դարձնի: Եթե ուսանողները թերանում են, ուղղի՞ր, քաջակերի, օգնի՞ր և ամենակալուրը՝ աղոթի՞ր նրանց համար: Քո առաջնորդումը զգալի հետք կարող է բողնել նրանց կյանքում:

7. Ներդրում անել

Այդ ուսանողներին աշակերտ դարձնելն ավելին է, քան պարզապես ժողովներ անցկացնելը: Այն լուրջ ներդրում է միջանձնային հարաբերությունների մեջ: Սրանով դու դառնում ես նրանց ընկերն ու խորհրդականը, ուստի և մի՛ վարանիր նրանց ժամանակ տրամադրել ժողովներից առաջ կամ հետո:

8. Գնահատել

Ամեն շաբաթ՝ ժողովից հետո, գնահատի՞ր կատարվածը և ուղիներ փնտրի՞ր ել ավելի բարելավելու այդ հանդիպումները: Լուծի՞ր ծագած խնդիրները, կատարի՞ր անհրաժեշտ փոփոխությունները: Օգտվի՞ր դասագրքերի խորհուրդներից:

Առաջնորդների քո խմբին մարտահրավեր նետիր ու ասա՛, որ նրանք մտածեն ուսանողների մի նոր խումբ առաջնորդելու մասին:

Մեծ պատգամն իրագործելու լավագույն եղանակը միջոցառումներ կազմակերպելը չէ, պահանջվում է մի նպատակալաց ընթացք՝ աշակերտ դարձնելու գործընթաց:

Ուսանողներին աշակերտ դարձնելու համար նախատեսված նյութեր

«Դեպի հասունություն» ձեռնարկների շարքը այս ուժը հասորյակը հաստատ կնպաստի ուսանողների՝ թրիստոփի մեջ աճելու որոշմանը. արդեն վաճառվել են այս շարքի 1 միլիոնից ավելի օրինակներ:

- **«Սկսել».** նվիրված է նորադարձներին:
- **«Ճիշտուսին հետևել».** ամուր իհմք է դմում Քրիստոսի հետ հարաբերություններ կառուցելու համար:
- **«Աստծոն հետ առանձնանալ».** հատորն օգնում է ուսանողներին՝ իրենց առանձնության պահերին:
- **«Ճիշտուսը Step Է».** ամենօրյա հնազանդության մարտահրավեր է:
- **«Հավատ սերմանել».** օգնում է հաղթահարել վկայություն տալուն խոչընդոտող երկուտությունը:
- **«Աշխարհը փոխել».** հատորը հուշում է, թե որ ուսանողը կարող է ազդեցիկ լինել իր ծառայությամբ:
- **«Առանձնության պահ Աստծոն հետ. օրագիր».** գործնական խոսքեր՝ Աստծոն հետ մտերմանալու համար:
- **«Առաջնորդների ուղեցույց».** ուսանողների խումբն առաջնորդելու նյութերն են:
- **«Դեպի հասունացում».** (8 հատորյակ). դարձի գալուց քայլ առ քայլ տանում է ծառայության:
- **«Առլիին հավաքածու».** համացանցից ներբեռնելի 6 պատգամներ՝ Բարիի Քլեյրի, Ռեյվ Բասբիի և Զիմ Բերնսի ձայնագրությունները:

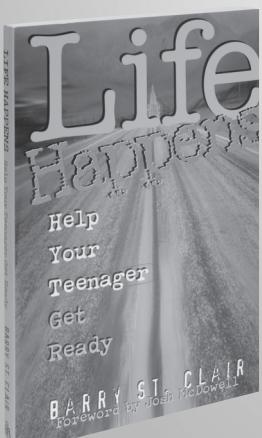
Այս նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

«ԿՅԱՆՔՈՒՄ ՊԱՏՎՅՈՒՄ Է»

Պատանիներին օգնի՞ր նախապատրաստվելու կյանքի կարևոր շրջադարձներին բուհ ընդունվելուն, մասնագիտություն ընտրելուն, ընկերներ ծեռք բերելուն, կյանքի ընկեր գտնելուն և այլն: Առաջիկա 5 տարիների ընթացքում պատանին կարող է կայացնել իր կյանքի ամենավճռորոշ որոշումները: «Կյանքում պատահում է» գրքով կովակ Բարրի Քլեյրն օգնում է, որ պատանիները ծիշտ որոշումներ ընդունեն, մտածեն իրենց ինքնության և ճակատագրի մասին: Գրքում գետեղված են հարցեր, որոնց միջոցով կարող են բացահայտել իրենց անձնական յուրահատկությունները՝ անհատականության գծերը, հոգևոր պարզեները, ընդունակություններն ու արժեքները:

«ՀԻՍՈՒԽԻՆ ՀԱՎԱՍԱՐԸ ԶԿԱ»

Բարրի Քլեյրն առանձնահատուկ կերպով է ներկայացնում Աստծո Որդուն. այնպես, որ անտարակույս կուզես ընկերանալ նրա հետ. 40 օր շարունակ քեզ տանում է նրա կյանքի ուղիով նրա ծննդյան ու մահվան, հարության ու համբարձման, ինչպես նաև երկրորդ գալուստի իրադարձություններով: Հարցականի տակ է դնում քո բոլոր պատկերացումները Հիսուսի մասին, և արդյունքում կյանքի զգալիորեն բարեփոխվում է:

Այս նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում ուսանողներին վերապատրաստելու և աշակերտ դարձնելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակիր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է ուսանողներին վերապատրաստելը և աշակերտ դարձնելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ են դնելու ուսանողներին վերապատրաստելու համար:

Ովքե՞ր են այն ուսանողները, որոնց պիտի վերապատրաստես և այն առաջնորդները, ովքեր պիտի վերապատրաստեն նրանց:

Որտե՞ղ եք հանդիպելու դասընթացն անցկացնելու համար:

Ե՞րբ եք սկսելու և որքա՞ն ժամանակ եք շարումակելու առաջնորդների վերապատրաստման դասընթացը:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևենք Հիսուսի օրինակին

Հիսուսն էր միշտ մքնոլորտ ստեղծում, հատկապես երբ գործ ուներ «մեղավորների» հետ: Մի առիթով նա իր մասին ասում է. «Մարդու Որդին եկել է, որ կորածին փնտորի ու փրկի» (Ղուկ. 19.10):

Մեր և մեր ուսանողների առնչությունն անհավատների հետ լավ հասկանալու համար պատկերացրո՞ւ մի նիզակ: Հիսուսն այդ նիզակի ժայրն էր, աշակերտները՝ մյուս ժայրը պահող փայտը: «Իմ հետևկից եկեք, - ասում էր Հիսուսը, - ու ես ծեզ նարդկանց որսորդ կանեմ» (Մատթ. 4.19): Մեր ծառայության մեջ էլ Աստված մեզ և մեր ուսանողներին Հիսուսին հետևելու և անհավատ պատաճներին Հիսուսին բերելու կոչ է անում: Մեր ուսանողները կիետևեն մեր օրինակին այնպես, ինչպես աշակերտներն էին հետևում Հիսուսի օրինակին:

Մարկոս 1-10-րդ գլուխմաներում ունենք առնվազն տասնյոթ օրինակ այն մասին, թե ինչպես էր Հիսուսը թափանցում անհավատների միջավայր:

- 1.14-ում՝ գնաց Գալիլեա՝ Աստծո Բարի Լուրը հոչակելով,
- 1.21-ում՝ գնաց ժողովարան ու սկսեց սովորեցնել նրանց,
- 1.38-ում՝ պատասխանեց. «Մոտակա գյուղերն ու քաղաքները գնանք, որ այնտեղ էլ քարոզեն»;
- 2.1-2-ում՝ «Եվ նա Աստծո խոսքն էր նրանց ասում»:
- 2.13-ում՝ «Եվ դարձյալ դուրս գնաց դեպի ծովեզրը. ամբողջ ժողովուրդն էլ նրա մոտ էր գալիս, և նա սովորեցնում էր նրանց»:
- 3.1-ում՝ «Դարձյալ ժողովարան մտավ: Այնտեղ ծեռքը չորացած մի մարդ կար»:
- 4.35-ում՝ «Այդ օրը՝ իրիկնադեմին, նրանց ասաց. «Եկեք մյուս կողմն անցնենք»:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

- 6.6-ում «Գնում էր չորս կողմի գյուղերն ու սովորեցնում»:
- 6.56-ում «Եվ ուր որ մտնում էր, գյուղեր, քաղաքներ, թե ազարակներ, հիշանդներին փողոցներում էին դնում... և ովքեր որ նրան դիպան, բժշկվեցին»:
- 7.24-ում «Եվ այնտեղից վեր կացավ ու գնաց Տյուրոսի և Սիդոնի կողմերը»:
- 7.31-ում «Եվ դարձյալ Տյուրոսի և Սիդոնի կողմերից դուրս գնաց, Ղեկապոլիսի կողմով Գալիլեայի ծովի մոտ եկավ»:
- 8.22-ում «Բեթսայիդա եկավ. նրա առաջ մի կույրի բերեցին ու նրան ալաջում էին, որ դիպէր նրան»:
- 8.27-ում «Յիսուսն իր աշակերտների հետ Փիլիպպայան Կեսարիայի գյուղերը գնաց»:
- 10.1-ում «Այնտեղից վեր կացավ, Յորդանանի մյուս կողմը՝ Յրեաստանի սահմանները եկավ»:
- 10.17-ում «Այնտեղից ճանապարհ ընկածելիս մեկը վագելով մոտեցավ, ծնկի գալով նրան հարցրեց...»:
- 10.32-ում «Երբ ճանապարհով Երուսաղեմ էին գնում. Յիսուսը նրանց առաջից էր գնում»:
- 10.46-ում «Եկան Երիքով, ու երբ նա և իր աշակերտներն ու շատ ժողովուրդ Երիքովից դուրս էին գալիս... կույր Բարտիմեոսը, ճանապարհին նստած, մուրացկանություն էր անում»:

Յիսուսի ծառայությունից շատ բան կարող ենք սովորել այն մասին, թե ինչպես պետք է մուտք գործել ուսանողական միջավայր: Պարզ է, թե ինչ է ուզում, որ անենք. դա արձանագրված է բոլոր չորս Ավետարաններում (Մատթ. 28.18-20, Սարկ. 16.15, Ղուկ. 24.46-47, Յովի. 20.21), նաև՝ Գործքում (1.8): Կարծես թե առաջնորդներին ասում է. «Գնացեք, որտեղ ուսանողներն են», իսկ ուսանողներին էլ. «Նե եթ դասի եք գնում, ապա պետք է ձեզ հետ սովորողներին հայտնեք Բարի Լուրզ»:

Յիսուսի պատգամը պարզ ու հստակ է.

«Ուր որ գնում ես՝ Բարի Լուրզ ավետի՛ր»:

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Պատասխանիր այս հարցերին՝ շրջանակի մեջ առնելով 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ը ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը: Դրանից հետո գրի՞ր մի կարծ շարադրություն ուսանողական միջավայր մուտք գործելու մասին:

- Եթե այսօր բուհ գնաս, քեզ ինչքա՞ն ազատ կզգա՞ւ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- Քո ժամանակի ո՞ր մասն ես անցկացնում բուհում:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- Բուհում քեզ ծանոթ բոլոր ուսանողների քանի՞ տոկոսն են անհավատ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- Քո կանավորների քանի՞ տոկոսն են ավետարանչության նպատակով բուհ գնում:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- Որքանո՞վ ես լավ վերապատրաստում ուսանողներին Յիսուսի պես ապրելու և նրա անունը հռչակելու համար:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- Քո ուսանողների քանի՞ տոկոսն է իրեն ակտիվ վկայող համարում բուհում:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

«Սովորողների միջավայր թափանցելու կարիքը»

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Կամավորներին, ծնողներին և ուսանողներին ինչպե՞ս դարձնել այնպիսի աշակերտ, որ Բարի Լուրջ հասցնեն սովորողների (ուսանողների և դպրոցականների) միջավայր:

Տրամաբանական է, որ դրա համար պետք է գնալ այնտեղ, որտեղ սովորողներն են հավաքվում: Ամերիկաբնակ ուսանողների ութսունութ տոկոսը Յիսուսին չի ծանաչում, իսկ եկեղեցում քչերն են զբաղվում այդ հիմնախնդրով: Մեզ այդ գործին կարող է մղել միայն Յիսուսը, եթե զա ու մեր ներաշխարհն այնպիս փոխի, որ այլևս չկարողանանք ինքներս մեզ հույս տալով ապրել, այլ վեր կենանք ու գնանք նրանց միջավայր:

Իսկ ի՞նչ ենք մենք տեսնում Յիսուսի մեջ, որը մեզ մղում է այդ գործին.

ԱՍՏԾՈ ՍԵՐԸ (Մարկոս 6.34)

Յիսուսը կարեկցում է մարդուն: Մարկոս 6.34-ում տեսնում ենք, որ Յիսուսը «գթաց նրանց, որովհետև հովհվ չունեցող ոչխարների պես էին»: Ինչպես Յիսուսի գործը նրան մարդկանց ընդառաջ տարավ, այնպիս էլ մեր գործը մեզ ուսանողներին ընդառաջ պիտի տամի: Յիսուսը մեզ հոդորողում է անտարբեր չլինել այս անտարբեր աշխարհում:

ՅԻՍՈՒՍԻ ԿՈՉԸ (Յովհաննես 20.21)

Յիսուսը Յայր Աստծո աջ կողմում էր, սակայն հոժարակամ թողեց այդ ամենը և աշխարհ եկավ, որպեսզի սեփական տառապալից կյանքով ու մահով փրկություն ապահովի մարդկության համար: Միայն պատկերացորու, թե ինչ մեծ տարբերություն կա իր հավիտենական փառաց վիճակի ու այն կարգավիճակի միջև, որին նա գնաց՝ մսուր, մարդկային մարմնի ծանրություն ու տկարություն, ցավ ու մահ... և այդ ամենին գնաց հանուն մեզ և մեզ կոչ է անում հետևել իր օրինակին:

Մեր գթասրտությունը վկայում է, որ այս անտարբեր աշխարհում մենք անտարբեր չենք:

ՀԻՍՈՒԽԻ ՕՐԻՆԱԿԸ (Յովիաննես 1.14)

Հիսուսը մեր՝ մարդկանց մեջ բնակվեց. նա իր վրանը կանգնեցրեց, իջևանեց մարդկանց մեջ: Նա եկավ մեզ հետ լինելու, որպեսզի մենք էլ ի վիճակի լինենք իր հետ լինելու: Ինչո՞ւ: Որպեսզի մենք էլ, մեր հերթին, գնանք այն մարդկանց մոտ, ովքեր Աստծուն չեն ճանաչում, նրանց հետ լինենք այնպես, ինչպես Հիսուսն էր մեզ հետ, որպեսզի ճանաչեն Աստծուն այնպես, ինչպես Աստծուն ճանաչեցին բոլոր այն մարդիկ, ովքեր Հիսուսի հետ էին:

ՊԱՏԱՏԻՆԵՐԻ ԱՆՐԱՎԱՏԱԼԻ ՑԱՎԵՐԸ (Ղուկ. 5.12-16)

Հիսուսը լավ գիտեր, թե ինչ է ցավը: Նա լրիվ հաղորդակից էր բորոտի ցավին և նրանից երես չքերեց. ընդհակառակը՝ ընդառաջ գնաց ու բժշկեց: Այսօրվա սերունդն ավելի շատ խնդիրներ ունի, ավելի շատ ցավ ու անհամազություն, քան նախորդ որևէ սերունդ: Այսօրվա սերունդն էլ բորոտի պես բժշկարար հաղումի կարիք ունի ու սիրալիր գրասրության պակաս: Տառապյալ ծառայի, վերքերն իր վրա վերցնող բժշկի կարիքն ունի (տե՛ս Ես. 53.4-6). Նա է վերջին ու միայ հույսը: Հիսուսը նրանց կարող է հասնել մեր միջոցով՝ մեր հնազանդությամբ, մեր խոնարհությամբ, մեր կարեկցանքով:

ՀՈԳԱԾԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԻՔ (Ղուկ. 15.1-2)

Հիսուսը մեղավորներին ընդառաջ գնալու որոշում ընդունեց՝ իմանալով, որ դրանով կիեռանա կրոնական հեղինակություններից: Բայց այս հանգամանքը նրան այդ քայլից հետ չպահեց, քանզի կարևորում էր կարևորը: Նրա համար ավելի կարևոր էր, որ մեղավորներն իմանային նրա սերն իրենց հանդեպ, քան թե եկեղեցականներին հաճելի երևար: Երիտասարդները նեղության մեջ են՝ շփոթված, հարստահարված, և նրանց համար հոյս կարևոր է իմանալ, որ մեկը կա իրենց կողքին, որ հասկանում է, սիրում ու հոգ է տանում իրենց համար: Իսկ կրոնավորները այդ քանն անտեսում են, չեն հասկանում և չեն էլ ուզում, որ իրենց կողքին նման մարդիկ լինեն: Բայց պիտի իմանանք, որ Հիսուսին նմանվել նշանակում է նաև խնդիրներ ունենալ կրոնավոր մարդկանց հետ:

ԿՅԱՆՔԻ ԿԱՐԻՔ (Յովի. 17.3)

Սովորողները կյանքի կարիք ունեն, բայց չգիտեն՝ որտեղ գտնեն այն: Իսկ մենք գիտենք: Հիսուսի մեջ և ուրիշ ոչ մի տեղ: Հիսուսն ասել է. «Եվ սա է հավիտենական կյանքը, որ ճանաչեն քեզ՝ միայն ճշմարիտ Աստված, և նրան, որին ուղարկել ես՝ Հիսուս Քրիստոսին» (Յովի. 17.3): Մեր միջոցով նրանք կարող են գտնել Հիսուսին, կարող են գտնել կյանք:

**Սովորողները կարող են Հիսուսի մեջ
կյանք գտնել՝ բռ միջոցով:**

ՅԻՍՈՒՄԻ ՊԱՏԳԱՄԸ (Մատք. 28.7, 10)

Յիսուս հարյավ ի մեռելոց, և ինչպես հրեշտակն ասաց. «Ահա նա ծեզանից առաջ գալիեա կգա»: Յարուցյալ Քրիստոսը մեզ մենակ չի ուղարկում: Նա մեզ հետ է, մեզնից առաջ է գնացել այնտեղ: Արդեն իսկ նա սկսել է իր գործն սովորողներից յուրաքանչյուրի կյանքում: Այժմ մեզ է սպասում, որպեսզի գործն իր ավարտին հասցնի: Նոր Կոտակարանում «Ժամանակ» Աշամակող երլու բառ կա «խրոնոս» և «կայրոս»: Առաջինն ամենօրյա, անցնող Ժամանակն է րոպե առ րոպե, Ժամ առ Ժամ: Իսկ «կայրոսը» հատուկ շրջանն է, մի բան անելու ճիշտ Ժամանակը: Յիսուսն էլ այս աշխարհ Եկավ դրա համար նախատեսված ճիշտ Ժամանակին. «Եթե Ժամանակի լրումը Եկավ» (Գալ. 4.4): Մենք էլ, մեր մեջ բնակվող Հոգու միջոցով, ապրում ենք մեզ հանար նախատեսված ճիշտ Ժամանակներում: Մեր շրջապատում կամ մարդիկ, ովքեր հենց մեր գթասրտության կարիքն ունեն, ում Յիսուսը կսփոփի մեր միջոցով: Աստված մեզ հետ է և առաջնորդում է սովորողների կյանքն իմաստավորելու: Յիմա է ճիշտ պահը՝ «կայրոս»:*

Յավանաբար Եկեղեցու մեծագույն խնդիրն այսօր իր չորս պատերից դուրս գալն ու այսօրվա մատաղ սերնդին Յիսուսին հետևելու կոչ անելն է:

---

* Այս պարբերության միտքը հղացավ, երբ լսում էի ընկերոցս՝ Ոիչարդ Ուուի սրտարուսի պատգամն ուսանողներին ավետարամելու մասին: Ոիչարդը Երիտասարդական ծառայության նախին դասախությունների է կարդում Տեխնախ նահանգի Ֆորտ Ուորտի «Յարավարևանտյան Ծեմարանում»:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

Մի օր գման ինստիտուտի կամ դպրոցի մերձակայքը և փորձիր ուսումնասիրել ուսանողների կամ դպրոցականների վարժագիծը, նրանց պահվածքն ու խոսելածելը: Ու ինք քեզ հայց տուր. «Այս մարդիկ ճանաչում են Յիսուսին»: Այս քայլը աչքերոդ կրացի, ու ավելի լավ կճանաչես նրանց և որքան ավելի լավ ճանաչես, ավելի շատ կմտահոգվես նրանց համար, ավելի շատ կծանրանա սրտիդ բեռը: Իսկ այժմ, երբ արդեն գիտես ողբալի վիճակը.

1. Աղոթիր նրանց համար (Գործք 2.47):

Յիշիր նախկինում ստեղծված աղոթողների եռյակին. կրկին միաբանվելով՝ աղոթեք այս երիտասարդների ու պատամինների համար:

2. Տեղեկացի դպրոցի մասին (Գործք 17.16):

Դրա համար հարկավոր է կամ ձեռք բերել տվյալ դպրոցի պարբերականը, կամ գրուցել այդ դպրոցի աշակերտների հետ, կամ մասնակցել դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին, կամ էլ մի ուրիշ միջոցի դիմել՝ ըստ տվյալ դպրոցի պայմանների:

3. Կա՞ա հաստատիր դպրոցի տնօրենի հետ (Եփես. 6.7):

Նախ որոշիր՝ պատրաստ ես արդյոք ծառայելու տվյալ դպրոցում: Յիսուսի պես ծառայելով՝ կարող ես ամեն դուռ էլ թակել, և այն կրացվի քո առջև: Դպրոցի տնօրենի հետ ծանոթանալու համար կարելի է խնդրել ծնողներից մեկին, որ ծանոթացնի ինչ-որ միջոցառման ժամանակ: Տնօրենի հետ ծանոթանալիս այնպես արա, որ նրան ինչ-որ բան անելու խսուում տաս, որպեսզի կարողանա հատուկ գործով դպրոց այցելել, տնօրենի հետ խստելու առիթ ունենալ և այդպես շարունակ. կարևոր նրա հետ պարբերաբար հաղորդակցվելն է:

4. Դպրոցի համար մի բարեգործություն արա (Կող. 3.23-24):

Որպեսզի կողմնորոշվես, թե Աստված որտեղ է ուզում կատարես ծառայությունն, գտիր քեզ հետաքրքրող մի բան որևէ դպրոցում կամ հետաքրքրվիր, թե ինչի կարիք ունի այդ դպրոցը, որը մտահոգում է նաև քեզ: Դրա համար կարող ես գրուցել ուսուցիչների, աշակերտների, նրանց ծնողների կամ դպրոցի հետ առնչություն ունեցող այլ մարդկանց հետ: Պետք է հաճախակի դպրոց այցելել և ուշադիր լինել թե՛ ասված խոսքերին, թե՛ տիրող իրավիճակին, թե՛ քո ներքին ձայնին:

5. Ընկերացի՝ դպրոցականների հետ (Հովի. 4.1-42):

Տես, թե ինչպես Յիսուսն ընկերացավ մի անծանորի հետ (Հովի. 4-րդ գլուխում), հարցեր տվեց և ուշադիր լսեց, ուշադրություն դարձրեց կարիքների վրա, ապա դրանք հոգալու և քաջալերելու քայլ արեց:

6. Ընդգրկի՝ կամավորներին և ծնողներին (Կող. 4.7-15):

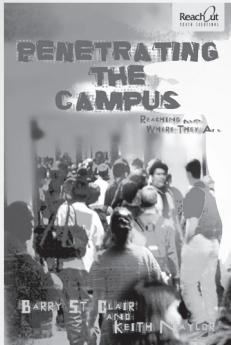
Ինչպես Յիսուսը, այնպես էլ Պողոսը շատ բան արեց իր աշակերտների համար: Նշված հասովածում հիշատակվում են նրանցից մի քանիսի անունները և նրանց դերն իր ծառայության ընթացքում: Այս գործում կամավորներին և ծնողներին ընդգրկելով նրանց իրենց տեղու ու ծառայությունը գտնելու հնարավորություն և իրենց պարզաներն ու ունակությունները դրսկորելու առիթ են ընձեռություն:

- Կարող են դպրոցականների հետ խոսելու համար դպրոց գնալ առաջնորդների խմբի հետ:
- Տեսմել, թե աշակերտներն ինչ կարիքներ ունեն և առաջնորդներից ով ունի այդ կարիքը հոգալու համար համապատասխան ունակություն:
- Ծնողները կարող են իրենց զավակի համադաշարանցիներին տուն հրավիրել և հյուրասիրություն կազմակերպել:
- Այս գործում կարող են օգտակար լինել նաև ուսանողները: Կարող են նաև կապ հաստատել տարածքում գործող քրիստոնեական ուրիշ ծառայությունների հետ և այլն:

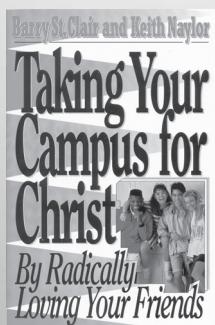
7. Ընդգրկի՝ ուսանողներին (Գործք 5.41-42)

Յիշի՞ր՝ դու միզակի սուր ծայրն ես, ուսանողները՝ մյուս ծայրի փայտը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՒՏՔ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Այսօր հույժ կարևոր է դպրոցականներին և ուսանողներին ավետարանել այնտեղ, որտեղ նրանց հարմար է իրենց ուսումնական հաստատությունում: Երիտասարդներին բնորշ են հոգական, սոցիալական և հոգկոր լուրջ խնդիրները, ուստի մենք պարտավոր ենք լինել նրանց հետ իրենց կարիքի պահին: «Մուտք գործել ուսումնական հաստատություն» ձեռնարկն այս խնդիրին է նվիրված, այն երիտասարդական ծառայության առաջնորդներին կարևոր նորբեր և գործնական քայլեր է հուշում՝ ի նպաստ երիտասարդներին ավետարանելու փափազն իրագործելու: Ձեռնարկում կան բազմաթիվ խորհուրդներ այն մասին, թե ինչպես պետք է հաղորդակցվել երիտասարդների հետ, որպեսզի նրանց համար հասկանալի լինի, և ծառայությունը կատարվի արդյունավետ:

«ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆԸ «ԳՐԱՎԵԼՈՒ» ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ»

Տես, թե ինչ արմատական գաղափար է «գրավել» ուսումնական հաստատությունը. դա հնարավոր է: Միայն պետք են հաստատակամ մարդիկ: Անհավատները հաստատակամ մարդկանց հաստատակամ սիրո կարիքն ունեն: Այս ձեռնարկում ուսանողները կարող են գտնել հաստատակամ դաշնալու և հաստատակամ սեր ունենալու ճանապարհը: Այո՛, Աստված ուզում է, որ ուսանողները վստահ լինեն, իրեն հուսան և այս կարևոր գործն Աստծո առաջնորդությամբ կատարեն: «Ուսումնական հաստատությունը «գրավելու» հնարավորությունը» ձեռնարկը գործնական խորհուրդներ է տալիս և կատարում ուսումնական հաստատությունը եկեղեցու հետ կամրջելու դեր, ինչը, գուցե, երկրի կարևորագույն միսիոներական հիմնախնդիրն է:

Այս նյութերը կարող են պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում սովորողների միջավայր մուտք գործելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակիր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է սովորողների միջավայր մուտք գործելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու սովորողների միջավայր մուտք գործելու համար:

Ովքե՞ր են այն երիտասարդները և պատանիները, որոնց հետ պիտի ընկերանասիրենց ուսումնական հաստատությունում:

Որտե՞ղ եք կատարելու դա՝ ո՞ր հաստատությունն եք գնալու:

Ե՞րբ եք սկսելու կատարել այս գործնական քայլերը:

ԱՎԵՏԱՐԱՆՉՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԴԱՍ 7-ՐԴ

Յետնենք Յիսուսի օրինակին

Յիսուսն իրեն ներկայացնել գիտեր: Ինչպես ասում է Յովհաննես առաքյալը.

«Տոնի վերջին մեծ օրը Յիսուսը կանգնած էր. բացականչեց ու ասաց. «Եթե մեկը ծարավ է, թող ինձ մոտ գա ու խմի: Ինչպես Գիրքն է ասում «Իմձ հավատացողի փորից կենդամի ջրերի գետեր կրխեն»:

(Յովհ. 7.37-38):

Գլխավոր ուսուցիչը՝ Յիսուսը մեզ ցույց է տալիս, թե ինչպես է հարկավոր ներկայացնել իրեն: Անհրաժեշտ է մշակութային ընդունված եղանակներով ավետարանչություն անել, որին կմասնակցեն նաև ուսանողների անհավատ ընկերները... Եկեք առավել ուշադրությամբ քննենք այս հարցը:

Նախ՝ «Յիսուսին ներկայացնելու մասին». Տաղավարների տոնը ծիսական արարողություն էր, որով Խրայելի զավակները մտաբերում էին, թե ինչպես էին իրենց մախնիներն ապրել տաղավարներում (վրանատիպ կացարաններում) անապատային դեգերումների ժամանակ, որտեղ ջուրը հազվագյուտ էր և թանկարժեք: Արարողակարգն այսպես էր. քահանան վերցնում էր մի ոսկեզօծ ջրաման, գնում Սիլովամի ավազանից ջուր լցնում: Վերադառնալիս բացում էր հատուկ այս տոնի համար կառուցված դարպասը, որ այդպես էլ կոչվում էր՝ «Զրի դարպաս», և անցնում, իսկ թափորն արտասանում էր. «Ուրախությամբ ջուր կբաշեք փրկության աղբյուրներից» (Եսայիա 12.3): Քահանան ջուրը բերում էր Տաճար և լցնում զոհասեղանի վրա՝ որպես պատարագ: Դավանարար հենց այդ պահին Յիսուսի խոսքերը դրողանցեցին ամենուր. «Եթե մեկը ծարավ է, թող ինձ մոտ գա ու խմի»: Ոչ որ չկասկածեց, թե ով էր այդ աղաղակողը, և թե ինչ էին նշանակում նրա խոսքերը. Յիսուսը հայտարարում էր, որ հենց ինքն էր

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ժիսակարգով խորհրդանշվող Կենդանի (անմահական) Զուրծ: Ապա նաև խոստացավ, որ իրեն հավատացող ամեն մեկից աննահական ջրի գետեր կհոսեն: Երիտասարդական ծառայության առաջնորդների խնդիրն այն է, որ Հիսուսին այնպես համարձակ ու միանշանակ ներկայացնեն, որ պատամիները գան դեպի Հիսուսը՝ գիտակցելով, որ իրենք դրա կարիքն ունեն: Այս գործին հարկ է ստեղծագործաբար մոտենալ, որպեսզի ունկնդիրները ժարավեն ու գան:

Իսկ այժմ՝ «Ավետարանչության ընդունված եղանակների» մասին.

սովորենք Ղիից, որ հենց նոր էր ծանոթացել Հիսուսի հետ: Նա լավ գիտեր, թե ինչպես է պետք այդ իրադարձության մասին հայտնել իր ընկերներին (Ղուկ. 5.27-28): Աշխարհի մոլորվածներին մոտենալու լավագույն արահետն իրենց շարքերում եղած մարդն է: Եթե մեկը Ղիի ննան «ամեն բան բռնեց, վեր կացավ ու նրա հետկից զնաց», ապա նա անենալավ վկայությունը կլինի իր նախկին ընկերների համար: Ղիին, օրինակ, շատ է ուզում, որ իր հարազատներն ու գործընկերները նույնպես ծանոթանային Հիսուսի հետ: Ղուկասը բացատրում է, որ այդ նպատակով «... մի մեծ խնջույք կազմակերպեց, որին հրավիրել էր...» (Ղուկ. 5.29): Իրոք Ղիին մի խնջույք էր կազմակերպել, որպեսզի բոլորը գան: Եվ այդ եղանակով նա լավ հնարավորություն ուներ բոլորին պատճելու իր նոր կյանքի մասին: Անհարմար չէին զգում ոչ Ղիին, ոչ էլ նրա ընկերները: Երիտասարդական միջոցառումներն էլ պիտի այդպիսի անկաշկանդ մքնոլորտում ընթանան: Նորադարձ քրիստոնյաները պիտի վստահ լինեն, որ հրավիրյալներն իրենց վատ չեն զգա ավետարանչական միջոցառման ընթացքում:

ԵՎ ՎԵՐՁԱՎԵՏ «ԱՆԻԱՎԱՏ ԾՆԿԵՐՆԵՐԻՆ ԻՐԱՎԻՐԵԼՈՒ» մասին. միամիտ աշակերտները լավ չէին հասկացել, թե իրենց Տիրոջը ներկայացնելու համար ինչ լավ առիթներ են ընձեռվում կյանքում: Մարդիկ ինքնակամ գալիս էին Հիսուսի մոտ, ցանկանում, որ նա օրինի իրենց զավակներին, իսկ աշակերտներն արգելում էին՝ թույլ չէին տալիս, որ չարաճի երեխաները մոտենան Հիսուսին (Մարկ. 10.13): Եկեղեցու անդամները հաճախ են այսպես վարդում, անհավատներին ակամա հեռու են պահում Հիսուսից:

«Իսկ երբ Հիսուսը տեսավ, բարկացավ ու նրանց ասաց.
«Երեխաներին թույլ տվեք, որ ինձ մոտ գան»

(Մարկ. 10.14-16):

Աշակերտների պես մենք էլ կարող ենք դասակարգել մարդկանց՝ ասելով, թե այս մեկի տարիքն այն չէ, մյուսի՝ կենաւկերպը, երրորդի՝ «մակարդակը» և այլն։ Մեր այս վերաբերմունքը կարող է խոչընդոտել Ավետարանի տարածմանը։ Չեսու էլ ասում ենք, թե անհավատներն ինչու չեն գալիս կամ ինչու չեն դրական արձագանքում մեր կանչին և այլն։ Բայց չՀ՞ որ Յիսուսի դեսպաններն ենք, չՀ՞ որ նրա Յոգին է բնակվում մեր մեջ, և այդ Յոգով է, որ պիտի ճանապարհից հեռացնենք բոլոր տեսակի արգելքները, որպեսզի մարդիկ գան ու ճանաչեն Յիսուսին։

«Մի բան եմ նկատել Եկեղեցի չհաճախող մեր երեխաների մոտ։ Մրանք մոլի կրոնավորի ջերմեռանդությամբ ծգտում են արկածային, վտանգաշատ կենաւկերպի, իսկ մեր Եկեղեցի հաճախող երեխաները պարփակված, կողպված են Եկեղեցու անվտանգ տանիքի մերքո։ Ուստի և բոլոր հավատացյալ երիտասարդներին կոչ եմ անում բողնել իրենց փափուկ բազմոցներն ու գնալ իրենց հասակակիցների մոտ, հանուն Քրիստոսի դիմել իրենց առջև ծառացած ամեն տեսակ վտանգի։

Հատերը պարզապես սպասում են, որ Եկեղեցին իրենց մի մեծ, իմաստալից, վտանգավոր քայլ անելու կոչ կանի։»

Փոլ Բորբվիկ

ԲԱՐԴ ՀԱՐՑԵՐ

Պատասխանիր այս հարցերին՝ շրջանակի մեջ առնելով 1-10 թվանշաններից մեկը, որտեղ 1-ը ամենահեռուն է, 10-ը՝ ամենամոտը: Դրանից հետո գրի՞ր մի կարծ շարադրություն ավետարանչության խելամիտ եղանակներ ստեղծելու մասին:

1. Որքա՞ն ես մտահոգված քո համայնքի պատանիների ծակատագրով:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

2. Որքա՞ն է արդյունավետ ավետարաններու քո ձիրքը:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

3. Քեզ հետ ծառայողների քանի՞ տոկոսն ունի ավետարանչության հակում:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

4. Որքանո՞վ են «հեթանոսամեն»՝ ձեր մշակույթում ընդունված ձևով անցկացրած ավետարանչական ծառայությունները:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

5. Չեր ավետարանչական ծառայություններին հաճախողների քանի՞ տոկոսն է անհավատ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

6. Քո ակտիվ ուսանողների քանի՞ տոկոսն է Քրիստոսին դարձել վերջին տարվա մեջ:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

«Մշակութային ընդունված եղանակով ավետարանչություն անելու կարիքը»

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԿՋԲՈՒԽՔՆԵՐԸ

**Ինչպե՞ս Յիսուսին ներկայացնել ավետարանչության
ընդունված եղանակներով, որոնց մասնակից կլինեն
ուսանողների անհավատ ընկերները:**

Եթե ուզում ենք երիտասարդներին հրավիրել Յիսուսի հետ ծանոթանալու և նորովի ապրելու, ապա պիտի նախ ընդունենք, որ հաճախ մենք Յիսուսին լավ չենք ներկայացնում մեր կազմակերպած միջոցառումներն արտասովոր են, երբեմն վանո՞յ: Գրավիչ, հետաքրքիր բան չի ներկայացվում և այլն: Մերը նշված հարցին պատասխանելիս պետք է հաշվի առնել նաև եկեղեցու մեջ փոփոխություններ անելու անհրաժեշտությունը: Այս նպատակով առաջարկում եմ որդեգրել հետևյալ «4-2-5» մոտեցումը, որը ներառում է 4 հատկանիշ, 2 հայեցակետ և 5 տարրերակ:

4 հատկանիշ.

Բարի Լուրջ տարածելու Յիսուսի մոտեցմանը բնորոշ էր չորս հատկանիշ:

- 1) Յիսուսն ուշադրության կենտրոնում էր (Մարկ. 1.40-45):** Թեև բորոտը մաքրվում, և զանազան հրաշքներ էին տեղի ունենալում, Յիսուսը մնում էր իր առանձքային, հերոսական դիրքում՝ այնպես, որ մարդիկ ամեն տեղերից ուզում էին գալ ու նրան տեսնել:
- 2) Բազմությունը խանդավառված էր (Մարկ. 4.1):** Մի առիթով այնքան մեծ բազմություն էր հավաքվել Յիսուսի շուրջը, որ նա ստիպված էր ծովեզերքից էլ այս կողմ անցնել, մի նավակի մեջ մտնել, որպեսզի իրեն շատ չիրմշտեն:
- 3) Հավատացյալներն իրենց ընկերներին բերում էին Յիսուսի հետ ծանոթացնելու (Ղուկ. 5.27-29):** Ղափն, որ մի ազգուրաց հարկահանի անուն էր վաստակել, մի օր Յիսուսին հանդիպեց: Նա այնքան շատ էր ոգևորվել Յիսուսով և այնքան շատ էր ուզում, որ իր ընկերներն էլ նրան հանդիպեին, որ մի խնջույք կազմակերպեց ու բոլորին հրավիրեց:
- 4) Մարդկանց կյանքը փոխվում էր մեկընդմիշտ (Մատթ. 20.29-34):** Երբ երկու կույրերը ողորմության աղաղակ էին բարձրացնում, Յիսուսն իր կարեկցանքով նրանց տեսողություն պարզեց, որից հետո նրանք Յիսուսի հետևից գնացին՝ հավիտյան փոխված:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

2 Հայեցակետ

Արդյունավետ և երկարաժամկետ ծառայություն ծավալելու համար հարկ է հեռատես լինել, պետք է կարողանալ չխճագլ արօրեական խնդիրների մեջ և տեսնել ապագան: Սա նման է հեռադիտակով նայելուն: Մեր այս «հեռադիտակը» երկու ոսպնյակ ունի:

- 1) **Պետք է ուշադրությունը բներել Հիսուսի վրա.** պետք է ամեն խոսք, ամեն պատգամ ուղղված լինի դեպի Հիսուսը: Տանով կտանք ամբողջ միջոցառումը, եթե ուշադրություն դարձնենք ներկաների քանակի վրա: Հաջողությունը ոչ թե թվերի, այլ Հիսուսին համբիպելու մեջ է:
- 2) **Պետք է չշեղվել բուն նպատակից.** որպեսզի ընթացքում չնոլորվենք, թե ինչ պետք է անենք, և որպեսզի ներկաները չձանձրանան ու վաստակությունով չհեռանան, միշտ պետք է իիշենք ավետարանչության մեր նպատակը. «Հիսուսին ներկայացնել ավետարանչության ընդունված եղանակներով, որոնց մասնակից կլինեն ուսանողների անհավատ ընկերները»:

5 տարրերակ

Ավետարանչական միջոցառում կազմակերպելը բավականին աշխատատար, հոգմեցուցիչ գործ է: Դրա համար պետք է նախօղոք որոշել՝ ինչը, երբ և ինչպես պետք է անել, պարզել, թե ինչ հնարավոր տարրերակներ կան առավել արդյունավետ գործելու, սակավ միջոցները խնայելու համար: Պետք է համագործակցել ավետարանչական խմբի բոլոր ծառայողների հետ: Հիշենք, որ իրենց սիրած գործն անելու համար երիտասարդներն ունեն անհրաժեշտ տրամադրությունն ու եռանդը, կարող են պատասխանատվություն կրել նախապատրաստական և կազմակերպչական տարարնույթ գործերի համար:

- 1) **Ընդորինակի՞ր.** սկզբունքն այստեղ այն է, որ «արկի տակ ոչ մի նոր բան չկա» (Ժող. 1.9): Ուստի կարելի է ընդորինակել մեր տեսած ինչ-որ միջոցառումից:
- 2) **Ստեղծագործի՞ր.** սակայն կա մեկ այլ սկզբունք, ըստ որի՝ «մարդիկ տեր են կանգնում իրենց ստեղծածին»: Սա, իհարկե, ավելի բարդ և ժամանակատար ճանապարհ է, բայց մյուս կողմից նպաստում է աշխատամքային մթնոլորտում ընկերական հարաբերությունների ծևավորմանը, որն իսկապես ուրախալի և արժեքավոր արդյունք է:

- 3) Գնիք.** գոյություն ունեն ժամանցային, համերգային, թատերական տարրեր ծրագրեր, ճարտասաններ, երգիծաբաններ, ասմունքողներ, որոնց կարելի է պայմանագրային հիմունքներով գործի հրավիրել: Որևէ պայմանագիր ստորագրելուց առաջ, պետք է լավ իմանալ, թե ինչի համար ես գումարներ տալիս:
- 4) Վարձակալիք.** շատ դեպքերում եկեղեցու ավանդական շինություններից ավելի գրավիչ են թատրոնների թեմերը, զբոսայգիների բացօթյա տարածները, երեմն նույնիսկ մարզասրահները, հատուկ միջոցառումների համար նախատեսված դահլիճները և այլն: Ուրեմն նաև հաշվի առ, թե երիտասարդներն ավելի հաճույքով ուր կգան:
- 5) Համագործակցիք.** կարելի է պարզել, թե ուրիշներն ինչ միջոցառումներ են կազմակերպում և միանալ նրանց՝ սեփական ծրագրով: Գուցե ծեր համայնքում պիտի ինչ-որ մի համերգ լինի, ֆիլմի դիտում, համաժողով կամ մեկ ուրիշի կողմից կազմակերպվող ավետարաննություն: Այս միջոցառումներին մասնակից լինելը ծեզ գերծ կպահի կազմակերպական շատ խնդիրներից և ժամանակ կտա ավելի շատ ուշադրություն դարձնելու սեփական ծրագիրը կատարելագործելուն, գործընկերների հետ մտերմանալուն: այդ ամենը դրականորեն կազդի ծեր ծառայության վրա:
- Եթե «**4-2-5**» մոտեցման համար աղոթել եք ու լավագույն կերպով նախապատրաստվել, ապա կարող եք վստահ լինել, որ կիասմեք ավետարաննության ընդունված եղանակներով Հիսուսին ներկայացնելու ծեր նպատակին, որին մասնակից կլինեն ուսանողների անհավատ ընկերները:

«Երիտասարդներին քո Ավետարանով երբեք մի՛ ծանծրացրու»:

Զիմ Ույրենն

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

Ամեն ինչը՝ տեղը տեղին

Ավետարանչական ծառայությունն իրականացնելու համար պետք է հավաքվել թիմի բոլոր ակտիվ ու նվիրյալ անդամներով (ծնողներ, ուսանողներ և այլն): Կարևոր է, որ քննարկումները նպատակավոր ընթանան, որ յուրաքանչյուրն արտահայտվելու հնարավորություն ունենա, և ոչ մի կարևոր միտք չկորչի կարծիքների տարափի մեջ: Դրա համար կարելի է մասնակիցներին փորձիկ թերթիկներ տալ (օրինակ՝ սոսնձվող թերթիկներ), որոնց վրա կարող են գրանցել քննարկման ընթացքում իրենց մոտ առաջացած կարևոր մտքերը: Քննարկումների ամփոփման ժամանակ հնարավոր կլինի արտահայտել այդ մտքերը և ապա ընդգրկել վերջնական արդյունքի մեջ:

Ավետարանչական միջոցառում կազմակերպելու հետ կապված թեմաների քննարկում.

Ա. Նպատակը. Ի՞նչ կոնկրետ նպատակ եք հետապնդում՝ մասնավորապես այս միջոցառումը կազմակերպելով:

Բ. Թիրախային խումբը. Ո՞ր հաստատությունից և ի՞նչ տարիքի մարդկանց եք հրավիրելու այս միջոցառմանը:

Գ. Թեմա. Ի՞նչն է լինելու միջոցառման ընդիանուր թեման:

Դ. Խնդիրներ. Ի՞նչ խնդիրներ կան լուծելու, որպեսզի միջոցառումն ընթանա անարգել ու բովանդակալից:

Ե. Գաղափարներ. Ի՞նչ հատուկ ստեղծագործական մտահղացումներ եք իրագործելու:

Զ. Ռեսուրսներ. մարդկային ի՞նչ ունակություններ, նյութական ի՞նչ միջոցներ են հարկավոր:

Է. Պատասխանատուներ. ո՞վ է լինելու այս կամ այն գործողության, ծրագրի այս կամ այն հատվածի պատասխանատուն: Եթե է այս կամ այն բանն անելու ճիշտ ժամանակը:

Ամեն ինչը՝ մի ուղղությամբ

Քննարկումների համար կարող է պահանջվել մի քանի համդիպում: Ժամանակը ճշշտ օգտագործելու համար պետք է նաև ակիցներին տեղեկացնել, թե ինչ հարցերի մասին են վերջնական որոշումները ընդունվել, ինչ խնդիրների մասին են բոլորը մտածում և այլն: Միմյանց հարգելը և բոլորին արտահայտվելու հնարավորությունը ընձեռելը միջոցառման բարեհաջող կազմակերպման և ընթացքի գրավականներից են: Կարևորագույն գործոններից է նաև աղոթքը: Եվ սկզբում, և ընթացքում, և վերջում լավ կլինի չափանիշ չափանիշ չափանիշ:

*«Տէր, մենք ցանկանում ենք Յիսուսին ներկայացնել
ավետարանչության ընդունված եղանակներով, որոնց
մասնակից կլիմեն ուսանողների անհավատ
ընկերները: Ամեն»:*

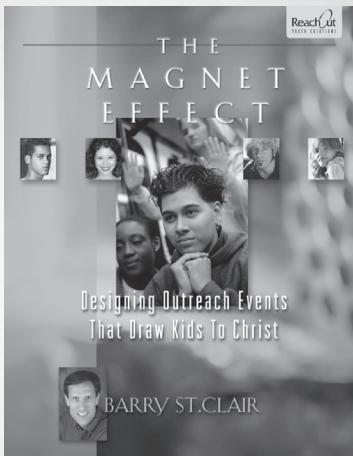
Նման կերպով կազմակերպված միջոցառման ընթացքում մարդիկ հեշտորեն կգտնեն Յիսուսին :

---

*Յիշենք Աստծո նպատակը՝ ամեն դպրոցի ամեն
աշակերտի կյանքը բարելավել՝ նրան Յիսուսի
հետ ծանոթացնելով:*

ԱՎԵՏԱՐԱՆՀՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈԳՆԵՐ

«Մագնիսական ուժ» գրքում Բարիի Քլեյրը ներկայացնում է ավետարանհության պարզ ու ճատչելի մոտեցումներ: Երիտասարդական ծառայության առաջնորդներին տրվում են տարբեր տեսակի խորհուրդներ ավետարանհության մեջ իրենց խնդիրնանողներին ընդգրկելու արդյունավետ մոտեցումների մասին: Այստեղ քայլ առ քայլ բացատրություններ կան կամավորներին ընտրելու, գովազդային ծրագիր նախապատրաստելու, նախահաշիվ կազմելու, ավետարանհությունն անցկացնելու և դրան հաջորդող քայլերն անելու մասին:

Այս նյութերը կարող ես պատվիրել www.reach-out.org կայքից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում ավետարանչական գործողություններ կատարելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակի՛ր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է ավետարանչական գործողություններ կատարելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ են դնելու ավետարանչական գործողություններ կատարելու համար:

Ովքե՞ր են այն անհավատները, որոնց կարող են աշակերտները հրավիրել հերթական ծառայությանը:

Որտե՞ղ եք կատարելու ավետարանչական գործողություններ:

Ե՞րբ եք սկսելու կատարել այս գործնական քայլերը:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես ի մի բերել «Քրիստոսակենտրոն Երիտասարդական ծառայության» ծրագիրը:

Սույն ձեռնարկում ներկայացված նյութի մասին խորհելով՝ կարող ես նշմարել այն փոփոխությունները, որոնք անհրաժեշտ է կատարել կյանքդ ու ծառայությունդ ջիսուսի կյանքին ու ծառայությանը առավել նմանեցնելու համար: Ի՞նչ քայլեր պետք է ձեռնարկել, որպեսզի տեսական փուլից հնարավոր լինի անցնել իրականացնան փուլին: Նախ՝ պետք է հատուկ ժամանակ տրամադրել անցած նյութը կրկնելու և առավել իրատեսական հայացքով առաջարկված գործողությունների պլանները քննելու համար: Առանձնացի՞ր, հեռո՞ւ մնա ուշադրությունը շեղող ամեն պարագայից ու անբողջ սրտով ու մտքով ընկողմանի՞ր Աստծո մեջ: Նշումներ արա «Գործողությունների պլանի ամփոփագիր» և յուրաքանչյուր դասի «Գործողությունների պլան» բաժիններում:

Գործողությունների պլանի ամփոփագիր

Նախորդ դասերում տրված «Գործողությունների պլան»-ների պատասխանները պետք է ի մի բերել այստեղ: Դրա համար պետք է վերանայել յուրաքանչյուր դասի գործողությունների պլանը, մտապահել մի քանի կարևոր գործողություններ և այդ ամենը տրամարաբանական հերթականությամբ դասավորել: Խորհուրդ է տրվում.

- «Գործողությունների պլանի ամփոփագիրը» ներառել ամենօրյա աղոթքներում,
- «Գործողությունների պլանի ամփոփագրի» օգնությամբ ծառայությունը ներկայացնել եկեղեցու հովվին և մյուս առաջնորդներին:

«Գործողությունների պլանի ամփոփագրում» երկու էջ է ներառված:

Գործողությունների պլանի ամփոփագրի էջեր

Այս էջերում կարող ես գրի առնել անելիքներդ, փոփոխություններ կատարել դրանցում: Այստեղ գրվածը օգտակար կլիմի հատկապես հաջորդ տարվա ծառայության նպատակներդ դնելու ժամանակ:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Մտերմություն Քրիստոսի հետ	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Ձերմեռանդ աղոքք	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Առաջնորդների վերապատրաստում	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Ուսանողների վերապատրաստում	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Մուտք գործել սովորողների միջավայր	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Ավետարանչական ժրագրերի մշակում	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.

ՔՐԻՍՏՈՆԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Մտերմություն Քրիստոսի հետ	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Զերմեռանդ աղոթք	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Առաջնորդների վերապատրաստում	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Ուսանողների վերապատրաստում	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Մուտք գործել սովորողների միջավայր	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.
Ավետարանչական ծրագրերի մշակում	
Կարևոր միտք	Գործնական քայլեր. 1. 2. 3.

ՔՐԻՍՏՈՆԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԻ ՀԵՏ ՄՏԵՐՄԱՆԱԼՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես ամուսն Քրիստոսի հետ առավել խորությամբ մտերմանալու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակի՞ր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է քեզ համար Քրիստոսի հետ մտերմանալը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու նրան առավել լավ ճանաչելու համար:

Ո՞ւմ առջև պատասխանատու կլինես քո առաջընթացի համար:

Որտե՞ղ ես պատրաստվում հանդիպել Քրիստոսին:

Ե՞րբ ես նրան հանդիպելու համար ժամանակ հատկացնելու:

ԶԵՐՄԵՌԱՆԴՈՐԵՆ ԱՂՈԹԵԼՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում ջերմեռանդորեն աղոթելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակիր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է ջերմեռանդ աղոթքը քեզ և քո ծառայության մեջ ընդգրկված մյուս մարդկանց համար կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու ջերմեռանդորեն աղոթելու համար:

Ո՞ւմ հետ պիտի կազմես աղոթողների եռյակ:

Որտե՞ղ եք աղոթողների եռյակով հանդիպելու:

Ե՞րբ եք աղոթողների եռյակով հանդիպելու:

ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում առաջնորդներին վերապատրաստելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակի՞ր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է առաջնորդներին վերապատրաստելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու առաջնորդներին վերապատրաստելու համար:

Ովքե՞ր են այն առաջնորդները, որոնց պիտի վերապատրաստես:

Որտե՞ղ եք հանդիպելու դասընթացն անցկացնելու համար:

Ե՞րբ եք սկսելու և որքա՞ն ժամանակ եք շարունակելու առաջնորդների վերապատրաստման դասընթացը:

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏԼՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում ուսանողներին վերապատրաստելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակի՞ր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է ուսանողներին վերապատրաստելը և աշակերտ դարձնելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ են դնելու ուսանողներին վերապատրաստելու համար:

Ովքե՞ր են այն ուսանողները, որոնց պիտի վերապատրաստես և այն առաջնորդները, ովքեր պիտի վերապատրաստեն նրանց:

Որտե՞ղ եք հանդիպելու դասընթացն անցկացնելու համար:

Ե՞րբ եք սկսելու և որքա՞ն ժամանակ եք շարունակելու ուսանողների վերապատրաստման դասընթացը:

ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻԶԱՎԱՅՐ ՄՈՒՏՔ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում սովորողների միջավայրը մուտք գործելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակի՞ր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է սովորողների միջավայր թափանցելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու սովորողների միջավայր թափանցելու համար:

Ովքե՞ր են այն սովորողները, որոնց հետ պիտի ընկերանաս իրենց ուսումնական հաստատությունում:

Որտե՞ղ եք կատարելու դա՝ ո՞ր հաստատությունն եք գնալու:

Ե՞րբ եք սկսելու կատարել այս գործնական քայլերը:

ԱՎԵՏԱՐԱՆՉՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄՏԵՂՋԵԼՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Այժմ ի՞նչ ես անում ավետարանչական գործողություններ կատարելու համար:

Առաջիկայում այստեղ սովորած նյութը վերիիշելով՝ մշակի՞ր քեզ հատուկ «Գործողությունների պլան»:

Ինչո՞ւ է ավետարանչական գործողություններ կատարելը կարևոր:

Ի՞նչ նպատակներ ես դնելու ավետարանչական գործողություններ կատարելու համար:

Ովքե՞ր են այն անհավատները, որոնց կարող են աշակերտները հրավիրել հերթական ծառայությանը:

Որտե՞ղ եք կատարելու ծառայությունը:

Ե՞րբ եք սկսելու կատարել այս գործնական քայլերը:

Քրիստոսի հետ մտերմանալու և ջերմեռանդ աղոթելու կապակցությամբ

Ա. Ինչպե՞ս իմանամ, որ ներված եմ:

Ներումն Աստծո կյանքով ու սիրով լցվելու նախապայմանն է: Մարդը հաճախ դժվարանում է ընդունել, որ Աստված ներել է իրեն: Սակայն դա փաստ է. Աստված արդեն ներել է մեզ: Անդամալույթ մարդուն Յիսուսը համարձակորեն ասաց, որ նրա մեղքերը ներված են և, որպեսզի ապացուի ներելու իր լիազորությունը, բժշկեց նրան (Սարկ. 2.1-13): Աստված այսպիսի խոստում է տվել. «Եթե մեր մեղքերը խոստովանենք, նա հավատարիմ են ու արդար, որ մեր մեղքերը ների և մաքրի մեզ ամեն անիրավությունից» (Ա Յովի. 1.9): Ուրեմն եթե ներման կարիք ունենք, ապա նախ այսի խոստովանենք մեր մեղքերը, որից հետո Աստված կմերի ու կմաքրի մեզ Յիսուսի կատարած մեծագույն և անփոխարինելի գործի հիման վրա: Խնդիրն այն է, որ հաճախ մենք դժվարանում ենք ներել իմքներս մեզ: Մեղքը խոստովանում ենք, սակայն չենք կարողանում ծերազատվել մեղավորության զգացումից: Քրիստոսը վճարեց մեր մեղքերի համար, որպեսզի մեզ ոչ միայն մեղքից, այլ նաև մեղավորության զգացումից ազատի: Պետք է որ ազատվենք մեղքից, թոթափենք մեղքնից մեղավորության զգացումը, որովհետև «որքան որ արևելքը հեռու է արևմուտքից, այնքան հեռացրեց [Աստված] մեզնից մեր հանցանքները» (Սահմ. 103.12):

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Բ. Ինչպե՞ս խնդրեն, որ ինձ ներեն և ինչպե՞ս ինքս ներեն մարդկանց:

Ներում խնդրելու մասին. Սուրբ գրքում մերձավորին ներելու մասին գրված է այնքան, որքան Աստծոն կողմից ներված լինելու մասին: Առանց մերձավորին ներելու և նրա ներումն ընդունելու, ոչ միայն խափանում ենք մեր հարաբերությունն Աստծո, այլև շրջապատի մարդկանց հետ: Մեկից ներում խնդրելիս հետևիք Յիսուսի խոսքին, որ գրված է Մատթեոս 5.23-24-ում.

- Յիշիք: Եղբայրո ինչ-որ քա՞ն ունի քո դեմ: Տիրոջը խնդրիք և նա քեզ ցույց կտա, թե ումից պետք է ներողություն խնդրես:
- Յաշտվիք: ամենայն խոնարհությամբ ու զղջումով գնա՛ նրա մոտ ու ներողություն խնդրի: Փորձը ցույց է տվել, որ ներում խնդրելիս պետք է խոսել պարզ ու հստակ առանց որևէ երկիմաստ խոսքերի: Ոչ թե ասա. «Եթե սիսալ եմ եղել...», այլ պարզապես անկենթորեն ասա. «Ներիք ինձ, խնդրում եմ»: Քայլն արդեն նրանն է, նա պիտի որոշի՝ ընդունակ է քեզ ներելու, թե ոչ:

Ներելու մասին. Մերձավորին ներելու համար հետևիք Յիսուսի խոսքերին, որ գրված են Մատթեոս 7.3-5-ում և 18.15-18-ում: Երբ քեզ վիրավորել են, նախ հաղթահարիք քո հիասքափությունը, բարկությունն ու դաշնությունը: Աստծուն խնդրիք, որ օգնի քեզ «աչքիդ գերանը հանելու», որպեսզի կարողանաս մյուսին էլ ինքո՞ ներել: Տես, թե ինչ կարող ես անել. առանձնացիք ու պատկերացրո՞ւ, որ այդ անձնավորությունն է միայն քեզ հետ. ասա՛ այն ամենը, ինչ մտածում ես նրա մասին, թեթևացիք և վերջում անփոփիք այսպես. «Ես քեզ ներում եմ»: Սրանից հետո միայն կարող ես գնալ տվյալ մարդու մոտ, ու դա կլինի քրիստոսի սիրով, որովհետև քո սրտում արդեն ներել ես նրան:

Ներելու ու մյուսներից ներում խնդրելը փոքր խնդիր չէ: Որոշ մարդկանց համար դա իրենց կյանքի ծանրագույն քայլերից մեկն է: Բայց և այնպես, Աստված ներել է մեզ Յիսուսով: Եվ քանի որ Աստծո ներումն ունենք, պետք է որ ինքներս էլ անվերապահորեն ներենք և ներում հայցենք բոլորից, ում կամա, թե ակամա վիրավորել ենք:

Գ. Ինչպե՞ս փոխվեմ կյանքում:

Մենք ի զորու չենք ինքներս մեզ փոխելու. Աստված է, որ իր Յոգով փոխում է մեզ. մի՞թե այքան դժվար է սա հասկանալը: Գաղատացիս 2.20-21 խոսքերը մեզ հուշում են, թե ինչպես է դա լինում, և թե ինչ չպետք է անենք. 21-րդ խոսքն ասում է, որ հակված ենք «Աստծո շնորհն անարգելու»՝ թյուրիմացարար կարծելով, թե ինքներս կարող ենք իրավիճակը փոխել: Սակայն, այդպես վարվելով, կարծես թե ասում ենք, թե Քրիստոսի մահն իզուր էր: Ուստի փոխվելու գրավականն Աստծո շնորհն է՝ «Խաչի և Յարության միջոցով քո մեջ գործելու է Աստծո գերբնական կարողությունը»:

Վարքագիծ փոխելու համար նախ հարկ է ընդունել երկու ճշմարտություն.

- Քրիստոս մեռավ, ես էլ մեռա՝ «Ես Քրիստոսի հետ խաչվեցի»:
- Քրիստոս հարեավ ի մեռելոց, ես էլ հարեա ի մեռելոց՝ Քրիստոսի հարությամբ ու նրա Հոգով, «Քրիստոսն է այժմ բնակվում իմ մեջ»:

Ուրեմն, եթե Քրիստոսն է իմ մեջ բնակվում, ապա ինչպես ապրեմ. պետք է ապրեմ «Աստծո Որդու հավատով»: Կստահում ենք Աստծուն, հավատում նրա խոստումներին: Մեռած եմ ես, ոչինչ չեմ կարող փոխել, սակայն Քրիստոսն է բնակվում իմ մեջ, իսկ նա ի զորու է փոխելու ամեն ինչ: Նա մեզ «արդարացնում է», իր հետ ճշմարիտ հարաբերության մեջ է հաստատում, որպեսզի արդար կյանքով ապրեմք՝ մեր հարաբերություններն իր և մարդկանց հետ լինեն շիտակ:

Դ. Ի՞նչ անեմ, եթե անկարող եմ լուծելու կարևոր մի խնդիր իմ կյանքում:

Երբեմն մարդիկ ի ծնե ծանր խնդիրներ են ունենում: Կան մեղքեր, որոնք խորն են արմատավորված, և հարկավոր է մեկը, ով կօգնի Քրիստոսին դառնալ և նրա զորությամբ այդ ամենից ձերբազատվել: Այդ մեկին փնտրելիս.

- Ճիշիր, որ Սուրբ Հոգին է Գերագույն Մխիթարիշն ու Խորհրդականը (Հովի. 14.15-18):
- Խնդիրի Տիրոջը, որ թեզ ամենահամապատասխան մարդն օգնության հասնի:
- Տես, որ այդ մարդու մոտեցման առանցքը Քրիստոսը լինի, այլ ոչ թե ուղղակի մարդասիրական հոգեբանությունը:
- Աղաչիր ամենայն լրջությամբ, որ Տերը մաքրի թեզ լիովին, թժշկի և ազատագրի (Հովի. 8.32, 36):

Ե. Գործնական ի՞նչ քայլերի դիմեմ Աստծուն ավելի լավ ճանաչելու համար:

Քրիստոսի հետ մտերմանալը մեր բարձրագույն նպատակն է: Սեր ներաշխարհը կենսական ուժ է ստանում նրա Կենդանի (անմահական) Զրից (Հովի. 4.13): Սեր յուրաքանչյուր արարք որոշվում է մեր ինքնությամբ: Ուստի պետք է Քրիստոսին նայեմք, ամեն օր լցվենք նրա Հոգով: Օրեցօր Աստծո ներկայությանը պիտի ձգտենք: Օդի պես կարևոր է դա. ինչպես արտաշնչում ենք և ապա ներշնչում, այնպես էլ հոգևոր իրականության մեջ, կարող ենք արտաշնել՝ մեղքերը խոստովանել (ըստ Հովի. 1.9-ի),

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ապա նաև ներշնչել՝ Սուրբ Հոգով լցվել (ըստ Եփես. 5.18-ի): Օրվա ընթացքում այսպիսի հոգևոր շնչառությունը մեզ միշտ կիշեցնի, որ Աստծո ներկայության մեջ ենք:

Դետևալ գործողությունները կօգնեն փոքր-ինչ ավելի լավ ճանաչելու Քրիստոսին և կնպաստեն, որ նրա կյանքը լցվի մեր մեջ և մեզնից դուրս հորդա:

- Առանձնացիր Աստծո հետ՝ ամեն օր, առնվազն կես ժամով;
- Աղոթիր. աղոթիր եռյակով, ինչպես որոշել ես:
- Անգիր սովորիր սուրբգրային խոսքերը. կամաց-կամաց կակսես Աստծո միտքն ունենալ:
- Աղոթիր քո անգիր արած խոսքերով:
- Ժամանակ առ ժամանակ, կես օրով կամ մեկ օրով, ծոմապահությամբ աղոթքի նվիրություն:
- Կարողա՝ Սուրբ Գիրքը, կարողա՝ լավ գրքեր Աստծո հետ մտերմանալու և աղոթքի մասին:

Առաջնորդների վերապատրաստման կապակցությամբ

Ա. Ի՞նչ սկզբունքներով առաջնորդվեմ առաջնորդներ հավաքագրելիս:

Ժատերը անհարմարություն են զգում երիտասարդական ծառայության մեջ նման պատասխանատվություն կրելուց: Պատի նախ պետք է փարատել նրանց անհանգստությունը: Պետք է ասել, որ հմուտ և երիտասարդների հետ աշխատելու փորձառություն ունեցող մարդկանց չեք փնտրելու, այլ այնպիսի մարդկանց, ովքեր կարևորում են այս ծառայությունը, ունեն առաջնորդության պոտենցիալ հնարավորություններ և պատրաստ են սովորելու: Ասա՛, որ փնտրում ես հավատարիմ, պատրաստակամ ու համեստ մարդու, որին կփոխանցես այն, ինչ գիտես ծառայության մասին, և ինքդ էլ շատ բան ունես սովորելու:

Պետք է անհատական մոտեցում ցուցաբերել: Պարզապես հայտնիր ամեն մեկին, որ առաջնորդներ են փնտրում, որ մտադիր են պարբերաբար հանդիպել նրանց հետ՝ մոտիկից ծանոթանալու թե՛ նրանց հետ, թե՛ Քրիստոսի, և խնդիր ունես պարզելու պատահներին ու երիտասարդներին հուզող հարցերն ու դրանց այնպիսի լուծումներ տալու, ինչպիսին Քրիստոսը կտար: Մի՛ ստիպիր, որ այդ մարդն անմիջապես

ՀԱՅԱՍՏԱԿԻ ՏՐՎՈՂ ՀԱՐՑԵՐ

պատասխան տա քեզ, այլ խնդրի՞ր, որ աղոթի ու առանց որևէ ճնշումի որոշում ընդունի այդ խմբում ընդգրկվելու վերաբերյալ:

ՈՒԾԱՌՈՒԹՅՈՒՆ. Այս դեպքում լավագույն թեկնածուները ծնողներն են, քանի որ հարցը վերաբերում է անմիջապես իրենց զավակներին:

Բ. Բոլորի՝ պահանջեմ, որ առաջնորդների ժողովներին հաճախեն:

Ոչ բոլորից, հատկապես, եթե տեսնում ես, որ տվյալ մարդը առանձնապես ոգևորված չէ այդ հարցով. ավելի լավ կլինի նրան ժամանակ տաս կողմնորոշելու: Իսկ եթե պահանջես, որ ներքին մղում չունեցող մարդը մասնակցի առաջնորդների ժողովներին, ապա նա կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ մյուսների վրա՝ իր անտարբեր վերաբերմունքը փոխանցելով մյուսներին: Պարբերաբար պետք է հավաքվեք այս հարցով մտահոգված մարդկանցով, որպեսզի դրական, գործնական մքնոլորտում Աստծուց անելիքների հրահանգ ստանաք: Ժամանակի ընթացքում մարդիկ կիամոզվեն, որ այս ծառայությունն իրենց պատիվ է բերում, որ նրանք իսկապես կարևոր գործ են անում:

Գ. Կարո՞ղ են հետազայում նոր մարդիկ միանալ առաջնորդների խմբին:

Եթե երիտասարդական ծառայություն սկսելու և առաջնորդների խումբ կազմելու համար հայտարարություն են տվել եկեղեցում, եթե կամավորների հետ հատուկ համոդիպումներ են ունեցել, ապա դժվար թե ուրիշները սկզբնական փուլում միանալու առաջարկ անեն: Դնարավոր է, սակայն, որ ժամանակի ընթացքում, տեսնելով առաջնորդների խմբի ոգևորությունն ու ծառայության պտուղները, որոշ մարդիկ դիմեն անդամագրվելու: Նրանց պետք է խնդրեք սպասել 12 շաբաթ, եթե հնարավոր կլինի առաջնորդների նոր խումբ ծևակորել: Նոր խումբ կազմելիս օգտակար կլինի «Առաջնորդների վերապատրաստում» դասերի շարքի առաջին հատորը, որ կոչվում է «Դիսուս Քրիստոսի հետ անձնական ընթացք»: Այսպիսով՝ նորանոր խմբեր կարող են ծևակորել:

Առաջնորդների խումբը պետք է պարբերաբար հանդիպի, քննարկի բոլորին հուզող հարցեր, ապա կազմի ավելի փոքր խմբեր, որոնք կքննարկեն մասնավոր հարցեր այս կամ այն տարածքի սովորողների այս կամ այն խմբի վերաբերյալ:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Դ. Ի՞նչ անեմ, երբ մեկը թերանում է իր ծառայության մեջ:

Նախ պետք է ի սկզբանե տեսվականը պարզ ու հստակ կերպով ներկայացնել և պարբերաբար վերադառնալ դրան: Տեսականի փոխանցումն առավել արդյունավետ է լինում, երբ առանձին-առանձին են հանդիպում ապագա առաջնորդների հետ: Ամեն մեկին պետք է մանրանասն բացատրել «Անձնական որոշման» դրույթները (տես «Առաջնորդների վերապատրաստման» շարքի յուրաքանչյուր հատորյակում):

Երբ նկատում ես, որ ինչ-որ մեկը թերանում է, լավ կլինի նրա հետ առանձին գրուցես և պարզեցնելու պատճառը: Մարդիկ սովորաբար ունենում են զանազան խնդիրներ, որոնք իրենց ազդեցությունն են թողում տվյալ մարդու ծառայության վրա: Փորձիր օգնել նրան: Թերանալու հնարավոր պատճառներից մեկն էլ այն է, որ տվյալ մարդը հասկացել է, որ դա իր ծառայությունը չէ: Այս դեպքում պետք է նրան ազատես իր վրա վերցրած պատասխանատվությունից՝ հուսալով, որ նա կգտնի իրեն հարիր ծառայություն:

Ե. Ինչպե՞ս վարվեմ, երբ կամավորը լավ չի վերաբերվում երիտասարդներին:

Եթե մարդը զգում է, որ կանչված է երիտասարդական ծառայության և փորձում է ընդգրկվել առաջնորդների խմբի մեջ, ապա պետք է նրան համապատասխան ծառայության հնարավորություն տալ: Այդ մարդուն դիտելով, նրա մասին հետաքրքրվելով՝ ներքուստ կիմանաս, թե որն է նրա ուժեղ կողմը, որ բնագավառում նա առավել արդյունավետորեն կվիրարի իր տաղանրը: Հատ հնարավոր է, որ նա իր ճիշտ տեղում չէ, և այդ պատճառով էլ իր ծառայությունը լավ չի ստացվում: Մարդը կարող է բարեհաջող աշխատել զանազան սարքերով, համակարգիչներով, սակայն թերանալ անմիջապես երիտասարդների հետ շփվելիս: Խել եթե հարց վերաբերում է նրա վերաբերունքին, ապա պետք է եկեղեցու առաջնորդներին հայտնել այդ մասին և սուրբգրային եղանակով որոշել նրա հետագա առնչությունը երիտասարդական ծառայության մեջ:

Միով բանիվ՝ քո գործն է օգնել, որ մարդիկ իրենց ճիշտ տեղը գտնեն Քրիստոսի մարմնի մեջ:

Սովորողներին վերապատրաստելու կապակցությամբ

Ա. Ո՞վ պետք է առաջնորդի երիտասարդական խումբը:

Այս հարցին տված քո պատասխանը լուրջ ազդեցություն կունենա ծառայության վրա: Այն պետք է համահումը լինի քո միջավայրի առանձնահատկություններին: Ահա մի քանի

ուղղորդիչ մտքեր: Հաշվի առնենք, որ առաջնորդական խմբի անդամներն են վարելու երիտասարդական ժողովները, քանի որ նրանք իրենց հերթին անցնում են աշակերտության ժողովներով, երբ հավաքվում են առաջնորդների կազմում քննարկելու գանձան հարցեր: Մյուս կողմից, սակայն, պետք չէ պնդել, որ առաջնորդների կազմի յուրաքանչյուր անդամ պետք է առաջնորդի երիտասարդական ժողով: Բանն այն է, որ բոլորը չեն կանչված երիտասարդական ծառայություն՝ լոկ ժողովներ առաջնորդելու համար: Իհարկե, պետք է բոլորին էլ խրախուսել կազմակերպելու և առաջնորդելու երիտասարդական ժողովներ ու դասընթացներ, սակայն գիտակցել նաև, որ երիտասարդական ծառայությունն ավելին է, քան դա:

Պետք է փոքրից սկսել. այս դեպքում՝ կազմել մեկ կամ երկու խումբ միայն: Գուցե մեկը տղաների, մյուսն աղջիկների խմբեր լինեն: Սրանցից մեկի առաջնորդը պիտի լինեն դուք համապատասխան ներկայություն ստեղծելու, ընդօրինակելի կերպար լինելու համար: Քո այս փորձառությունը կօգնի նաև հասկանալու, թե որքանով կարելի է ընդլայնել յուրաքանչյուր խումբ:

Հշշի՛՝ ծնողներն այսպիսի խմբերի լավագույն առաջնորդներն են: Ծնողներին պիտի տրամադրել այն բոլոր միջոցները, որոնք ունեն ծեռքի տակ, որպեսզի նրանք իրենց ծառայությունը հաճուքով անեն: Տես, օրինակ, «Խթան ծնողների համար» դասագրքերը:

Բ. Ինչպե՞ս խրախուսեն պատանիներին, որպեսզի մասնակցեն խմբի ժողովներին:

Խմբի ժողովներին հավատարմաբար կմասնակցեն բոլոր այն երիտասարդները, ովքեր հատուկ քաղ ունեն Հիսուսի հանդես: Երեխն նման երիտասարդներն ի հայտ են գալիս անակնկալ կերպով: Բայց հաճախ նրանց այդ քաղցը ծածկվում է անհամապատասխան վարքագծով: Ինչևէ, այս մարդիկ պետք է մասնակցելու հնարավորություն ունենան: Ֆիշտ է շատերը հասուն չեն, սակայն հենց դա էլ այդ ժողովների նպատակն է հասունանալ Քրիստոնի մեջ: Պիտի ընդունենք նրանց, ինչպես որ կան և առաջնորդենք այնտեղ, որտեղ պիտի գնան: Ահա թե ինչու նրանց պիտի հրավիրել մասնակցելու այս ժողովներին: Հաշվի առնենք.

- Օգտակար կլինի հայտարարություն անել բոլորի ներկայությամբ, ապա մոտենալ երիտասարդներին առանձին-առանձին և հարցնել, թե ինչ ակնկալիքներ ունեն այդ ժողովներից: Շատերը գուցե լավ պատկերացում չեն ստանում ընդհանուր հայտարարությունից և հարկ է նրանց առավել մանրամասն բացատրություններ տալ, որից հետո նա ի վիճակի կլինի կողմնորոշվել և դրական պատասխան տալ:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

- Առանձին հանդիպումները կարևոր են: Մարդը պետք է նախօրոք իմանա, թե իրենից ինչ է ակնկալվում: Պետք է ներկայացնել «Անձնական նվիրում» կետը (որ գրված է «Հիսուսին ընդունելու մասին» գրքի 11-րդ էջում): Այս կետին պետք է անդրադառնալ նաև առաջին կամ նախնական ժողովների ընթացքում. լավագույն դեպքում մասնակիցները պիտի պատրաստ լինեն ստորագրելու համապատասխան ձևը:
- Հարկ է նաև նրանց ցույց տալ իրենց մասնակցության դրական արդյունքները: Այս դեպքում պետք է օրինակներ բերել՝ սեփական կյանքից, ուրիշների կյանքից, որպեսզի ասվածն առավել պատկերավոր և տպավորիչ լինի:

Գ. Ինչպե՞ս վարվեմ, եթե մասնակիցները չեն կատարում հանձնարարությունները:

Եթե երիտասարդներին «մեծ պատկերը» ճիշտ ներկայացնես և ճիշտ ընտրություն կատարեն, ապա նման խնդիր կարող է և չառաջանալ (տես նախորդ հարցը): Շատ բան կախված է նաև խնդիր առաջնորդի ազդեցությունից, ընդունված լինելուց: Ժողովի ժամերից դուրս որքան շատ ժամանակ անցկացնի նա երիտասարդների հետ, այնքան ավելի կմտերմանան նրա հետ և ավելի շատ կիարգեն նրան, հետևաբար՝ ավելի պատրաստակամորեն կկատարեն իրենց հանձնարարությունները: Ահա մի քանի կողմնորոշիչ մտքեր.

- Զանգահարի՛ր նրանց ժողովից մի քանի օր առաջ, հիշեցրո՛ւ հանձնարարությունը՝ ցույց տալով դրա կարևորությունը, հայտնի՛ր, թե ինչ թեմա պիտի լինի առաջիկա ժողովին: Կարող են անգամ հեռախոսով աղոթել նրանց համար. այս քայլը դրական ազդեցություն կունենա ձեր հարաբերության վրա:
- Առաջարկի՛ր կազմել գործընկերային կապեր այնպես, որ երկու երիտասարդ պատասխանատվություն կրեն միմյանց հանդեպ. հանձնարարությունը կատարելու համար մեկն օգնի մյուսին:
- Եթե կա հատկապես շատ հետ մնացող երիտասարդ, ապա ի՞նքո՞ւ սկսիր աշխատել նրա հետ. նախ պարզի՛ր հետ մնալու պատճառները, ապա համբերատարությամբ օգնի՛ր նրան:
- Իսկ եթե թերանում է ամբողջ խումբը, ապա հարկ է բոլորի հետ բացեիրաց խոսել ժողովի ընթացքում: Ստեղծել այնպիսի մթնոլորտ, որ բոլորն անկեղծորեն խոսեն, միմյանց հետ պարզեն թերանալու պատճառները և միմյանց հետ լուրջ վերաբերվելու որոշում ընդունեն: Առաջնորդը պետք է պարզորոշ կերպով ցույց տա, որ ինչքան էլ թերանան, ինքը երեք չի հրաժարվելու նրանցից:

ՀԱՅԱՍՏԱԿԻ ՏՐՎՈՂ ՀԱՐՑԵՐ

- Սովորած նյութը կիրառելու հմարավորություն ստեղծիր: Բանն այն է, որ գրեթե ամենուր շեշտը դնում են տեսակամի, ոչ թե գործնականի վրա: Իսկ իմացածը չկիրառելով՝ մարդը կամաց-կամաց մոռանում է այն. Կարծես նրա գիտելիքը հօրս է ցնդում: Նրանք պետք է ինքնուրուսն կարողանան Հիսուսի մասին վկայել իրենց հասակակիցներին: Եվ ինչ էլ որ անեք, միշտ իիշեք, որ Հիսուսին հետևելը երբեք ձանձրալի չէ:

Դ. Կարելի՞ է արդյոք միևնույն խմբում ընդունել և տղաների, և աղջիկների:

Եթե ակնհայտ անհրաժեշտություն չկա, ավելի լավ է առանձնացնել: Դա է պահանջում մեր բազմամյա փորձը: Սա կրոնավորություն չէ: Աստվածաշնչում գրված է, որ հասուն տղամարդիկ պիտի տղաներին ուսուցանեն, կանայք էլ՝ աղջիկներին (Տիտոս 2:1-8): Երկու բան էլ կա՝ ի նպաստ այս դիրքորոշման:

- Երիտասարդները կարող են խմբում ընդգրկվել ոչ թե Հիսուսին ավելի լավ ճանաչելու ցանկությունից դրդված, այլ սխալ շարժառիթով՝ մի տղայի կամ աղջկա մոտ լինելու նպատակով:
- Կան հարցեր, օրինակ՝ սեռական կյանքի վերաբերյալ, որոնք ավելի անկաշկանդ և արդյունավետ կքննարկվեն միևնույն սեռի մարդկանց միջավայրում:

Ե. Հիմնականն անցնելուց հետո պե՞տք է, որ բոլոր դրերին էլ անդրադառնանք:

Երիտասարդական ծառայության առաջնորդները հաճախ կարծում են, թե իրենց դասընթացն անցած երիտասարդներն ավելին գիտեն կամ ավելի հասուն են: Կամ եթե անգամ անցել եք հիմնական նյութը, դա ներ չի նշանակում, որ ունկնդիրները բավարար կերպով կիրառում են այդ ամենն իրենց կյանքում: Պետք չէ անտեսել որևէ դասագիրք, քանի որ ժամանակը կգա, երբ այդ երիտասարդներից ոմանք կցանկանան շարունակել ծառայությունը և չեն իմանա՝ ինչպես դասավանդել անտեսված դասագրքի այս կամ այն դասը:

ճիշտ կլինի նաև, որ դասագրքերին անդրադառնաք հերթով, քանի որ դրանք իրենց այդպես էլ կազմվել են: Տրամաբանական հերթականության գիծն անցնում է փրկության վերաբերյալ «Հիսուսին հետևել» դասագրքից մինչև «Աշխարհը փոխել» դասագիրքը: Որոշ դեպքերում, իհարե, կարելի է հերթականությունը փոխել: Ասեմք շուտով

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

միսիոներական ծառայության հնարավորություն է լինելու. այս դեպքում կարևոր է լավ սերտել «Հավատ սերմանել» դասագիրքը:

Սովորողների միջավայր մուտք գործելու կապակցությամբ

Ա. Ի՞նչ անեմ, եթե հանրակրթական դպրոցներ մուտք գործելու իրավունք չունեն :

Իրավիճակը, իհարկե, ոյուրին չէ: Սակայն նաև նահանջելու առիթ չպետք է դառնա: Ի՞նչ խոսք, պարհապնդեր կան, բայց պարհապնդերը տապալվում են:

- Աղոթի՛ր, աղոթի՛ր, էլի՛ աղոթի՛ր... Սա քո կարևորագույն քայլն է: Դպրոցի շուրջը պտտվելով՝ աղոթի՛ր, աղոթի՛ր զններների՝ եռյակիդ անդամների հետ միաբանվի՛ր ու աղոթի՛ր:
- Տվյալ դպրոցի աշակերտների և աշխատակիցների հետ ծանոթություններ հաստատիր: Ծառայի՛ր նրանց տարբեր եղանակներով, իմացի՛ր նրանց կարիքն ու օգնության ձեռք մեկնիր՝ անշահախնդիր:
- Այս հարցով կարող ես միաբանվել նաև ուրիշ եկեղեցիների համապատասխան ծառայությունների հետ, կարող եք միասին խորհրդակցել և աղոթել:

Բ. Ի՞նչ անեմ, որ առաջնորդներն ակտիվորեն մասնակցեն ծառայություններին:

Առաջնորդների խմբում կլինեն մարդիկ, ովքեր ամեն ինչ կանեն ոգևորված և եռամդրվ, կլինեն նաև մարդիկ, ովքեր անհարմար կզգան անմիջական շփումներից: Առաջիններին պետք է հնարավորություն տալ շփվելու պատաճինների հետ, մյուսներին՝ կատարելու այլ տեսակի ծառայություն՝ ի նպաստ պատաճինների: Այս հարցում օգտակար կլինեն նաև ուսանողները, ովքեր, տարիքով մոտ լինելով աշակերտներին, ավելի լավ են հասկանում նրանց, մոտեցման ավելի հաջող ձևեր գիտեն:

Գ. Ի՞նչ իրավունքներ ունեմ դպրոցում:

Ոչ մի իրավունք է չունես: Մենք պետք է ծառայության դռնով դպրոց թափանցենք, ոչ թե իրավունքներ պաշտպանելով: Տվյալ թաղամասի եկեղեցու երիտասարդական ծառայողի համեմատ ծնողներն ինչ-որ տեղ առավելություն ունեն դպրոցում: Ուստի ծնողները կարող են առավել ակտիվորեն ընդգրկվել դպրոցական կյանքում, առավել լավ պատկերացում ունենալ դպրոցի կարիքների մասին և ամեն ինչ անել, որպեսզի օգնելով, անկեղծ սեր ցուցաբերելով վաստակեն տնօրենի և ուսուցչական կազմի հարգանքն ու վստահությունը: Այս հարգանքի ու վստահության հիման վրա դպրոցականները նույնպես առիթ կունենան տեսնելու քրիստոնեական ծշմարիտ հոգատարություն, սեր ու քաղցրություն: Մի՞թե սա ավելի լավ չէ, քան զնալ ու «Աստվածաշնչի սերտողության» ժամեր պահանջել, արտադասարանական խմբակներ կազմել ու քարոզել: Որքա՞ն կտևի այդպիսի նախաձեռնությունը:

Դ. Ի՞նչ անեմ, եթե մեր թաղամասում մեկից ավելի դպրոցներ կան:

Որքան շատ, այնքան լավ: Սա դրական երևույթ է, ցույց է տալիս քո ծառայության ընդլայնման հնարավորությունները: Տես, թե ինչեր կարող են անել.

- Սկսի՛ մի դպրոցում անձնվիրաբար ծառայելով: Սա մյուս առաջնորդների համար կարող է վերապատրաստման արդյունավետ միջոց լինել: Եվ երբ առաջնորդներից ոմանք պատրաստ լինեն անցնելու մյուս դպրոց, ապա թող գնան:
- Օգտվի՛ քրիստոնյա աշակերտների կարողություններից: Նրանք դպրոցի մեջ են, նրանք իրենց անհավատ համադասարանցիների հետ շփվելու, նրանց վրա ազդեցություն ունենալու ավելի շատ հնարավորություն ունեն: Այս թեմայով նույնպես լավ գրքեր կան:
- Համագործակցի՛ դպրոցական ծառայություն ունեցող տարրեր կազմակերպությունների և եկեղեցիների հետ: Կարևոր աշակերտների դարձի գալն է, ոչ թե այն, թե ո՞ր խումբը կամ եկեղեցին ավելի շատ դպրոց այցելած կլինի: Համեստություն ունեցիր համագործակցելու նրանց հետ:

Ե. Ի՞նչ անեմ, եթե Եկեղեցին ինձ թույլ չի տալիս դպրոց գնալ:

Չատ բարդ հարց է: Մարդկային հարաբերությունները կարող են այնքան խճողված լինել, որ հնարավոր չէ միանշանակ պատասխան տալ: Եթե քեզ արգելողները պարզապես իրենց «ես»-ը հաստատելու խնդիր չունեն, և եթե նրանց հետ դու անախորժությունների մեջ չես, ապա պետք է լրջորեն մտածել, թե ինչու պիտի նրանք համոզեն քեզ այդ քայլից հրաժարվել: Գուցե մի բան գիտեն, որ դո՞ւ չգիտես: Գուցե Աստված իրենց միջոցով քեզ ցույց է տալիս, որ դեռևս ժամանակը չէ:

Բայց եթե հասկանում ես, որ պատճառը նրանց անտարբերությունն է, որ տեսլականությունը համապատասխանում նրանց տեսլականին կամ որ չեն ուզում «այդպիսի Երեխանները ընդունել» Եկեղեցում, ապա պարզ է, որ լուրջ խոչընդոտի ես բախվել: Պետք է:

- Աղոթել, որ Աստված իմաստություն տա այս հարցում ճիշտ վարվելու համար:
- Պարզ ու հստակ կերպով (եթե անհրաժեշտ է՝ գրավոր) նրանց հայտնիր տեսլականիդ մասին: Համաձայն են դրան, թե ոչ կարևոր չէ, կարևոր այստեղ այն է, որ լավ հասկանան, թե ուր է տանում քո տեսլականը:
- Խնդրել Եկեղեցու առաջնորդներին, որ մեկ անգամ ևս քննարկեն քո ծառայության հարցը:
- Գիտակցել, որ եթե չի համաձայնեն, ապա երկար ճանապարհ անցնել չեն կարող (Ամովս 3.3): Այս քայլերից ավելին չես կարող անել, եթե չեն ուզում, որ շարունակեն ծառայությունն: Միգուցե անհրաժեշտ է, որ ուրիշ ծառայության անցնես: Ժամանակի ընթացքում, եթե տեսլականդ հօդս չցնի, գուցե ավելի լավ հնարավորություն կունենաս Եկեղեցու առաջնորդներին դիմելու այս նույն խնդրով: Տերը քեզ ազատություն կտա գնալու ամեն դպրոցի ամեն Երեխայի հետևից, որպեսզի նրանց շահես՝ հանուն Հիսուս Քրիստոսի:

Ավետարանչության հնարավորություններ ստեղծելու կապակցությամբ

Ա. Ի՞նչ անենք, եթե չունենք ավետարանչություն կազմակերպելու ո՞չ տաղանդ, ո՞չ գումար:

Ինչպես Հիսուսը հինգ հացն ու երկու ձուկը բազմացրեց, այնպես էլ դու, եթե ունեցած

հավատով Աստծուն ընծայես, նա կրազմապատկի այն ու կտա քեզ ավելին, քան կարող էիր ակնկալել: Որպեսզի Աստված բազմապատկի քո միջոցները, կատարիր հետևյալ քայլերը:

- Անհրաժեշտ միջոցների համար հաճախակի աղոթիր և ջերմեռանդ եղիր:
- Նախապատրաստվիր ավետարանչության (տես հաջորդ կետը):
- Շուրջող հավաքիր ավետարանելու պատրաստ մարդկանց:
- Քո փափագի նասին հայտնիր եկեղեցում, քեզ օգնության եկող մարդիկ կգտնվեն:
- Ծախսերը չպետք է սահմանափակեն ծառայությունդ. համագործակցիր մյուս խմբերի հետ, ով ինչ կարող է, թող ներդնի՝ այս գործի համար:

Բ. Ի՞նչ է անհրաժեշտ արդյունավետ ավետարանչության պատրաստվելու համար:

Այս հարցն այնքան կարևոր է, որ դրա պատասխանի համար պահանջվեցին «Մագնիսական ուժը» գրքի առաջին 76 էջերը: Գիրքն օգնում է ծևակերպելու տվյալ ծառայության առաքելությունը, մշակելու ազրեցիկ ռազմավարություն, աղոթքի միջոցով «կոտրելու» պատաճաների անտարբերությունն ու ընդդիմությունն Ավետարանի հանդեպ, ծեռք բերելու եկեղեցու, առաջնորդների խմբի և պատաճաների աջակցությունը: Այստեղ ներկայացված է երկար, բայց և արդյունավետ ճանապարհը, քանզի իշխենք, որ մեզ ոչ թե հետաքրքրում են անարձատ ծիլերն ու կարծատն օգուտները, այլ մնայուն պտուղներն ու հեռահար արդյունքները:

Գ. Ի՞նչ անեմ, որ ոչ քրիստոնյա պատաճաները հաճախեն ավետարանչական միջոցառումների:

Իմաստուն է այն եկեղեցին, որն ուշադրություն է դարձնում ոչ քրիստոնյաների դարձի գալուն: Իսկ այն եկեղեցին, որն իրենով պարփակված է, հետ կմնա: Ոչ քրիստոնյա պատաճաներին իրավիրելուց առաջ նախ պետք է նրանց հետ ինչ-որ կապ ունենալ, առնվազն ծանրանալ նրանց հետ: Ուստի դպրոց թափանցելու այս իմաստով վճռորոշ գործն է: Երիտասարդներին չես իրապուրի վառվուն լույսերով ու շնորհանդեսներով: Նրանք կգնան, եթե իրավիրողն իրենց ընկերն է: Ուստի թե՝ խմբի ժողովներին հաճախող երիտասարդները, թե՝ առաջնորդներից ամեն մեկը պետք է շատ փափագի ծանոթ պատաճաներին իրավիրել տվյալ միջոցառմանը: Միայն այսպիսի անկեղծ ցանկությունը կարող է ոչ քրիստոնյաներին բերել քրիստոնեական միջավայր:

ՔՐԻՍՏՈՍԱԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Եթե ուզում ես, որ ոչ քրիստոնյաները ոչ թե մեկ անգամ այցելեն, այլ շարունակաբար հաճախեն ձեր կազմակերպած միջոցառումներին, ապա պետք է փոխսես «կրոնավոր» մթնոլորտը, երիտասարդների համար ջերմ ու սիրալիր միջավայր ստեղծես։ Այս հարցում և քեզ օգնության կզա «Մագնիսական ուժը» ձեռնարկը։

Դ. Կարիք կա՞, որ միջոցառումներ կազմակերպենք ամեն շաբաթ։

Քչից սկսիր։ Առաջին միջոցառումը կազմակերպելու համար շատ աշխատանք է պահանջվում։ Արա՛ հնարավոր ամեն բան, որպեսզի լավ տպավորություն թողնես առաջին անգամ այցելողների վրա։ ամեն ինչը պիտի լինի պատշաճորեն նախապատրաստված։ Ժամանակի ընթացքում, երբ հասունանան առաջնորդների խմբի անդամները, և երիտասարդներն էլ առավել ընդգրկված լինեն ծառայության մեջ, կարող ես նախաձեռնել ևս մեկ միջոցառում։ Կարևոր այստեղ որպես է, ոչ թե հաճախականությունը։ Կամաց-կամաց փորձ ձեռք բերելով՝ կարող ես նման բաներ կազմակերպել ամեն ամիս, գուցե նաև ամեն շաբաթ՝ հիշելով, սակայն, որ երիտասարդների փրկության հարցն է կարևոր, ոչ թե ձեր խմբի ընդունակությունների գովազդը։ Կարևոր է Ավետարանը պարզ ու մատչելի կերպով ներկայացնելը։ Այս հարցին կարող ես ստեղծագործաբար մոտենալ։ Պարզի՛ր, թե պատանիներն ինչ կարիքներ ունեն և այդ կարիքների բավարարումը կապի՛ր Ավետարանի ուղերձների հետ։ Օգտվի՛ր «Մագնիսական ուժը» ձեռնարկի խորհուրդներից։

Ե. Ավելի լավ է միջոցառումը եկեղեցո՞ւմ կազմակերպել, թե՞ մի չեզոք տեղ։

Կողմնորոշվելու համար մտարենք, որ պիտի ամենք ամեն ինչ, որպեսզի կարողանանք քանի ներ երիտասարդներին քրիստոնից զատող ամեն մի պատ, հաղթահարել ամեն խոչընդոտ։ Այս բանը հիշելով՝ եկ համեմատենք եկեղեցում կազմակերպելու առավելությունները մեկ ուրիշ տեղ անցկացնելու հնարավորությունների հետ։ Դաշվի առնենք միջոցառումը կազմակերպելու ծախսերը, դահլիճը նախապատրաստելու և վերջում հավաքելու աշխատանքները, տեղանքն ու հեռավորությունը, տվյալ վայրի մասին ծևավորված հանրային կարծիքը։ Պետք է հարցնել նաև երիտասարդների և պատանիների կարծիքն այն մասին, թե որտե՞ղ ավելի հարմար կլինի նրանց համար։